

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА

ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра податкового менеджменту та фінансового моніторингу

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
"ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ТА ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ У
СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ"

галузь знань: 07 "Управління та адміністрування"

спеціальність: 071 "Облік і оподаткування"

Форма навчання: очна (денна)

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему:

ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ
ПІДПРИЄМСТВ В СИСТЕМІ ЇХ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

здобувача: Марченко Богдани Сергіївни

Науковий керівник: д.е.н., професор Криштопа І.І.

Робота допущена до захисту перед екзаменаційною
комісією з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)

Завідувач кафедри: д.е.н., професор Ловінська Л.Г

Київ – 2023

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна магістерська робота містить 92 сторінки, 11 таблиць, 50 рисунків, список використаних джерел з 51 найменування, 4 додатка.

«Облік та оподаткування діяльності сільськогосподарських підприємств в системі їх економічної безпеки»

Об'єктом дослідження є процес обліку та оподаткування діяльності сільськогосподарських підприємств.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних, організаційних та практичних засад обліку та оподаткування діяльності сільськогосподарських підприємств в системі їх економічної безпеки.

Мета і завдання дослідження. Наукове обґрунтування теоретичних і організаційно-методичних засад системи обліку та оподаткування діяльності сільськогосподарських підприємств, а також розробка практичних рекомендацій щодо її удосконалення на СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС».

Завдання кваліфікаційної магістерської роботи:

- розкрити поняття та структуру системи економічної безпеки сільськогосподарського підприємства, а також її зв'язок з обліком та оподаткуванням;

- дослідити нормативно-правове регулювання обліку та оподаткування діяльності сільськогосподарських підприємств;

- розглянути системи обліку та оподаткування діяльності сільськогосподарських підприємств

- дослідити побудову облікового процесу на СТОВ «АГРОФІРМА«АГРОМАКС»;

- висвітлити методику обліку діяльності СТОВ «АГРОФІРМА«АГРОМАКС»;

- розкрити особливості складання фінансової та статистичної звітності на сільськогосподарських підприємствах

– розкрити методику оподаткування діяльності СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»;

– висвітлити порядок формування податкової звітності СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»;

– оцінити ефективність податкової політики СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» та окреслити напрями оптимізації його податкових платежів.

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів. Практична значущість результатів, отриманих за результатами проведеного дослідження, полягає в наданні пропозицій в частині оптимізації податкового навантаження СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС».

Рік виконання кваліфікаційної роботи: 2023.

Рік захисту роботи - 2023.

Ключові поняття роботи - економічна безпека, спрощена система оподаткування, єдиний податок, сільськогосподарське підприємство, облік, оподаткування, податкове навантаження, облікова політика, податкові платежі, фінансові результати, управління.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	3
ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В СИСТЕМІ ЇЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	7
1.1 Система економічної безпеки сільськогосподарського підприємства: поняття, структура, зв'язок з обліком та оподаткуванням	7
1.2 Нормативно-правове регулювання обліку та оподаткування діяльності сільськогосподарських підприємств	17
1.3 Системи обліку та оподаткування діяльності сільськогосподарських підприємств.....	22
РОЗДІЛ 2. ОБЛІК ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	31
2.1 Побудова облікового процесу на СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»	31
2.2 Методика обліку діяльності СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС».....	41
2.3 Особливості складання фінансової та статистичної звітності на сільськогосподарських підприємствах.....	47
РОЗДІЛ 3. ОПОДАТКУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	52
3.1 Методика оподаткування діяльності СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»	52
3.2 Порядок формування податкової звітності СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»	61
3.3 Аналіз ефективності податкової політики СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» та напрями оптимізації його податкових платежів	72
ВИСНОВКИ	84
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	88
ДОДАТКИ	94

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

СФГ – селянсько-фермерське господарство

СТОВ- сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю

ТОВ – товариство з обмеженою відповідальністю

КВЕД – класифікація видів економічної діяльності

ПКУ – Податковий кодекс України

НП(С)БО - національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку

ПДВ - податок на додану вартість

ДПС - Державна податкова служба

ПДФО - податок на доходи фізичних осіб

ВЗ - військовий збір

ЄСВ - єдиний соціальний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування

ЄП – єдиний податок

ЄРПН – єдиний реєстр податкових накладних

ССО- Спрощена система оподаткування

НГО- нормативно грошова оцінка

МПЗ-Мінімальне податкове зобов'язання

ЦПК- Цивільний процесуальний кодекс України

ОП- облікова політика

ВСТУП

Актуальність теми. Враховуючи важливість аграрного сектору для національної економіки України з точки зору формування ВВП, питання обліку та оподаткування сільськогосподарських підприємств є завжди актуальним. Держава може підтримувати та стимулювати сільськогосподарських товаровиробників через ефективну податкову систему для забезпечення конкурентоспроможності сільського господарства та інноваційності виробництва. Ефективне функціонування аграрного сектору має забезпечувати різнобічну державну підтримку у фінансальній сфері через певні податкові пільги.

Оподаткування агробізнесу є одним із найважливіших і складних елементів податкової системи України. Специфіка аграрного сектору потребує особливого підходу до оподаткування суб'єктів господарювання цієї галузі економіки. Ефективне функціонування аграрного сектору має передбачати різнобічну державну підтримку у фінансальній сфері, зокрема наявність певних податкових пільг.

Однак необхідною умовою для того, щоб економічні відносини України рухалися в бік зближення з ЄС, є те, що податкове законодавство та правила поступово наближаються до загальноєвропейських вимог. Однією з вимог є зменшення та коригування державної підтримки агропідприємств у сфері оподаткування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню особливостей оподаткування діяльності сільськогосподарських підприємств присвячені праці Тулуш Л.Д, Непочатенко О.О, Бондаря М.І., Ловінської Л.Г., Стащенко Ю.В., Вовк В.В., Прохорової В.В., Єфімової Г.В., Локотецької О.В. Однак більшої глибини потребує дослідження проблем обліку та оподаткування діяльності сільськогосподарських підприємств в системі їх економічної безпеки.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є наукове обґрунтування теоретичних і організаційно-методичних засад системи обліку та оподаткування

діяльності сільськогосподарських підприємств, а також розробка практичних рекомендацій щодо її удосконалення на СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

Відповідно до мети було визначено наступні завдання дослідження:

- розкрити поняття та структуру системи економічної безпеки сільськогосподарського підприємства, а також її зв'язок з обліком та оподаткуванням;
- дослідити нормативно-правове регулювання обліку та оподаткування діяльності сільськогосподарських підприємств;
- розглянути системи обліку та оподаткування діяльності сільськогосподарських підприємств
- дослідити побудову облікового процесу на СТОВ «АГРОФІРМА«АГРОМАКС»;
- висвітлити методику обліку діяльності СТОВ «АГРОФІРМА«АГРОМАКС»;
- розкрити особливості складання фінансової та статистичної звітності на сільськогосподарських підприємствах
- розкрити методику оподаткування діяльності СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»;
- висвітлити порядок формування податкової звітності СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»;
- оцінити ефективність податкової політики СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»" та окреслити напрями оптимізації його податкових платежів.

Об'єктом дослідження є процес обліку та оподаткування діяльності сільськогосподарських підприємств.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних, організаційних та практичних засад обліку та оподаткування діяльності сільськогосподарських підприємств в системі їх економічної безпеки.

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів. Практична значущість результатів, отриманих за результатами

проведеного дослідження, полягає в наданні пропозицій в частині оптимізації податкового навантаження СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС».

Методи дослідження. Для досягнення мети кваліфікаційної магістерської роботи були застосовані такі загальнонаукові методи: аналіз і синтез, індукція і дедукція, спостереження, порівняння, вимірювання, абстрактно - логічний метод, метод причинно-наслідкового зв'язку, обробка даних та графічний метод. Також були використані такі методи фінансового аналізу, як горизонтальний та вертикальний аналіз, трендовий аналіз, аналіз відношення показників, факторний аналіз.

Інформаційна база дослідження. Складається з нормативно-правових актів різних рівнів, статей вітчизняних і зарубіжних авторів, а також практичних матеріалів СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС».

Апробація результатів дослідження. Результати досліджень були представлені на VIII Всеукраїнській науково-практичній конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасні концепції розвитку» (м. Київ, 11 травня 2023 року).

Структура роботи. Кваліфікаційна магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи складає сторінок. Основний текст роботи викладено на 92 сторінках друкованого тексту. Робота містить 11 таблиць, 50 рисунків, 4 додатка. Список використаних літературних джерел включає 51 найменування.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В СИСТЕМІ ЇХ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

1.1 Система економічної безпеки сільськогосподарського підприємства: поняття, структура, зв'язок з обліком та оподаткуванням

Економічна ситуація в Україні, спричинена війною в країні, відрізняється високим рівнем нестабільності та низьким рівнем прогнозованості, тобто сучасне середовище функціонування компаній має підвищену ризикованість. Тому в ринкових умовах господарювання особливо важливого значення набуває питання економічної безпеки всіх суб'єктів підприємницької та інших видів діяльності. Адже надійність системи захисту економічних інтересів забезпечує зростання економічного потенціалу компанії, її стабільне функціонування та розвиток в умовах ринкових відносин.

Отже, нестійкість середовища функціонування будь-якої компанії, а також необхідність своєчасного реагування на зміни, які відбуваються в навколишньому середовищі й плануються до реалізації самим суб'єктом господарювання, визначають забезпечення економічної безпеки одним з головних завдань управлінської системи компанії.

На сьогоднішній день в науковій літературі відсутнє однозначне визначення терміну «економічна безпека», хоча проблематика даного питання зароджувалась з появою суспільства та держави і розвивалась паралельно з ними. Різні вчені тлумачать дане поняття зі своєї точки зору, враховуючи ту проблему, яку прагнуть вирішити. Аналіз різних поглядів авторів на це питання приведено на рис. 1.1.

Аналіз різних варіантів визначення поняття економічної безпеки дозволив визначити, що існують різні напрямки у його трактуванні:

Автори	•Визначення
Ковальов Д., Сухорукова Т.Г.	•Економічна безпека компанії - це захист діяльності компанії від негативних впливів зовнішнього середовища, а також здатність швидко усунути різноманітні загрози чи пристосуватися до існуючих умов, які не позначаються негативно на його діяльності.
Зайцева І.Ю.	•Економічна безпека компанії - міра гармонізації у часі і просторі економічних інтересів керівництва компанії з інтересами пов'язаних з ним суб'єктів господарювання в умовах ситуаційного підходу до управління компанією
Кириченко А.А.	•Система економічної безпеки підприємства - комплекс організаційно-управлінських, технологічних, технічних, профілактичних і маркетингових заходів, спрямованих на кількісну й якісну реалізацію захисту інтересів підприємства від зовнішніх і внутрішніх загроз.
Кракос Ю.Б., Серик Н.І.	•Економічна безпека - захищеність виробничо-господарської діяльності компанії від небажаних змін в цих сферах, як з боку зовнішніх, так і внутрішніх чинників.
Єрмошенко М.М., Горячева К.С.	•Економічна безпека - це такий стан його економіки (економічної системи), який можна характеризувати внутрішньою збалансованістю і стійкістю до негативного впливу будь-яких загроз, її здатністю забезпечувати на основі реалізації власних економічних інтересів свій сталий і ефективний розвиток.
Нагорна І.І.	•Економічна безпека - такий стан збалансованої економічної системи внутрішнього середовища, що здатний адекватно реагувати на динаміку зовнішнього середовища.
Козаченко Г.В., Пономарьов В.П., Лященко О.М.	•Економічна безпека - міра гармонізації в часі і просторі економічних інтересів підприємства з інтересами пов'язаних з ними суб'єктів зовнішнього середовища, які діють поза межами підприємства
Берега З.В.	•Економічна безпека - система постійних дій, які спрямовані на недопущення негативного впливу зовнішніх та внутрішніх факторів на діяльність і забезпечення сприятливих умов його коротко - та довгострокового розвитку відповідно до поставлених цілей.

Рисунок 1.1 - Підходи до визначення поняття «економічна безпека» у науковій літературі

Джерело: розроблено автором за інформацією [6; 9;13-16]

- 1) як певний стан (системи, відносин і ресурсів, розвитку і діяльності);
- 2) як захищеність, захист;
- 3) як міра гармонізації;
- 4) як комплекс заходів;
- 5) як процес.

Узагальнюючи описані напрямки можна стверджувати, що економічна безпека багатогранне поняття, яке поєднує в собі наступні аспекти:

- заходи щодо збереження комерційної таємниці в компанії;
- залежність компанії від загроз внутрішнього та зовнішнього середовища, необхідність використання можливостей останнього;
- наявність характеристики безперервності у проведенні та організації

заходів;

- ефективне використання ресурсів компанії задля забезпечення його стабільного функціонування, динамічного або стійкого розвитку;
- конкурентні переваги компанії на ринку;
- підтримка балансу інтересів компанії з інтересами зовнішнього середовища»;
- досягнення стану «безпеки» в процесі виконання певних дій.

Також на сьогодні не сформульовано єдиного підходу до визначення сутності поняття «система економічної безпеки підприємства». Основні підходи до визначення даного поняття відображено на рис. 1.2.

Автор	•Визначення
Ткач С.М.	• Система економічної безпеки - цілісність і водночас роздільність різних взаємопов'язаних елементів економіки регіону, відокремлених від зовнішнього середовища і взаємодіючих із ним як ціле. Крім того, існують два онтологічних підходи до ідентифікування системи, у площині яких ми розглядаємо систему економічної безпеки регіону: 1) система як сукупність елементів, об'єктів; 2) система як сукупність властивостей [16]
Сухоруков А.І., Мошенський С.З, Петрук О.М.	• Система економічної безпеки - комплекс організаційно-управлінських, технологічних, технічних профілактичних і маркетингових заходів, спрямованих на кількісну й якісну реалізацію захисту інтересів підприємства від зовнішніх і внутрішніх загроз [15]
Пономаренко А.І.	• Система економічної безпеки - сукупність об'єкта, засобів захисту, нормативної бази та організаційних структур здійснення [13]
Шарий Л.В.	• Система економічної безпеки - взаємопов'язана сукупність спеціальних структур, засобів, методів і заходів, які забезпечують безпеку бізнесу від внутрішніх і зовнішніх загроз [17]
Коробчинский А.Л.	• Систему економічної безпеки підприємства можна визначити як взаємопов'язану сукупність спеціальних структур, засобів, методів і заходів, які забезпечують безпеку бізнесу від внутрішніх і зовнішніх загроз [9]
Заблудська І.В.	• Система економічної безпеки регіону має складну внутрішню структуру, в якій можна виділити три її найважливіших елементи: економічна незалежність, стабільність і стійкість роботи; здатність до саморозвитку і прогресу [3]

Рисунок 1.2 - Підходи до визначення термінів «система безпеки» та «система економічної безпеки»

Джерело: розроблено автором за інформацією [16;15;13;17;9;3]

Проведений аналіз показав необхідність включення до визначення поняття «економічна безпека» таких елементів:

- цільова установка щодо функціонування та розвитку компанії, котра найчастіше розглядається як певний стан функціонування компанії та забезпечення її стійкого розвитку;
- комплекс заходів щодо протидії загрозам та їх нейтралізації, який включає ефективну реалізацію потенціалу компанії (у тому числі і її ресурсну складову).

Будь-який бізнес на будь-якому рівні слід розглядати «...як систему під загрозою, і лише будуючи власну економічну безпеку, він може уникнути потенційно руйнівних наслідків швидкого відкриття та забезпечення її конкурентоспроможності» [7, с. 16-17].

Тому систему економічної безпеки підприємства можна розуміти як набір взаємопов'язаних елементів, визначених для кожного підприємства. Ці елементи скомпоновані в певну структуру, мають цілісність і утворюють певні взаємозв'язки. Усі заходи, спрямовані на досягнення економічної безпеки, мають здійснюватися в єдиному комплексі та з єдиною метою. Цільова орієнтація важлива для формування ефективної системи економічної безпеки, оскільки виступає регулюючим фактором діяльності та вказує на її спрямованість.

Цільова орієнтація важлива для формування ефективної системи економічної безпеки, оскільки виступає регулюючим фактором діяльності та вказує на її спрямованість.

Цілі системи безпеки підприємства повинні бути чіткими:

- що потрібно зробити і чого досягти;
- які завдання необхідно вирішити для досягнення поставлених цілей;
- які основні функції системи безпеки підприємства - визначити сферу застосування цієї системи.

Мету системи економічної безпеки можна розуміти як своєчасне виявлення та попередження внутрішніх і зовнішніх небезпек і загроз, забезпечення безпеки діяльності підприємства та досягнення його бізнес-цілей [8, с. 47], або як системи, що гарантує стабільну та максимально ефективну роботу зараз і високий потенціал

розвитку в майбутньому [9, с. 229]. Крім того, забезпечення фінансової стабільності та незалежності підприємства також є основною метою формування системи економічної безпеки. Слід зазначити, що мета системи економічної безпеки не має бути ситуативною, а переважно відображає тактичні пріоритети підприємств, формує адаптивну реакцію на будь-які загрозові дії та створює необхідні передумови для сталого зростання підприємства.

Функції системи економічної безпеки підприємства наведено на рис. 1.3.

Рисунок 1.3 - Функції системи економічної безпеки підприємства

Джерело: розроблено автором за інформацією [16;15;13;17;9;3]

На думку Алькеми В.Г., система економічної безпеки «... може бути виражена як сукупність наступних компонентів: концепція економічної безпеки, інтереси у сферах економічної діяльності, загрози економічній системі, сукупність показників економічної безпеки підприємства та встановлення їх граничних значень, організація економічної безпеки та правове забезпечення економічної безпеки» [10, с. 39].

Виходячи з цього бачення, система економічної безпеки підприємства має:

- носити унікальний для кожного бізнесу, оскільки всі його компоненти можуть бути унікальними для різних бізнесів;
- бути незалежною від інших структурних підрозділів підприємства;
- комплексною, що вимагає залучення відповідних елементів, установ, сил і засобів;
- ефективною, результати її діяльності повинні перевищувати витрати;
- дієвою, яка реально здатна діяти, і вирішувати поставлені завдання.

Побудова системи економічної безпеки підприємства повинна здійснюватися за певними правилами, тобто принципами. Визначення принципів економічної безпеки підприємства дозволяє встановити закономірності між елементами, та виявити нові, що властиві лише системі економічної безпеки підприємства.

Дослідження принципів економічної безпеки підприємства є основою формування і забезпечення системи економічної безпеки підприємства, яка здатна протидіяти існуючим загрозам та забезпечити стабільну роботу і розвиток підприємства.

Зупинимося на основних складових системи економічної безпеки підприємства (рис. 1.4).

Насамперед, розглянемо фінансову складову, яка вважається домінуючим і вирішальним фактором ефективного функціонування бізнесу. Фінансова складова економічної безпеки включає наступні елементи оцінки загрозової ситуації: аналіз загроз від негативних дій політико-правової складової економічної безпеки, оцінка поточного рівня забезпечення фінансової складової економічної безпеки. Фінансова складова оцінює ефективність запобігання можливому збитку від негативних дій, пов'язаних з антикризовими явищами.

Рисунок 1.4 - Складові системи економічної безпеки підприємства

Джерело: розроблено автором за інформацією [16;15;13;17;9;3]

Наступною складовою є інтелектуальна і кадрова складова, яку перш за все визначають інтелектуальний і професійний склад персоналу. План інтелектуальної та кадрової складових економічної безпеки має охоплювати взаємопов'язані та самостійні сфери діяльності того чи іншого суб'єкта господарювання.

Третьою складовою є техніко-технологічна, яка передбачає аналіз ринку технологій, пов'язаних із виробництвом подібних продуктів фірмою.

Політико-правова складова охоплює наступні елементи організаційно-економічного спрямування:

- аналіз загроз негативних впливів;
- оцінка поточних рівнів постачання;
- планування комплексних заходів спеціалізованими підрозділами підприємства;
- впровадження ресурсного планування;
- планування роботи відповідних функціональних підрозділів підприємства.

Інформаційними складовими економічної безпеки є:

- збір усіх видів інформації щодо діяльності суб'єктів господарювання,

– аналіз отриманої інформації відповідно до загальноприйнятих принципів.

Шостою є екологічна складова, яка має бути забезпечена соціальна захищеність суб'єктів господарювання, які здійснюють промислову та комерційну діяльність.

Останньою складовою є силова. У плані антикризового управління необхідно: забезпечити особисту та психічну безпеку працівників, забезпечити безпеку майна та коштів компанії, забезпечити безпеку інформаційного середовища компанії, забезпечити сприятливе зовнішнє операційне середовище [14].

Капустин Н. [7] до складу системи економічної безпеки підприємства відносить безпеку управління. Оцінка здійснюється за такими показниками, як інформаційна продуктивність, коефіцієнт інформаційного озброєння та техніки, коефіцієнт інформаційної безпеки, коефіцієнт повноти інформації, коефіцієнт точності інформації, коефіцієнт суперечливості інформації.

До складу системи економічної безпеки Ільяшенко С.М. [4] додав ринкову безпеку підприємств, до її характерних показників відносять: коефіцієнт прибутковості ринку активів, конкурентоспроможність продукції, частку корпоративного ринку, коефіцієнт витрат на інновації, ритмічність продажів, коефіцієнт ефективності корпоративної рекламної політики. .

Геєць В. М., Кизим М.О., Клебанова Т.С., Черняк О.І. [12] вважають важливу роль корпоративного соціального захисту, тому виділяють соціальну безпеку підприємства. Показниками, що його характеризують, є норма віддачі суспільних витрат, норма віддачі людського капіталу, дохід, створюваний робочою силою підприємства (без урахування використаних на це коштів), показник і рівень трудової дисципліни. інтелектуальний потенціал.

Ковальов Д. [8] вважає, що інноваційна безпека підприємства є однією зі складових економічної безпеки. Показники, що його характеризують: швидкість запуску нових інноваційних видів продукції, частка інноваційних методів, що використовуються у виробничих, управлінських та сервісних процесах.

Значення оподаткування підприємства настільки велике, що його слід розглядати як частину економічної безпеки бізнесу. Оподаткування безпосередньо впливає на ціни, обсяг і темпи зростання суспільного виробництва, структуру промисловості та напрямок міграції капіталу, рівень технології виробництва, завантаженість наукових досліджень, попит і пропозицію праці, рівень тощо. Зайнятість і заробітна плата, структури споживання, розподіл суспільного прибутку, соціальні та регіональні відмінності, умови зовнішньоекономічної діяльності.

Податкова безпека платників податків – це система, яка мінімізує ризики платників податків, що виникають у результаті дій, пов'язаних зі сплатою податків та оптимізацією податків [51].

Під податковою безпекою підприємств Грачов О.В розуміє «фінансово-економічний стан платників податків, що забезпечує мінімізацію податкових ризиків, повну та своєчасну сплату суб'єктами господарювання нарахованих податків, а також мінімізацію податкових ризиків адміністративними та законодавчими заходами» [51].

Полонська Ю.М. пояснює, що корпоративна податкова безпека – це комплексний захист від зовнішніх і внутрішніх факторів середовища системи корпоративного податкового планування» [51].

Кеменяш І.Г., визначає податкову безпеку як систему, яка складається із систем, які захищають бізнес-структури від можливих ризиків, загроз і втрат, пов'язаних з державним податковим адмініструванням та надмірною діяльністю суб'єктів господарювання. податкової відповідальності, що призводить до занепаду та повного згорання комерційної діяльності в корпоративних структурах» [51].

Отже, податкову безпеку бізнесу можна розглядати як фінансово-економічний стан конкретного платника податків, що забезпечує мінімізацію його податкових ризиків (зменшення податкових платежів відповідно до вимог законодавства) та координацію відносин з державою.

Таким чином, під системою економічної безпеки розуміється комплекс заходів: організаційно-управлінських, технічних, технічної профілактики та маркетингу, спрямованих на реалізацію взаємопов'язаних заходів захисту інтересів підприємства від зовнішніх і внутрішніх загроз або організаційно-правового характеру, що складається зі спеціалізованих установ, служб суб'єктів господарювання та здійснюються з метою захисту життєво важливих інтересів громадян, суб'єктів господарювання та держави. Податкову безпеку бізнесу можна розглядати як фінансово-економічний стан конкретного платника податків, що забезпечує мінімізацію його податкових ризиків (зменшення податкових платежів відповідно до вимог законодавства) та координацію відносин з державою. Податкову безпеку бізнесу можна розглядати як фінансово-економічний стан конкретного платника податків, що забезпечує мінімізацію його податкових ризиків (зменшення податкових платежів відповідно до вимог законодавства) та координацію відносин з державою.

Економічна безпека є ключовим аспектом стійкого розвитку суспільства та підприємств. Вона передбачає відсутність загроз і ризиків, що можуть негативно впливати на економічну стабільність. Одним із ефективних інструментів забезпечення економічної безпеки є облік.

Облік виступає як система фіксації відповідної інформації, що дозволяє забезпечити прозорість у фінансовій діяльності. Ведення обліку допомагає виявляти фінансові ризики та своєчасно реагувати на них, тим самим забезпечуючи фінансову стійкість.

Ефективний облік також сприяє оцінці ефективності використання ресурсів та бізнес-процесів, допомагаючи досягати економічної ефективності. Прозорість фінансової діяльності через облік забезпечує відповідальність управлінців перед зацікавленими сторонами та сприяє відкритості та дотриманню законодавства.

Узагальнюючи, слід зазначити, що облік виступає не лише як інструмент фіксації фінансових даних, але і як важлива складова економічної безпеки, забезпечуючи ефективне управління ресурсами та вчасну реакцію на фінансові виклики.

1.2 Нормативно-правове регулювання обліку та оподаткування діяльності сільськогосподарських підприємств

Питання створення дієвих механізмів державного регулювання аграрного сектору економіки через податкову систему є завжди актуальним. Оскільки галузь є досить складною сферою виробництва, якою нелегко управляти прямими методами, необхідний податковий механізм. Держава регулює вищезазначені галузі шляхом оподаткування, дозволяючи сільськогосподарським підприємствам за допомогою податкових пільг і податкових пільг отримувати можливості здійснювати діяльність на більш сприятливих умовах, не зазнаючи впливу зовнішнього середовища.

Перший рівень регулювання обліку та оподаткування діяльності сільськогосподарських підприємств представлений кодексами України, що відображено на рис. 1.5.

Нормативний документ	•Основні положення
Податковий кодекс України	•Податковий кодекс України регламентує відносини щодо податків і зборів, а саме: встановлює перелік податків та зборів в Україні та порядок їх сплати, права та обов'язки платників податків та зборів, права та обов'язки контролюючих органів, а також відповідальність за порушення законодавства щодо податків та зборів.
Господарський кодекс України	•встановлює відповідно до Конституції України правові основи господарської діяльності (господарювання), яка базується на різноманітності суб'єктів господарювання різних форм власності.

Рисунок 1.5 – Перший рівень регулювання обліку та оподаткування діяльності сільськогосподарських підприємств

Джерело: розроблено автором за інформацією [3;22]

Відповідно до Податкового кодексу України (далі – ПКУ) сільськогосподарські підприємства, які належать до четвертої групи єдиного податку, оподатковуються за площею сільськогосподарських угідь (культурних

угідь, пасовищ, сіножатей та багаторічних пасовищ, насадження) та/або землі водного фонду (водойми, ставки, озера, водосховища), що перебувають у власності сільськогосподарського товаровиробника або надаються йому у користування, у тому числі на умовах оренди [3].

Такі суб'єкти є об'єктами оподаткування: земельних ділянок, що перебувають у власності чи користуванні; часток (паїв) у земельних ділянках, що перебувають у власності. При цьому базою оподаткування є: нормативна грошова оцінка земельної ділянки з урахуванням індексу, визначеного згідно з наказом; площа земельної ділянки без нормативної грошової оцінки.

Рішення ради про нормативну грошову оцінку земельної ділянки офіційно оголошується відповідним органом місцевого самоврядування до 15 липня відповідного року, що передує бюджетному періоду, в якому планується проведення або зміни нормативної грошової оцінки землі для того, щоб застосувати відповідний плановий період. В іншому випадку нормативи до відповідного рішення почнуть діяти не раніше початку наступного за плановим бюджетного періоду[3].

Ставка податку за гектар земель сільськогосподарського призначення та/або водного фонду для таких платників залежить від категорії (типу земель), місця розташування та становить (у відсотках до бази оподаткування):

- ріллі, сіножатей і пасовищ (крім ріллі, сіножатей і пасовищ у гірських районах і на території та сільськогосподарських угідь закритого ґрунту) - 0,95;
- для оброблюваних земель, сіножатей і пасовищ у гірській місцевості та на території - 0,57;
- багаторічні насадження (крім багаторічних насаджень, розташованих у гірській місцевості та на території країни) - 0,57;
- для багаторічних насаджень, розташованих на гірських та поліських територіях - 0,19, для земель водного фонду - 2,43 [3].

Для інших сільськогосподарських підприємств, які не належать до четвертої податкової групи, ставка податку на землю не перевищує 3% її нормативної грошової оцінки, на землі загального користування - не більше 1% її нормативної

грошової оцінки, на землі сільськогосподарського призначення - не менше 0 її нормативна грошова оцінка 3 % і не вище 1 %, а для земель лісового фонду - не вище 0,1 % її нормативної грошової оцінки [3].

Нормативний документ	•Основні положення
План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій суб'єктів малого підприємництва від 19.04.2001 р. № 186 (спрощений План рахунків).	• Спрощений План рахунків можуть застосовувати, зокрема, суб'єкти підприємницької діяльності - юридичні особи, які визнані згідно з чинним законодавством суб'єктами малого підприємництва і складають фінансову звітність.
Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності» (ЗУ № 4014)	• Для суб'єктів малого підприємництва в порядку, встановленому законодавством України, може застосовуватися: спрощена система оподаткування, обліку та звітності; спрощена форма бухгалтерського обліку та звітності.
Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996.	• Цей Закон визначає правові принципи регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності в Україні та поширюється на всіх юридичних осіб, незалежно від організаційно-правових форм і форм власності, а також на представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, які зобов'язані вести бухгалтерський облік та подавати фінансову звітність згідно із чинним законодавством.
Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві»	• збільшено обсяг граничного доходу для платників єдиного податку до одного мільйона для першої групи, п'яти мільйонів – для другої групи і семи мільйонів – для третьої групи
Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні»	• Цей Закон визначає правові та економічні засади державної політики у сфері підтримки та розвитку малого і середнього підприємництва.

Рисунок 1.6 – Другий рівень регулювання обліку та оподаткування діяльності сільськогосподарських підприємств

Джерело: розроблено автором за інформацією [20-27]

З прийняттям Закону № 996 – XIV, відбулося законодавче закріплення поняття "внутрішньогосподарський (управлінський) облік" та визначення порядку його організації. гідно якого, внутрішньогосподарський

(управлінський) облік – система обробки та підготовки інформації про діяльність підприємства для внутрішніх користувачів у процесі управління підприємством. Відповідно до статті 8, п.5. Закону № 996 – XIV зазначається, що "підприємство самостійно розробляє систему внутрішньогосподарського (управлінського) обліку та звітності", цим самим залишаючи підприємство наодинці з виконанням цього складного завдання.

Третій рівень регулювання функціонування спрощеної системи оподаткування в Україні представлено Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку.

Більшість сільськогосподарських підприємств є суб'єктами малого підприємництва. Для аналізу показників діяльності підприємств необхідно враховувати конкретні обставини, за яких формується його фінансова звітність. При складанні згідно з НП(С)БО 25 «Фінансова звітність суб'єктів малого підприємництва» та НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» крім кількості таблиць звіту та одиниць виміру, правила та час подання різний.

Складання фінансової звітності малого підприємства згідно з НП(С)БО 25 «Фінансова звітність суб'єктів малого підприємництва» здійснюється за єдиним підходом, включаючи заповнення форм у суворо встановленій послідовності. При складанні звітності згідно з НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» застосовується наступним підхід: підприємствам забороняється заповнювати терміни, які не містять інформації до оприлюднення, у формі звіту, за необхідності. Допускається включення інших термінів, але підприємство може вибрати лише зі списку, наведеного в Додатку 3 до Н(П)СБУ 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», із зазначенням їх коду.

Також додаткові пункти мають відповідати таким вимогам: інформація, що міститься в них, має бути суттєвою та її оцінка може бути достовірно визначена. Для суб'єктів малого підприємництва національними положеннями (стандартами) у складі балансу встановлюється фінансова звітність у скороченому вигляді за показниками та формуються фінансові результати за

формою додатка 2 НП(С)БО 25 «Фінансова звітність суб'єктів малого підприємництва».

Методичні рекомендації, що являють собою четвертий рівень регулювання, розкривають питання організації бухгалтерського обліку на сільськогосподарських підприємствах. Наприклад, організація та методи бухгалтерського обліку частково визначені відповідно до "Бухгалтерських положень (стандарти) щодо обліку біологічних активів". Водночас визнання та оцінка біологічних активів має певні особливості, які необхідно враховувати при складанні корпоративної фінансової звітності та здійсненні внутрішнього контролю. На законодавчому рівні наразі відсутні методичні рекомендації щодо контролю біологічних активів у сільськогосподарських підприємствах. Тому контролюючі органи змушені застосовувати загальні стандарти без урахування особливостей таких активів.

Наказ про облікову політику підприємства являє собою п'ятий рівень регулювання обліку та оподаткування діяльності сільськогосподарських підприємств. Облікова політика являє собою сукупність принципів, методів і процедур, які використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності. Облікова політика (ОП) – це внутрішній документ, оформлений у формі наказу. Він встановлює методи бухгалтерського обліку для забезпечення надійного та відповідного представлення інформації у фінансових звітах. Цей документ встановлює правила ведення бухгалтерського обліку для ситуацій, коли чинне законодавство надає підприємствам ряд можливостей, без яких існує підвищений ризик помилок.

Таким чином, нормативно-правове регулювання обліку та оподаткування діяльності сільськогосподарських підприємств являє собою сукупність відповідних законодавчих актів, що включають в себе Податковий кодекс України, Національні положення (стандарты) бухгалтерського обліку, відповідні галузеві методичні рекомендації тощо. Означений підхід сприяє ефективному функціонуванню вітчизняних сільськогосподарських підприємств.

1.3 Системи обліку та оподаткування діяльності сільськогосподарських підприємств

Оподаткування сільськогосподарського бізнесу відрізняється від оподаткування будь-якого іншого комерційного чи виробничого бізнесу та має свої особливості. Відповідно до чинного законодавства, а саме Податкового кодексу України [2], українські сільськогосподарські підприємства мають право обрати для своєї діяльності одну з двох можливих систем оподаткування:

- загальну систему оподаткування (сплата податку на прибуток),
- спрощену систему оподаткування (сплата єдиного податку четвертої групи).

Загальна система оподаткування передбачає сплату всіх передбачених законодавством зборів і платежів, платником яких має бути сільськогосподарське підприємство. Податок на прибуток виробників сільськогосподарської продукції встановлюється за ставкою 18%.

Відповідно до податкового законодавства України оподатковується прибуток, отриманий в Україні та за кордоном, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансових результатів до оподаткування (прибутків або збитків), визначених у фінансовій звітності. Розбіжності, що виникають із корпоративної звітності відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або Міжнародних стандартів фінансової звітності [2].

Розвиток економіки України залежить від діяльності малих підприємств, які забезпечують виробництво продукції, надання послуг, сприяють більшій зайнятості населення та наповнюють місцеві бюджети. За час свого існування спрощена система оподаткування, обліку та звітності забезпечила динамічний розвиток сектору малого підприємництва та стабілізувала податкові надходження за рахунок зменшення податкового навантаження, одночасно стимулюючи розвиток малого бізнесу.

Спрощення процедур оподаткування забезпечує його адаптивність і прийнятність для великого кола суб'єктів малого підприємництва. Малий бізнес має свої особливості, через які спрощення оподаткування є необхідним і відповідає суспільним потребам. Крім того, можна стверджувати, що навіть послаблення податкового тягара може бути компромісом для того, щоб дозволити малому бізнесу вийти з тіні. Це особливо корисно для впорядкованого ведення записів та звітності.

Спрощена система оподаткування (ССО) принаймні на сьогодні повинна залишитися в її нинішньому вигляді, оскільки чинна система оподаткування в Україні накладає великий податковий тягар на суб'єктів господарювання. Малі підприємства створюють додану вартість і займають власні ніші, в яких не зацікавлені більші, більш продуктивні підприємства. Перевага від спрощеної системи оподаткування для малих підприємств є те, що спрощена система оподаткування зазвичай вимагає менше докладності у веденні фінансової звітності та бухгалтерії. Це полегшує підприємствам знижувати витрати на бухгалтерське обслуговування та заощаджувати час. Спрощена система оподаткування – це особливий механізм сплати податку, який замінює сплату податків з фізичних осіб, передбачених пунктом 297.1 статті 297 ПК, сплатою єдиного податку [2]. Сплачують податки в порядку та на умовах, визначених статтею 297 Податкового кодексу України, та ведуть спрощену систему обліку та звітності з веденням спрощеного обліку та звітності[2].

Юридична особа чи фізична особа-підприємець може самостійно обрати спрощену систему оподаткування, якщо така особа відповідає вимогам, встановленим главою 297.1 статті 297 ПКУ, та реєструється платником єдиного податку в порядку [2].

Суб'єкти господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, поділяються на чотири групи платників єдиного податку (табл. 1.1).

1) 1 група - фізичні особи - підприємці, які не використовують найману працю та спеціалізуються на роздрібній торгівлі товарами з місць торгівлі на ринках та/або провадять господарську діяльність з надання побутових послуг населенню, обсяг

доходу яких за календарний рік не перевищує 167 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом станом на січня податкового (звітного) року;

2) 2 група - фізичні особи - підприємці, які провадять господарську діяльність з надання послуг (у тому числі побутових) платнику єдиного податку та/або населенню, виробництво та/або реалізацію товарів, діяльність у сфері громадського харчування за умови, що протягом року виконуються наступні умови:

- не використовувати працю найманих працівників або мати з ними трудові відносини, але не більше 10 осіб одночасно;

- розмір доходу не перевищує 834 розміри мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року;

Таблиця 1.1 - Класифікація платників єдиного податку у відповідності до Податкового кодексу України

Ознака	Загальна система оподаткування	Спрощена система оподаткування				
		I група	II група	III група		IV група
				платники ПДВ	неплатники ПДВ	
Умови застосування	без обмежень	дохід до 300 тис. грн. на рік	дохід до 1500 тис. грн. на рік	дохід до 5 млн. грн. на рік		Сільгоспвиробники, в яких доля доходу від реалізації продукції власного виробництва за попередній період склала не менше 75% від загального обсягу доходу
Об'єкт оподаткування	прибуток	дохід				Площа сільгоспугідь
База оподаткування	прибуток у грошовій формі	дохід у грошовій формі				нормативна грошова оцінка 1 га землі
Максимальна кількість працівників	Без обмежень	0	10	без обмежень		
Ставка оподаткування	18%	До 10% від розміру прожиткового мінімуму для працездатних на 1 січня	До 20% від розміру мінімальної заробітної плати на 1 січня	3% від розміру доходу + ПДВ	5% від розміру доходу	Залежно від виду та розташування земель (п. 293.9 Податкового кодексу України)
Ведення обліку	доходів і витрат	доходів	доходів	доходів і витрат	доходів	доходів
Звітний період	квартал, рік	рік	рік	квартал	квартал	рік
Види діяльності	без обмежень	роздрібна торгівля на ринку та побутові послуги (за переліком)	послуги населенню, виробництво, торгівля, ресторанне господарство	обмежені п. 291.5 Податкового кодексу України		сільське господарство

Джерело: розроблено автором за інформацією [2]

3) Третя група:

3.1. Фізичні особи - підприємці з необмеженою кількістю осіб, які не використовують працю найманих осіб або не встановлюють з ними трудові відносини, та юридичні особи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми, обсяг яких у календарному році не перевищення оподаткованого доходу (звітного) 1167 розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року;

3.2 Електронні резиденти, зареєстровані як фізичні особи (е-резиденти) - підприємці, які провадять господарську діяльність виключно на користь нерезидентів України з надання послуг, виробництва та/або продажу товарів за умови виконання ними протягом календарного року такі критерії:

- не використовувати робочу силу найманих осіб - громадян або резидентів України;
- не отримує доходів з України, крім пасивних доходів;
- сума доходу не перевищує 1167 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року;

4) четверта група - сільськогосподарські товаровиробники (рис. 1.7).

Четверта група платників податку – сільськогосподарські товаровиробники, частка виробництва сільськогосподарської продукції яких у попередньому податковому (звітному) році дорівнює або перевищує 75% загального обсягу діяльності.

Якщо виробник сільськогосподарської продукції створюється шляхом злиття, об'єднання, перетворення, поділу або виділення згідно з відповідними нормами Цивільного кодексу України, частка виробництва сільськогосподарської продукції, що відповідає нормам, дорівнює або перевищує 75 відсотків попереднього податкового (звітного) року, ураховуючи всі релевантні юридичні, фінансові, угодові та організаційні аспекти цього складного та важливого процесу.

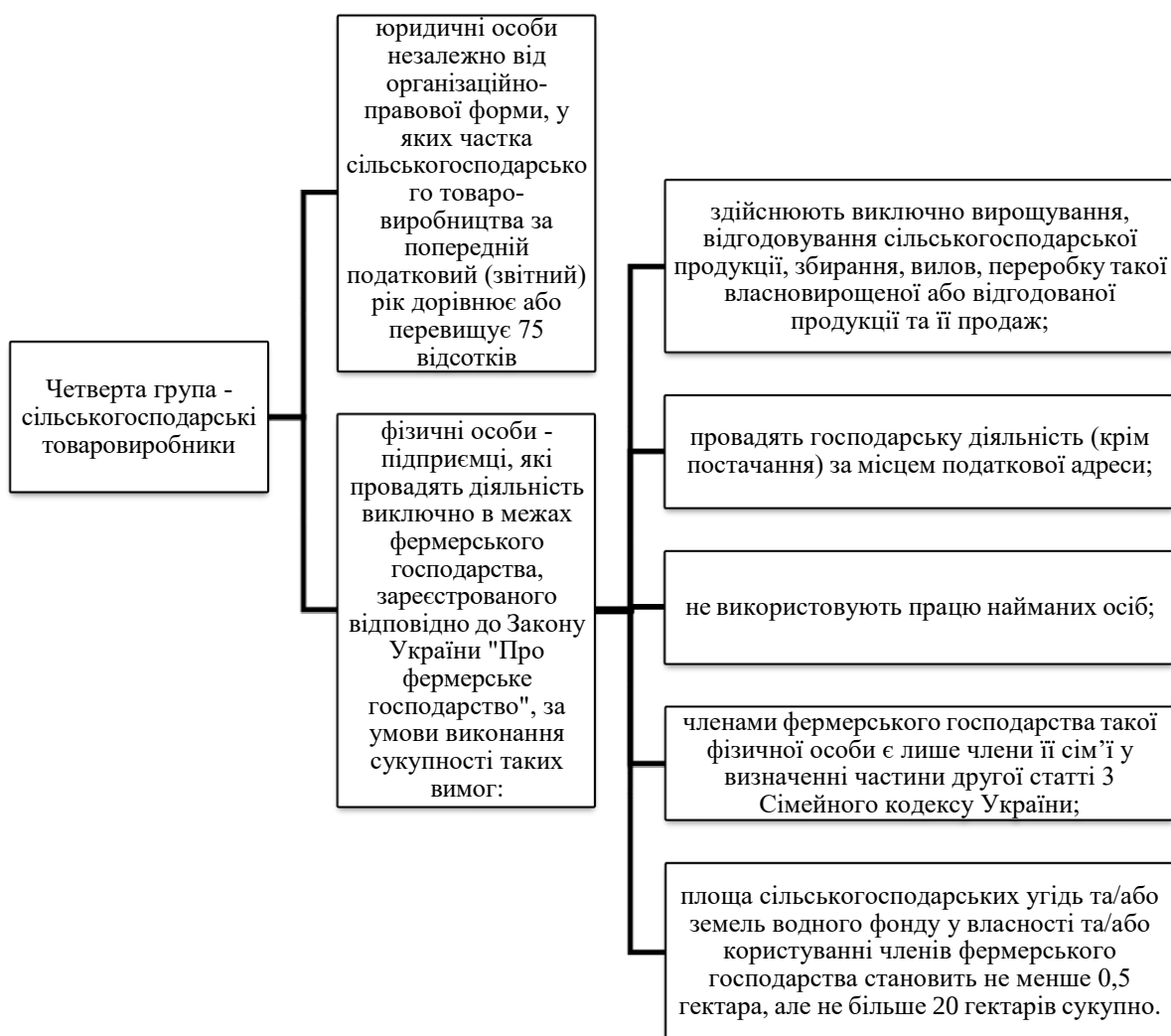

Рисунок 1.7 – Характеристика четвертої групи - сільськогосподарські товаровиробники, що можуть перебувати на спрощеній системі оподаткування

Джерело: розроблено автором за інформацією [2]

Для отримання та підтвердження статусу платника єдиного податку сільськогосподарським підприємствам щороку до 20 лютого необхідно подавати до контролюючого органу за місцезнаходженням підприємства або контролюючого органу за місцезнаходженням земельної ділянки такий перелік документів:

- загальна податкова декларація з податку поточного року за всю площу оподаткованої ділянки;
- окремі податкові декларації за поточний рік на кожну земельну ділянку за місцем розташування такої ділянки;
- розрахунок частки сільськогосподарської продукції;

– інформація про наявність земельної ділянки.

Не можуть бути платниками єдиного податку четвертої групи суб'єкти господарювання, що відображені на рис. 1.8.

Рисунок 1.8 - Суб'єкти господарювання, які не можуть бути платниками єдиного податку четвертої групи

Джерело: розроблено автором за інформацією [2]

Для отримання та підтвердження статусу платника єдиного податку сільськогосподарським підприємствам щороку до 20 лютого необхідно подавати до контролюючого органу за місцезнаходженням підприємства або контролюючого органу за місцезнаходженням земельної ділянки такий перелік документів:

- загальна податкова декларація з податку поточного року за всю площу оподатковуваної ділянки;
- окремі податкові декларації за поточний рік на кожну земельну ділянку за місцем розташування такої ділянки;
- розрахунок частки сільськогосподарської продукції;
- інформація про наявність земельної ділянки.

Платниками єдиного податку четвертої групи оподатковуються площі сільськогосподарських угідь (рілля, сіножаті, пасовища та багаторічні насадження) та/або земель водного фонду (внутрішні водойми, озера, ставки, водосховища), що перебувають у власності сільськогосподарських товаровиробників або надані с.-г. виробникам у користування, у тому числі на умовах оренди.

Спрощенці четвертої групи звільняються від сплати таких податків (рис. 1.9).

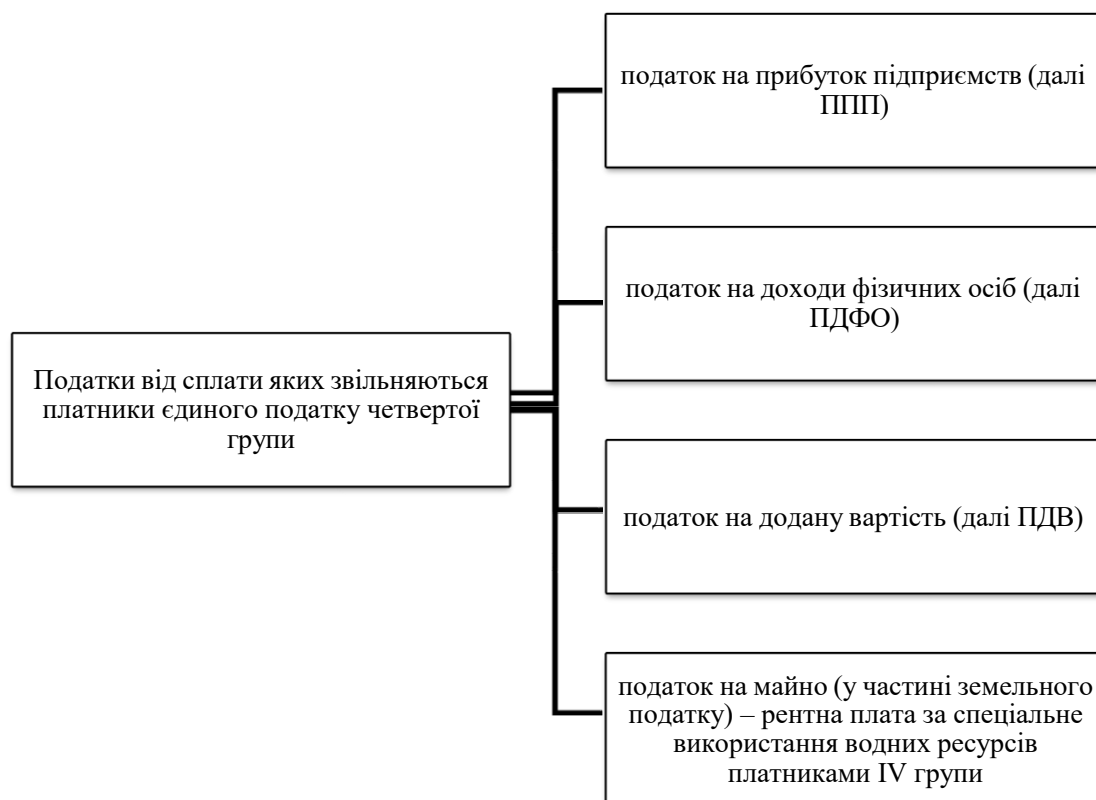

Рисунок 1.9 - Податки від сплати яких звільняються платники єдиного податку четвертої групи

Джерело: розроблено автором за інформацією [2]

Базою оподаткування платників єдиного податку сільськогосподарських товаровиробників четвертої групи є нормативна грошова оцінка одного гектара сільськогосподарських угідь (ріллі, сіножатей, пасовищ і багаторічних насаджень) з урахуванням коефіцієнта індексації 1, визначеного станом на січень відповідного року. Для базового податкового (звітного) року дотримуються порядку, визначеного главою 12 Податкового кодексу України [2].

Якщо частка сільськогосподарського виробництва в податковому (деклараційному) році становить менше 75 %, сільськогосподарські товаровиробники, як правило, сплачують податок у наступному податковому (деклараційному) році. Якщо внаслідок дії обставин непереборної сили у попередньому податковому (звітному) році цей коефіцієнт не перевищує 75 %, у наступному податковому (звітному) році ця норма не поширюється на платників податку.

На рис. 1.10 наведено переваги застосування спеціальних режимів оподаткування сільськогосподарських підприємств.

Рисунок 1.10 - Переваги застосування спеціальних режимів оподаткування сільськогосподарських підприємств

Джерело: розроблено автором за інформацією [8;11]

Також доцільно виокремити недоліки застосування спеціальних режимів оподаткування сільськогосподарських підприємств, що наведено на рис. 1.11.

Рисунок 1.11 - Недоліки застосування спеціальних режимів оподаткування сільськогосподарських підприємств

Джерело: розроблено автором за інформацією [8;11]

Таким чином, при прийнятті спеціальної системи оподаткування сільськогосподарські підприємства можуть користуватися податковими пільгами у вигляді пільг, зменшення бази оподаткування при обчисленні податків, формування нижчих податкових ставок, вирахування певної частки оподатковуваного майна тощо, а також виділення платників податків за встановленими стандарти.

РОЗДІЛ 2

ОБЛІК ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

2.1 Побудова облікового процесу на СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

Основою економічної інформації підприємства є облікова інформація, яка забезпечує інформаційні потреби внутрішнього та зовнішнього управління підприємствами. Ефективне формування облікової політики в сільськогосподарських підприємствах пов'язане з багатьма перешкодами, з якими стикається керівництво в операційній діяльності. Проблеми організації бухгалтерського обліку були, є і залишаються однією з найскладніших проблем теорії та практики. Підприємство СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» зареєстровано 24.07.2003 р. за юридичною адресою Черкаська обл., село Великий Хутір. Загальна інформація про підприємство відображена на рис. 2.1.

Повне найменування юридичної особи	• СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ АГРОФІРМА АГРОМАКС
Скорочена назва	• СТОВ "АГРОФІРМА "АГРОМАКС"
Код ЄДРПОУ	• 32506713
Дата реєстрації	• 24.07.2003
Уповноважені особи	• КУНИЦЯ ІВАН ІВАНОВИЧ
Розмір статутного капіталу	• 50 000,00 грн.
Організаційно-правова форма	• Товариство з обмеженою відповідальністю
Види діяльності	• Основний: • 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур Всього за цим КВЕД: 70 439 • Інші: • 01.41 Розведення великої рогатої худоби молочних порід • 01.42 Розведення іншої великої рогатої худоби та буйволів

Рисунок 2.1 – Загальна інформація про СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

Джерело: розроблено автором за інформацією Додатку В

За останні три роки чисельність працівників підприємства мала тенденцію до зростання із 12 осіб в 2020 році до 27 осіб в 2022 році (рис. 2.2).

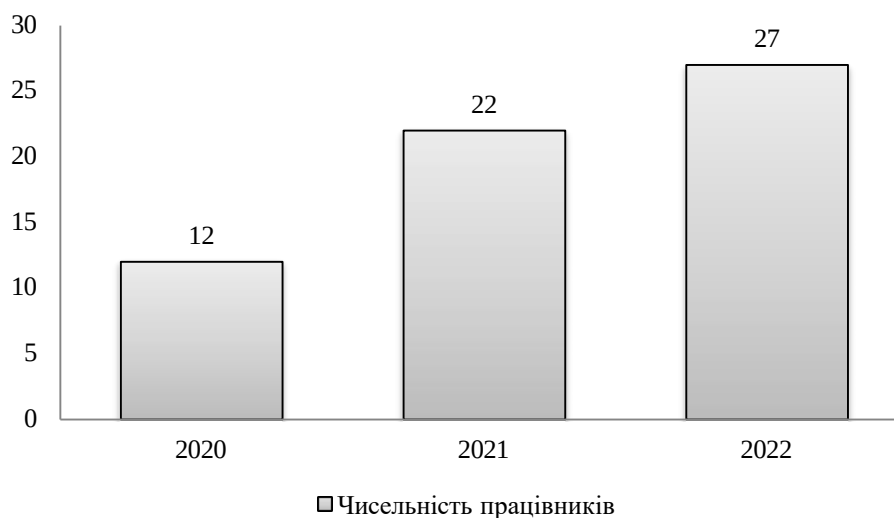

Рисунок 2.2 – Динаміка чисельності працівників СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» в 2020-2022 рр.,

Джерело: розроблено автором за даними Додатку А

Організаційна структура підприємства відображена на рис. 2.3.

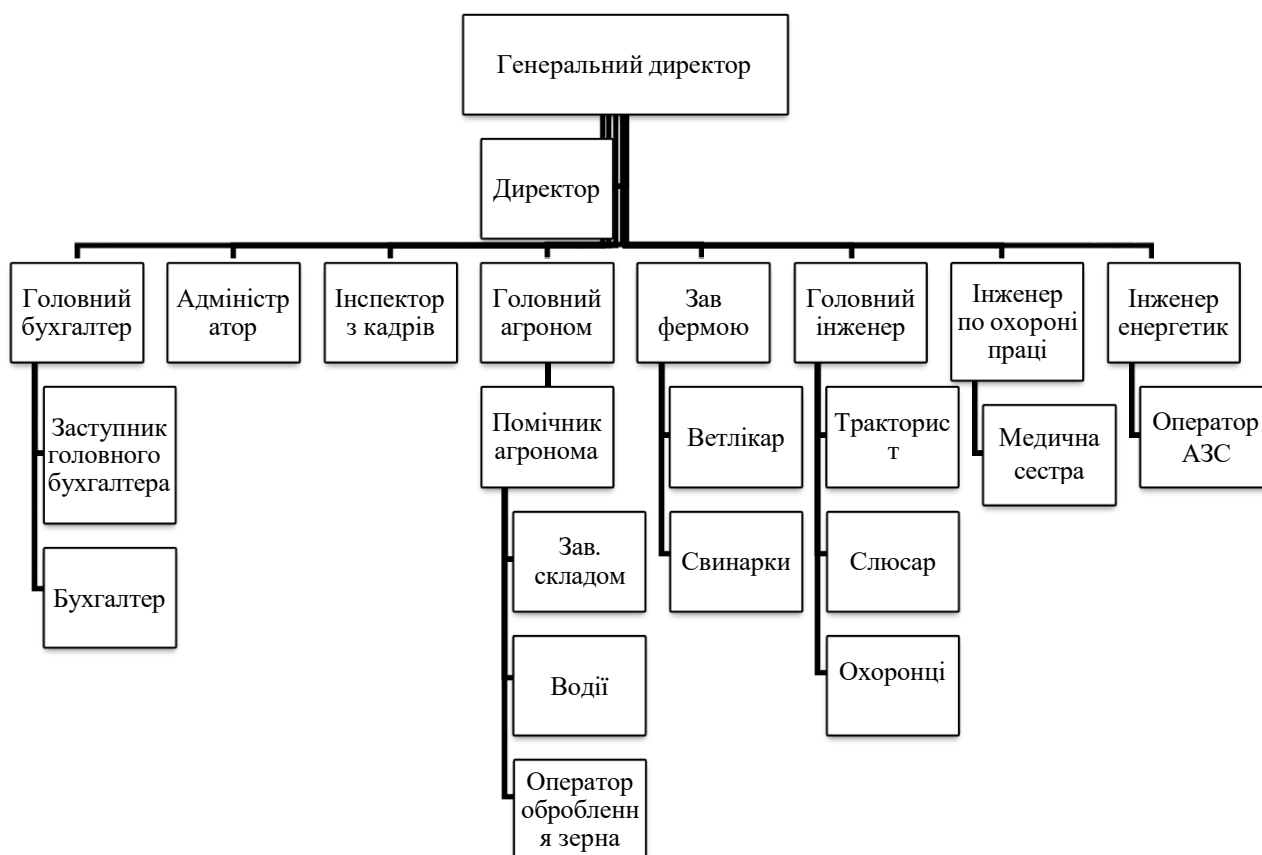

Рисунок 2.3 – Організаційна структура СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

Джерело: розроблено автором

Облік на СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» здійснює відділ бухгалтерії на чолі з головним бухгалтером, якому підпорядковується заступник бухгалтера та бухгалтера. На головного бухгалтера СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» покладається, зокрема, керівництво роботою бухгалтерії підприємства та розподіл робочих завдань і обов'язків між ними, ознайомлення цих працівників з нормативно-методичними документами та інформаційними матеріалами, що стосуються їх діяльності, а також змінами чинного законодавства.

Основними функціями бухгалтерів на СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» є:

1. Відповідно до принципів бухгалтерського обліку сільськогосподарського підприємства самостійно та в повному обсязі обліковувати необоротні активи, запаси, кошти, розрахункові та інші активи, власний капітал і зобов'язання, доходи та витрати з урахуванням конкретних умов діяльності підприємства СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» та технології обробки даних;

2. Забезпечити повне та достовірне відображення на рахунках бухгалтерського обліку інформації, яка міститься в первинних документах СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС».

3. За згодою власника (директора) підприємства та керівника бухгалтерії (Головного бухгалтера) подати до установи банку документи для перерахування коштів відповідно до встановлених податкових і платіжних форм, а також розрахунків за зобов'язаннями з іншими кредиторами в відповідно до договору.

4. Приймати участь у підрахунку активів і зобов'язань, підготовці компенсаційних матеріалів за нестачу, розкрадання, пошкодження та інші збитки підприємства, перевірку бухгалтерського обліку.

5. Підготувати дані для включення у фінансові звіти та підготувати окремі таблиці для фінансових звітів та інші таблиці періодичної звітності на основі даних бухгалтерського обліку.

6. Переконатися, що оброблені документи, реєстри та звіти підготовлені та зберігаються у встановлені терміни.

Облікова політика – це опис принципів оцінки звітних статей і методів обліку окремих звітних статей. Облікова політика СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» встановлюється згідно з чинним законодавством, Національними стандартами (положеннями) бухгалтерського обліку, методичними рекомендаціями, іншими нормативними актами та рішеннями керівництва СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» щодо чинних правових норм.

Однією з основних якісних характеристик облікової політики є її послідовність. Це означає, що облікова політика, обрана підприємством, застосовується на СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» завжди і не повинна змінюватися.

Зміни в обліковій політиці дозволені, лише якщо це передбачено національними стандартами бухгалтерського обліку або МСФЗ. При цьому будь-які зміни повинні бути обґрунтовані та відображені у фінансовій звітності. Тому формулювання облікової політики для сільськогосподарських підприємств має бути ретельно зрозумілим, щоб уникнути постійних змін у майбутньому.

Основними завданнями облікової політики сільськогосподарського підприємства СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» є визначення напрямків, що дозволять упорядкувати, уніфікувати (наскільки це можливо), регламентувати основні ділянки обліку, створити єдину схему документообігу, систему оцінки активів підприємства, сформувавши звітність, що найповніше відображає майновий стан господарства. Окреслені завдання вирішуються шляхом застосування різних способів ведення бухгалтерського обліку, до яких відносяться: способи групування та оцінки фактів господарської діяльності, погашення вартості активів, організації документообігу, інвентаризації, застосування рахунків бухгалтерського обліку, системи реєстрів бухгалтерського обліку, обробки інформації.

Основні елементи облікової політики СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» відображено на рис. 2.4.

Елементи облікової політики	•Варіанти бухгалтерського обліку
Документальне відображення наявності та руху виробничих запасів	• уніфіковані форми • галузеві форми • форми, розроблені самостійно підприємством
Відображення процесу заготівлі та придбання матеріалів	• на рах. 20 за собівартістю придбання (заготівлі) • на рах. 20 з використанням окремого субрахунку для обліку ТЗВ • на рах. 20 з використанням інших субрахунків для відображення транспортно-заготівельних витрат та відхилень вартості запасів (з деталізацією договірної, планової та фактичної ціни)
Поточний облік ТЗВ	• облік на окремому рахунку відповідно до розрахункових документів постачальника • облік на окремому субрахунку до рахунку 20 • пряме включення до підсумку за рахунком 20
Списання ТЗВ	• списання відхилень вартості матеріалів чи ТЗВ за окремими видами чи групами матеріалів пропорційно до облікової вартості матеріалів • спрощений метод - пряме включення відхилень до вартості матеріалів
Оцінка виробничих запасів при їх вибутті	• за собівартістю одиниці • за середньозваженою собівартістю • за методом ФІФО
Методика обчислення собівартості одиниці запасів	• собівартість включає всі витрати, пов'язані з придбанням запасів • собівартість включає тільки вартість запасу за договірною ціною
Методика оцінки поворотних відходів	• за зниженою ціною вихідного ресурсу • за ринковою вартістю

Рисунок 2.4 – Елементи облікової політики СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

Джерело: розроблено автором за інформацією СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

При формуванні облікової політики на СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» дотримувалися наступні вимоги:

- активи та пасиви підприємства існують окремо від активів та зобов'язань його засновників та інших підприємств (припускаючи відокремлення майна);
- підприємство планує продовжити свою діяльність найближчим часом (за умови безперервності діяльності);
- облікова політика, прийнята підприємством, є послідовною з року в рік (передбачається послідовність у застосуванні облікової політики);

- факт економічно активного підприємства відноситься до того звітного періоду, в якому це відбувається, незалежно від термінів виплат (за умови тимчасової визначеності фактора господарської діяльності);

- облікова політика сформульована шляхом вибору альтернативи з кількох загальноприйнятих стандартів;

- для будь-якої конкретної проблеми підприємство використовує обраний метод для різних операцій в обліку, але в деяких випадках допустимо і зручно використовувати кілька методів паралельно;

- облікова політика підприємства, затверджена керівником, є одним із основних документів, що визначає правила ведення бухгалтерського обліку підприємства в рамках засад бухгалтерського обліку, встановлених нормативним актом законодавства про бухгалтерський облік.

На підприємстві СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» автоматизовано облік на базі «BAS АГРО. Бухгалтерія».

Програма «BAS АГРО. Бухгалтерія» підходить для сільськогосподарських підприємств, які займаються рослинництвом, тваринництвом, птахівництвом, переробкою сільськогосподарської продукції, реалізацією тощо.

Завдяки галузевій спеціалізації програму можна швидко та ефективно впроваджувати в бізнес-процеси сільськогосподарської компанії, при цьому не потрібні додаткові витрати на обробку чи оздоблення для спеціальних функцій. Цей програмний продукт розроблений на основі конфігурації BAS Accounting і містить усі його функції та додаткові функції, такі як облік біологічних активів, облік транспорту та сільськогосподарської техніки, облік оренди землі та ін.

Основні функції системи «BAS АГРО. Бухгалтерія», що використовується на СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»:

1. Сільськогосподарський та податковий облік дозволяє: вести облік відповідно до законодавства України; вирішувати всі бухгалтерські завдання в сільському господарстві; вести податковий облік для кількох видів ПДВ; формувати окремі декларації з продажу, придбання, ПДВ; проводити аналіз інших

продажів, загальних доходів і витрат; здійснювати облік кількох організацій в окремих інформаційних базах і в єдиній базі;

2 Облік автотранспорту та сільськогосподарської техніки надає можливість здійснювати: облік роботи автотранспорту (вантажних, легкових, спецтехніки); експлуатаційний облік сільськогосподарської техніки (трактори, комбайни); оформлення проїзних документів; облік видачі та списання ПММ за фактом; розрахунок списання палива на основі нормативів; автоматичний розрахунок заробітної плати для водіїв і помічників; розрахувати вартість послуг з оренди транспортних засобів та сільськогосподарської техніки

3. Облік та управління біологічними активами тваринництва надає можливість: підрахувати загальну вираженість, кількість голів і живу масу худоби; вести статистику основних відгодівельних тварин (свиней); здійснювати облік за тварин за віковими групами; проводити облік амортизованих біологічних активів; здійснювати облік усіх операцій з тваринами (придбання, продаж, транспортування, забій тощо).

4. Облік та управління біологічними активами в рослинництві дозволяє здійснювати такі операції з обліку, як: облік виконання «технічних операцій»; облік транспортної техніки; облік посівних площ; облік амортизованих біологічних активів; облік витрат; облік виробництва та руху готової продукції на підприємстві; розподіл витрат, аналіз витрат і розрахунок фактичної собівартості; проводити розрахунок фактичної собівартості готової продукції.

5. Облік переробних і допоміжних виробництв має наступні можливості: здійснювати облік договорів оренди землі з фізичними та юридичними особами; проаналізувати склад контракту та сформулювати звіт про контракт; розрахунок орендної плати за землю; можливість повернути борги різними способами: грошима, товарами, послугами; створити звіт про взаєморозрахунки з орендодавцем.

6. Кадровий облік та нарахування заробітної плати надає можливість для: ведення кадрового діловодства; розробки типових та нормативних звітів; побудови системи гнучкого налаштування видів і груп розрахунків з працівниками;

формування штатного кошторису (додаток А); проведення розрахунку погодинної та відрядної оплати праці; можливість взаєморозрахунків з фізичними особами за договорами; розрахунку лікарняних, типова та уніфікована звітність; виплачувати заробітну плату всіма можливими способами: готівкою, перерахуванням на банківську картку.

7. Облік розрахунків за оренду землі дозволяє: вести облік договорів оренди землі з фізичними та юридичними особами; проаналізувати склад контракту та сформулювати звіт про контракти; здійснювати облік передачі паїв (облік власників паїв); здійснювати розрахунок орендної плати за землю; повернути борги різними способами: грошима, товарами, послугами; підготувати звіт про взаєморозрахунки з орендодавцем.

8. Облік витрат і калькулювання собівартості продукції надає можливість: здійснювати облік всіх виробничих операцій і допоміжних виробництв; розподілити непрямі витрати за посівними площами; розраховувати фактичні витрати на виробництво в бухгалтерському обліку за місяць і рік.

Основною особливістю діяльності сільськогосподарського підприємства є те, що їх виробництво пов'язане з ґрунтами і живими організмами. Основні особливості бухгалтерського обліку на сільськогосподарських підприємствах представлені на рис. 2.5.

Рисунок 2.5 - Галузеві особливості діяльності сільськогосподарських підприємств

Джерело: розроблено автором

Крім вищезазначених факторів, на організацію бухгалтерського обліку впливає також організаційно-правова форма підприємства. СТОВ «АГРОФІРМА» «АГРОМАКС» - товариство з обмеженою відповідальністю.

Таблиця 2.1 – Динаміка фінансових результатів СТОВ «АГРОФІРМА» «АГРОМАКС» в 2020-2022 рр.

Стаття	Роки, тис. грн.			Темп приросту, %		
	2020	2021	2022	2021/ 2020	2022/ 2021	2022/ 2020
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	15939,8	32 255,40	35606,90	102,36	10,39	123,38
Інші операційні доходи	154	680,5	3 597,40	341,88	428,64	2235,97
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	16093,8	32 935,90	39 204,30	104,65	19,03	143,60
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	9185,7	21 905,40	25 212,70	138,47	15,10	174,48
Інші операційні витрати	1907,4	4 178,40	4 994,30	119,06	19,53	161,84
Інші витрати			1 137,80	0,00	0,00	0,00
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	11093,1	26 083,80	31 344,80	135,14	20,17	182,56
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	5000,7	6 852,10	7 859,50	37,02	14,70	57,17
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	5000,7	6 852,10	7 859,50	37,02	14,70	57,17

Джерело: розроблено автором за даними СТОВ «АГРОФІРМА» «АГРОМАКС»

Протягом досліджуваного періоду чистий дохід СТОВ «АГРОФІРМА» «АГРОМАКС» збільшився із рівня в 15939,8 тис. грн. в 2020 році до рівня в 35606,9 тис. грн. за результатом 2022 року, або на 123,38%.

Чистий прибуток підприємства СТОВ «АГРОФІРМА» «АГРОМАКС» за 2020-2022 рр. зріс на 57,17% із рівня в 5000,7 тис. грн. в 2020 році до рівня в 7859,5 тис. грн. в 2022 році.

Протягом досліджуваного періоду підприємство СТОВ «АГРОФІРМА» «АГРОМАКС» збільшило обсяги реалізації зернових та зернобобових культур на 399% із рівня в 5416,71 тис. грн. в 2020 році до рівня в 27064,7 тис. грн. за результатом 2022 року. Дані обсяги зросли за рахунок збільшення виробництва та реалізації кукурудзи на зерно на 258% із рівня в 5416,71 тис. грн. в 2020 році до 19434,3 тис. грн. в 2022 р.

Таблиця 2.2 – Динаміка реалізації продукції на СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» в 2020-2022 рр., тис. грн.

Показники	Роки, тис. грн.			Темп приросту, %		
	2020	2021	2022	2021/2020	2022/2021	2022/2020
Культури зернові та зернобобові	5416,71	25029,00	27064,7	362,07	8,13	399,65
пшениця	0,00	6285,12	7630,4	0,00	21,40	0,00
кукурудза на зерно	5416,71	18743,88	19434,3	246,04	3,68	258,78
Насіння культур олійних	10088,44	6558,86	7859	-34,99	19,82	-22,10
насіння соняшнику	9810,21	6558,86	7859	-33,14	19,82	-19,89
насіння гірчиці	278,23	0,00	0	0,00	0,00	0,00
Тварини сільсько-господарські живі	135,15	233,93	316,8	73,08	35,43	134,40
свині	135,15	233,93	316,8	73,08	35,43	134,40
Всього	15 640	31 822	35 241	103,46	10,74	125,32

Джерело: розроблено автором за даними підприємства СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

Динаміка структури реалізації продукції на СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» в 2020-2022 рр. наведено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3 – Динаміка структури реалізації продукції на СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» в 2020-2022 рр., %

Показники	Роки, %		
	2020	2021	2022
Культури зернові та зернобобові	34,63	78,65	76,80
пшениця	0,00	19,75	21,65
кукурудза на зерно	34,63	58,90	55,15
Насіння культур олійних	64,50	20,61	22,30
насіння соняшнику	62,72	20,61	22,30
насіння гірчиці	1,78	0,00	0,00
Тварини сільськогосподарські живі	0,86	0,74	0,90
свині	0,86	0,74	0,90
Всього	100,00	100,00	100,00

Джерело: розроблено автором за даними підприємства СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

В структурі реалізації продукції СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» основну питому вагу займали культури зернові та зернобобові, питома вага яких становила від 34,63% в 2020 році до рівня в 76,8% в 2022 році. Насіння культур олійних в структурі реалізації продукції в динаміці скоротилася із рівня в 64,5% до 22,3%.

У підсумку, підприємство СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» є сільськогосподарським об'єктом, зареєстрованим у 2003 році, з лінійно-функціональною структурою управління. Управління обліком здійснюється бухгалтерією під керівництвом головного бухгалтера. Основним завданням облікової політики є упорядкування процесів обліку та формування звітності. За період з 2020 по 2022 рік чистий дохід та чистий прибуток підприємства зросли на 123,38% та 57,17% відповідно. Обсяг реалізації зернових культур збільшився на 399%, зокрема, завдяки зростанню виробництва та реалізації кукурудзи на зерно на 258%. Основну частку у структурі реалізації продукції складають зернові та зернобобові культури, їх питома вага зросла з 34,63% до 76,8%, в той час як питома вага насіння культур олійних скоротилася з 64,5% до 22,3%.

2.2 Методика обліку діяльності СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

Для обліку врожаю сільськогосподарських культур у сільськогосподарських підприємствах усіх видів використовується єдина форма первинної документації, яка відповідає основним вимогам НП(С)БО 9 та НП(С)БО 30. Розроблені та затверджені Мінземполітики спеціальні реєстри обліку готової продукції, які не використовуються в інших галузях економіки.

Відповідно до ст. 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» є підставою для ведення бухгалтерського обліку

господарських операцій і є основним документом. Існують різні способи обліку зернових продуктів (рис. 2.6):

Рисунок 2.6 - Методи обліку зернової продукції

Джерело: розроблено автором за інформацією [50]

Всі методи мають позитивні і негативні сторони. Найбільшим недоліком є великий обсяг інформації, яку необхідно зібрати та обробити. При використанні методу талонів існує високий ризик втрати інформації через недостатній обсяг документа та велику кількість копій.

Поставка зерна здійснюється за товарно-транспортними накладними (зерно) (форма № 1-ст (зерно)) При відправці зерна на склад використовується внутрішньогосподарська накладна Підсумковий документ, який відображає надходження та витрату зерна. Продукція сільського господарства - це відомість руху зерна та іншої продукції (за формою 80).

Продукцію тваринництва реєструють у щоденнику надходження сільськогосподарської продукції (форма № 81) із зазначенням найменування продукції, маси (кг), кількості (кількості штук), одержувача та інших відомостей.

Облік сільськогосподарської продукції ведеться на рахунку 27 «Продукція сільськогосподарського виробництва». За дебетом рахунку 27 відображається надходження сільськогосподарської продукції за первісною вартістю, за кредитом – списання сільськогосподарської продукції внаслідок продажу або використання для власних потреб.

Згідно з П(С)БО 9 насіннева продукція та урожай від кормових культур що використовуються для висаджування, посіву та відгодівлі тварин безпосередньо в господарстві обліковується на субрахунку 208 «Матеріали сільськогосподарського призначення».

Синтетичний облік витрат і вихід продукції сільськогосподарського виробництва здійснюють на активному, калькуляційному рахунку 23 «Виробництво», до якого ведуть субрахунки 1 «Рослинництво», 2 «Тваринництво», 3 «Допоміжні виробництва», 4 «Підсобні (промислові) виробництва» тощо. Типові господарські операції та кореспонденція рахунків (субрахунків) з обліку витрат сільськогосподарських підприємств наведено у табл. Б.1 додатку Б.

Аналітичний облік на рахунку 23 «Виробництво» здійснюють за встановленими об'єктами обліку витрат, зокрема за видами виробництв, за статтями витрат і видами або групами продукції, що виробляється. На великих виробництвах аналітичний облік витрат можуть здійснювати за підрозділами підприємства і центрами витрат і відповідальності.

До загальних фінансових результатів основної діяльності сільськогосподарських підприємств належать:

а) фінансові результати первісного визнання сільськогосподарської продукції та нових біологічних активів (табл. 2.4);

Таблиця 2.4 – Типові господарські операції та кореспонденція рахунків (субрахунків) в бухгалтерському обліку для первісного визнання фінансових результатів сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

№	Зміст господарських операцій	Кореспонденція рахунків	
		дебет	кредит
1	Різниця між справедливою вартістю біологічних активів у поточному періоді виробництва рослинництва та сумою витрат, пов'язаних з біологічною трансформацією, визнається як:		
1.1	Біологічні активи збільшують дохід від первісного визнання на дату балансу	23	710
1.2	Витрати, понесені при первісному визнанні біологічних активів на дату балансу	940	23
2	Визнання доходу від первісного визнання сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів	23	71
3	Коригування суми доходу:		
3.1	Сума, на яку фактичний дохід, визначений на кінець року, перевищує суму належного доходу за рік	23	71
3.2	Сума, на яку розподілений протягом року дохід перевищує фактичний дохід, визначений на кінець року (метод «червоного сторно»).	23	71
4	Дохід від первісного визнання сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів включається до фінансових результатів	710	791
5	Включати вартість первісного визнання сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів у фінансові результати	791	940

Джерело: розроблено автором

б) фінансові результати від реалізації сільськогосподарської продукції та біологічних активів у вигляді запасів, які оцінюються за справедливою вартістю за вирахуванням очікуваних витрат на момент продажу;

в) фінансові результати змін у справедливій вартості біологічних активів на дату балансу оцінюються як справедлива вартість мінус очікувані витрати на продаж. Дохід від реалізації запасів – сільськогосподарської продукції та біологічних активів, оцінюється за справедливою вартістю на момент продажу за вирахуванням очікуваних витрат, і визначається згідно з Національними стандартами (стандартами) бухгалтерського обліку № 15 «Дохід». При цьому

собівартість реалізованих біологічних активів і сільськогосподарської продукції дорівнює їх обліковій вартості на день реалізації (табл. 2.5).

Таблиця 2.5 - Типові господарські операції та кореспонденція рахунків (субрахунків) з обліку фінансових результатів від реалізації сільськогосподарської продукції та біологічних активів як запасів, оцінка яких здійснюється за справедливою вартістю за вирахуванням очікуваних витрат на місці продажу

СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

№	Зміст господарських операцій	Кореспонденція рахунків	
		дебет	Кредит
1.	Вартість додатково реалізованих біологічних активів виключається:		
1.1	рослинництво	901	27
1.2	тваринництво	901	21
2.:	Довгострокові біологічні активи включаються до групи вибуття		
2.1	Оцінка за справедливою вартістю	286	16
2.2	Оцінка на основі первісної вартості: сума амортизації	134	16
2.3	Різниця між залишковою вартістю довгострокового біологічного активу та його справедливою вартістю	949	16
2.4	залишкове значення	286	16
3.:	Реалізація довгострокових біологічних активів групи вибуття		
3.1	- Визнання доходу	36	712
3.2	- Сума зобов'язань з ПДВ	712	64
3.3	- Вартість групи утилізації	943	286
4.	Довгострокові біологічні активи, оцінені за первісною вартістю, ліквідовані		
4.1	- сума зносу	134	16
4.2	- сума залишкової вартості	976	16
5	Нестачі та втрати біологічних активів, оцінених за справедливою вартістю, внаслідок інвентаризації	947	21
6	При цьому балансова вартість суми списання нестач і втрат, викликаних псуванням біологічних активів, обліковується на позабалансових рахунках до прийняття рішення про конкретну відповідальну особу.	072	
7	Дохід визнається шляхом відшкодування винним особам нестач і збитків, спричинених погіршенням біологічних активів	375	716
8	- нарахована сума податкового зобов'язання ПДВ за операцією	716	64
9	Одночасно списані з позабалансового рахунку суми нестач і втрат від псування біологічних активів, що належать до відшкодування винними особами		072

Джерело: розроблено автором

На дату балансу збільшення (зменшення) балансової вартості біологічних активів, оцінених за справедливою вартістю за вирахуванням очікуваних витрат на продаж, відображається у складі інших операційних доходів (інших операційних витрат) (табл. 2.6).

Таблиця 2.6 - Відповідність рахунків (субрахунків) між типовими господарськими операціями та фінансовими результатами обліку зміни справедливої вартості біологічних активів на дату балансу, оцінених за справедливою вартістю за вирахуванням очікуваних витрат за місцем продажу СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

№	Зміст господарських операцій	Кореспонденція рахунків	
		дебет	кредит
1.	Результати змін справедливої вартості довгострокових біологічних активів наступні:		
1.1	- збільшити	16	71
1.2	- зменшити	94	16
2.	Результати змін справедливої вартості поточних біологічних активів наступні:		
2.1	- збільшити	21	71
2.1	- зменшити	94	21
3	Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів нараховується за первісною вартістю.	23	134
4	Збитки від знецінення довгострокових біологічних активів, оцінених за первісною вартістю	972	134
5	Відображає відновлення корисності довгострокового біологічного активу, оціненого за первісною вартістю після усунення причин, які раніше зменшували його корисність	134	742
6.:	Перевести довгостроковий біологічний актив, оцінений за собівартістю, до групи біологічних активів, оцінених за справедливою вартістю		
6.1	- знос	134	162, 164
6.2	- залишкова вартість	161, 163	162, 164
7.	Відображення переоцінки переведеного довгострокового біологічного активу:		
7.1	- збільшення	161, 163	71
7.2	- зменшення	94	161, 163

Джерело: розроблено автором

Таким чином, сільськогосподарські підприємства повинні організовувати свій облік з урахуванням конкретних обставин своєї діяльності з метою забезпечення керівництва достатньою інформацією для прийняття управлінських рішень.

2.2 Особливості складання фінансової та статистичної звітності на сільськогосподарських підприємствах

З розвитком ринкової економіки та оприлюдненням національних стандартів бухгалтерського обліку суб'єкти господарювання отримали значні права та можливості в реалізації економічних інтересів, виборі методів виробництва та реалізації продукції, організації та методів виробничої діяльності, що знайшли своє відображення в бухгалтерському обліку. У звітності різних сільськогосподарських підприємств домінуюче місце в складі оборотних активів займає стаття «готова продукція», оскільки показник прибутку залежить від обсягу виробництва та обсягу реалізації продукції.

Впровадження національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку мало суттєвий вплив на бухгалтерський облік сільськогосподарських підприємств, і необхідно по-новому відображати стан роботи з виробництва та реалізації готової продукції. Однією з важливих загальноекономічних і бухгалтерських науково-практичних проблем, особливо пов'язаних з кон'юктурою ринку, є визначення фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств.

Облік фінансових результатів займає важливе місце в управлінні сучасними сільськогосподарськими суб'єктами, метою якого є створення відповідних умов для здійснення керівниками належного контролю за господарськими операціями, що здійснюються, не тільки оперативно реагувати на зміни в самому підприємстві, а й прогнозувати та уникати несприятливих ситуацій, пов'язаних із змінами зовнішнього середовища.

Хід господарської діяльності будь-якого підприємства, в тому числі й сільськогосподарського, призводить до результатів, в яких зацікавлена конкретна група осіб (користувачів фінансової інформації).

Для їх інформування складається звіт, у якому наводиться інформація про фінансовий стан підприємства: наявність у підприємства фінансових ресурсів, їх розміщення та використання, дані про фінансові результати, наявність і рух власного та позикового капіталу, рух грошових коштів, дебіторська та кредиторська заборгованість, стан рахунків, основний капітал та оборотні кошти, стан та зміни нематеріальних активів.

Фінансова звітність є логічним завершенням облікових процедур суб'єкта господарювання. Вітчизняні нормативні документи визначають поняття, структуру, формальний зміст, вимоги, а також конкретних внутрішніх і зовнішніх користувачів фінансової звітності. Крім дослідженого визначення фінансової звітності, існують і інші визначення, але всі вони більшою чи меншою мірою відображають її характеристики, які свідчать про те, що фінансова звітність – це:

- структуроване представлення фінансового стану та діяльності підприємства;
- система показників, що характеризує результати господарської діяльності за звітний період;
- набір звітів у різних формах, що містять інформацію, що відображає різні складові діяльності суб'єкта господарювання та використовуються користувачами для прийняття бізнес-інвестиційних та управлінських рішень.

СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» є суб'єктом малого підприємництва. Для аналізу показників діяльності СМП необхідно враховувати конкретні обставини, за яких формується її фінансова звітність. При складанні згідно з НП(С)БО 25 «Фінансова звітність суб'єктів малого підприємництва» та НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», а також відмінності у кількості форм звітності, одиницях виміру, правилах та термінах подання, використовують різні методики.

Складання фінансової звітності СМП згідно з НП(С)БО 25 «Фінансова звітність суб'єктів малого підприємництва» здійснюється за єдиним підходом, включаючи заповнення форм у суворо встановленій послідовності.

При складанні звітності згідно з НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» застосовано творчий підхід: підприємствам заборонено заповнювати терміни, які не містять інформації до оприлюднення, у формі звіту зазначаються інші терміни. дозволено включати за необхідності, але можна вибрати лише зі списку, наведеного в Додатку 3 до Н(П)СБУ 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», із зазначенням їх коду. При цьому додаткові пункти мають відповідати таким вимогам: інформація, що міститься в них, має бути суттєвою та її оцінка може бути достовірно визначена.

Порядок виправлення помилок та внесення та розкриття інших змін у фінансовій звітності викладено в НП(С)БО 6 «Виправлення помилок та змін у фінансовій звітності». При поданні фінансової звітності можуть бути виявлені та виправлені такі помилки (рис. 2.7):

Рисунок 2.7 – Варіанти виправлення помилок в фінансовій звітності підприємства

Джерело: розроблено автором

Для суб'єктів малого підприємництва Національними положеннями (стандартами) у складі балансу встановлюється фінансова звітність у скороченому вигляді за показниками та формуються фінансові результати за формою додатка 2 НП(С)БО 25 «Фінансова звітність суб'єктів малого підприємництва».

Звіт про фінансові результати СМП згідно з НП(С) БО 25 «Фінансова звітність суб'єктів малого підприємництва» дозволяє розрахувати фінансові результати підприємства шляхом простого віднімання доходу від загальних витрат.

Виправлення помилок, допущених у попередніх звітних періодах, та помилок, виявлених у поточному періоді, здійснюються відповідно до положень статей 4 та 5 НП(С)БО 6. При цьому виправлення помилок, які допущені при складанні фінансової звітності в попередніх періодах, здійснюються шляхом коригування сальдо нерозподіленого прибутку на початок року.

Особливістю фінансової звітності сільськогосподарських підприємств порівняно з іншими галузями діяльності є те, що у складі майна підприємства в першу чергу є біологічні активи, які відображаються як у складі необоротних активів, так і як біологічні активи, що наводяться в таких розділах, як необоротні активи (рядок 1020-1022 Довгострокові біологічні активи) та оборотні активи (рядок 1110 Поточні біологічні активи) балансу (Звіту про корпоративний фінансовий стан).

НП(С)БО 30 «Біологічні активи» визначає вимоги до розкриття інформації та методику обліку стану та змін інформації про біологічні активи та сільськогосподарську продукцію у фінансовій звітності, що в свою чергу, базується на принципах Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку 41 «Сільське господарство».

Основною статистичною формою сільськогосподарських підприємств є «Основні економічні показники сільськогосподарських підприємств за рік» (форма 50-сг). До її складу входять юридичні особи та їх відокремлені філії, які здійснюють сільськогосподарську діяльність, тобто сільськогосподарські підприємства різних форм власності та організаційно-правового ведення - подається до управління статистики за районом розташування земельної ділянки. При заповненні

статистичної звітності № 50-сг підприємство вносить зміни та доповнення відповідно до положень Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку: 9 «Запаси», 15 «Дохід», 16 «Витрати».

Форма статистичної звітності № 21-заг (річна) «Звіт про реалізацію продукції сільського господарства» запроваджена для сільськогосподарських підприємств в 2017 р. Показники форми № 21-заг (річна) подаються в цілому за календарний рік. Значення показників форм № 21-заг (місячна) та № 21-заг (річна) мають формат представлення у цілих числах.

Форми № 21-заг (річна) заповнюється на основі основних облікових документів: приймально-здавального документа, складського свідоцтва, простого складського свідоцтва, подвійного складського свідоцтва, вантажно-транспортної накладної (побутового користування) та інших основних бухгалтерських документів, що підтверджують самостійний продаж виробленої сільськогосподарської продукції.

Таким чином, облік фінансових результатів займає важливе місце в управлінні сучасними сільськогосподарськими суб'єктами, метою якого є створення відповідних умов для здійснення керівниками належного контролю за господарськими операціями, що здійснюються, не тільки оперативно реагувати на зміни в самому підприємстві, а й прогнозувати та уникати несприятливих ситуацій, пов'язаних із змінами зовнішнього середовища. Особливістю фінансової звітності сільськогосподарських підприємств порівняно з іншими галузями діяльності є те, що у складі майна підприємства в першу чергу є біологічні активи.

РОЗДІЛ 3

ОПОДАТКУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

3.1 Методика оподаткування діяльності СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

СТОВ АГРОФІРМА «АГРОМАКС» належить до четвертої групи платника єдиного податку. Об'єктами єдиного податку 4 групи є землі сільськогосподарського призначення (орні землі, сіножаті, пасовища та багаторічні насадження) та/або землі водного фонду (у власності або користуванні сільськогосподарських товаровиробників (у тому числі водойми, озера, ставки, водосховища, надані на умовах оренди). Базою оподаткування для платників єдиного податку сільськогосподарських товаровиробників четвертої групи є один гектар сільськогосподарських угідь (культурних угідь, сіножатей, пасовищ та багаторічних насаджень) у грошовому унормованому виразі з урахуванням індексного коефіцієнта, визначеного на січень 1 і виходячи з цього встановлюються порядки, передбачені главою 12 Податкового кодексу.

Базою для оподаткування земель водного фонду (внутрішніх водойм, озер, ставків, водосховищ) платників єдиного податку четвертої групи є нормативна грошова оцінка земель, що обробляються по області, з урахуванням визначеного коефіцієнта індексації. З 1 січня базового податкового (звітного) року застосовуються відповідно процедури, визначені розділом XII Податкового кодексу. Четверта групи платників єдиного податку сплачує єдиний податок на підставі кадастрових відомостей про земельні ділянки державної власності та/або даних державного реєстру прав власності на нерухоме майно.

На сьогодні підприємство СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» перебуває на спрощеній системі оподаткування, а саме як платники єдиного податку 4 групи.

На рис. 3.1 наведено структуру механізму оподаткування СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС».

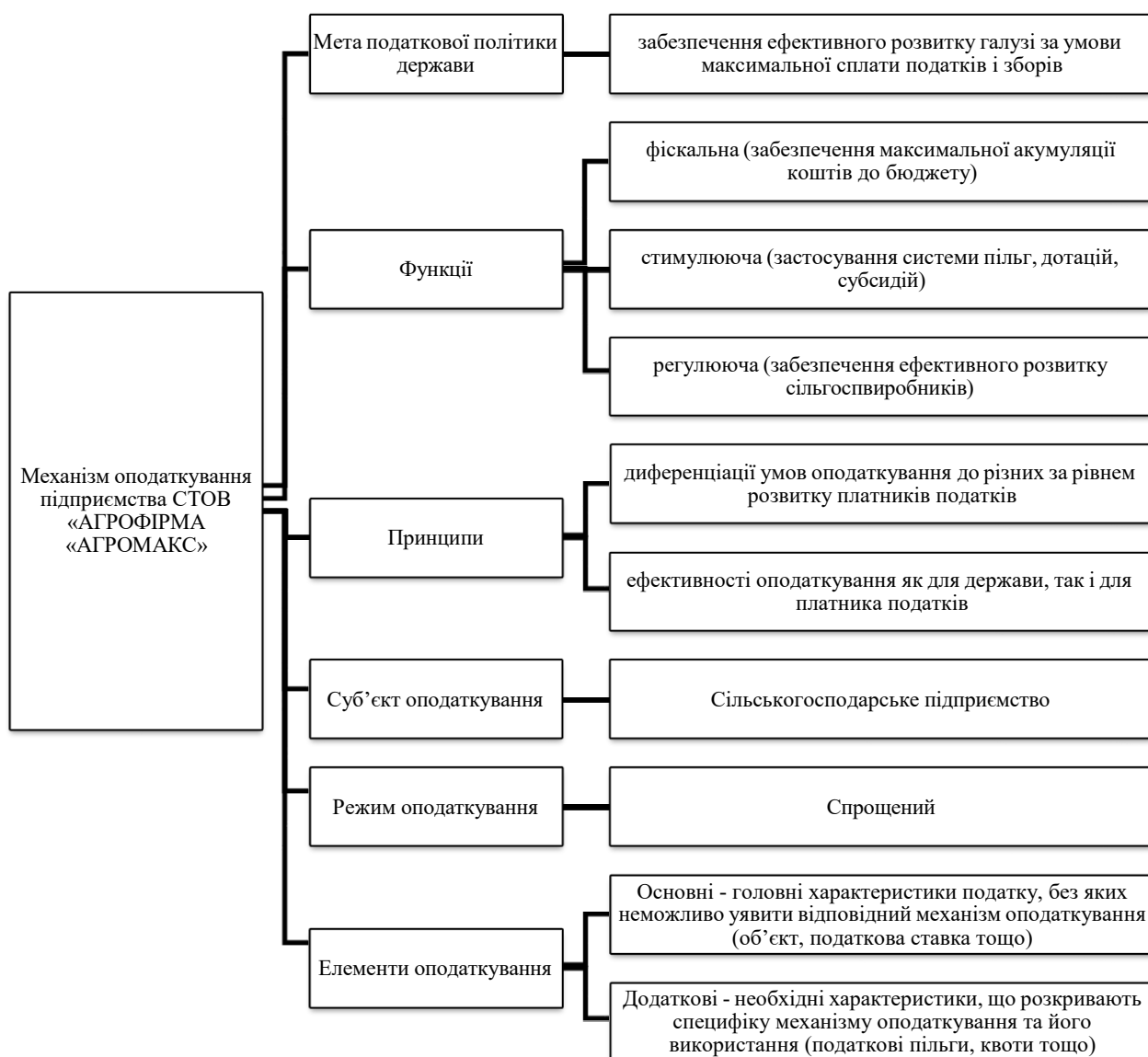

Рисунок 3.1 – Структура механізму оподаткування підприємства СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

Джерело: розроблено автором

Спрощена система податкового обліку та звітності передбачає особливий механізм справляння податків, який замінює сплату окремих податків сплатою єдиного податку в порядку та на умовах, визначених згідно Податкового кодексу України при веденні налагодженого обліку та звітності. З точки зору бухгалтерського обліку та звітності, загальні системи оподаткування, бухгалтерського обліку та звітності мають складні системи для ведення бізнесу.

Проте вона дозволяє займатися будь-яким видом діяльності та не має інших обмежень, притаманних спрощеній системі оподаткування (табл. 3.1).

Таблиця 3.1 – Критерії віднесення платників єдиного податку 4 групи

Критерії	Юридичні особи		Фізичні підприємці - фермери
	4 група з ПДВ	4 група	4 група
Граничний обсяг доходу протягом календарного року, грн.	Не обмежено	Не обмежено	
Максимальна кількість найманих працівників, осіб	Не обмежено	Не обмежено	не використовують працю найманих осіб
Види господарської діяльності	частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 %		— здійснюють виключно вирощування, відгодовування сільськогосподарської продукції, збирання, вилов, переробку такої власної вирощеної або відгодованої продукції та її продаж; — провадять господарську діяльність (крім постачання) за місцем податкової адреси;
Ставки єдиного податку	Розмір ставок податку з одного гектара сільськогосподарських угідь та/або земель водного фонду залежить від категорії (типу) земель, їх розташування		
Строки подання звітності	до 20 лютого року, наступного за звітним		

Джерело: розроблено автором за інформацією [2]

Об'єкт та база оподаткування СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» наведено на рис. 3.2. Четверта група призначена спеціально для сільськогосподарських товаровиробників і може бути представлена як юридичними особами - сільськогосподарськими товаровиробниками (незалежно від організаційно-правової форми, у яких частка товарної продукції за попередній звітний рік дорівнює або перевищує 75%) та фізичні особи - підприємці та фермери (родичі, члени однієї сім'ї), які здійснюють діяльність на території країни, вирощують, відгодовують, збирають, виловлюють, переробляють продукцію, вирощену вдома чи відгодовану, і продають її.

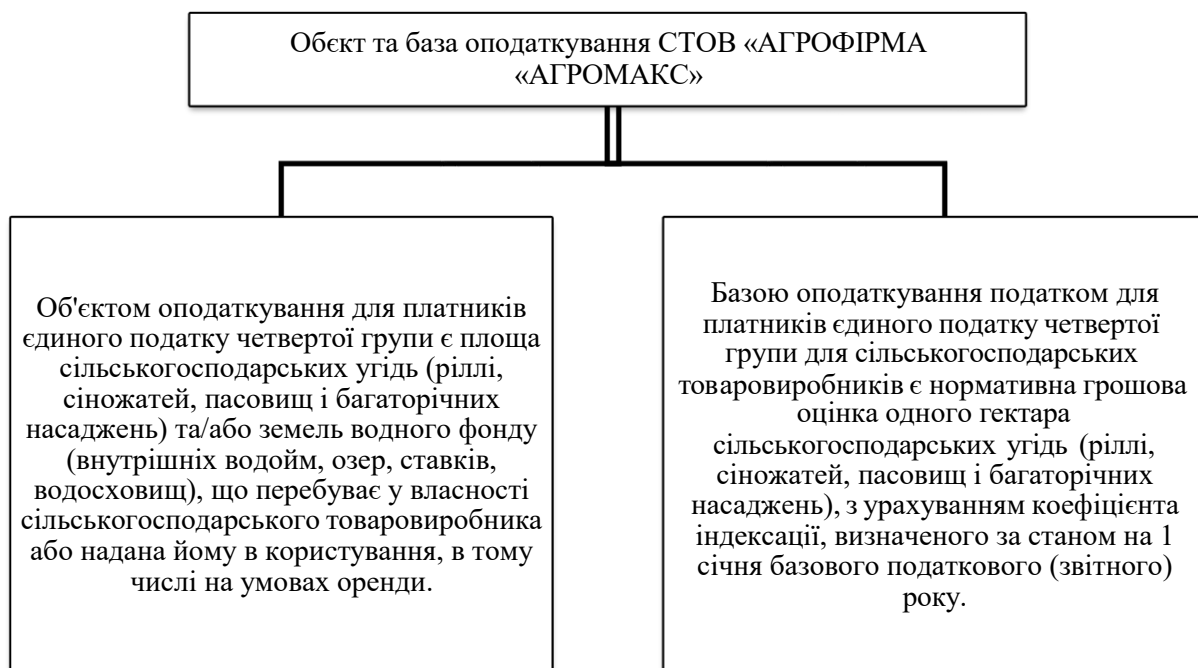

Рисунок 3.2 - Об'єкт та база оподаткування СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

Джерело: розроблено автором за інформацією [2]

Продукція має вирощуватися за місцем її податкової адреси, а продажі не обмежуються місцем розташування землі, яка використовується господарством (наприклад, орендована земля, яка не знаходиться за податковою адресою підприємства). При цьому площа земель сільськогосподарського призначення, що перебувають у власності СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» і мати документи, що підтверджують право власності чи користування.

СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» звільнене від обов'язкових внесків до більшості державних фондів і сплачує лише єдиний податок. Ця сума розраховується не виходячи з прибутку чи навіть встановленого прожиткового мінімуму. У розрахунку використовується вартість землі у власності чи оренді підприємства. Крім того, ставка єдиного податку змінюється залежно від типу та використання землі.

Для того, щоб платник податків СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» як платник єдиного податку 4 групи міг розрахувати суму податкового зобов'язання з єдиного податку, йому необхідно знайти добуток наступних трьох показників.

1. Площа сільськогосподарських угідь. Площу земель сільськогосподарського призначення, яка входить до розрахунку єдиного сільськогосподарського податку, суб'єкти господарювання можуть дізнатися, переглянувши документи на право власності на земельну ділянку: державний акт на право власності, витяг з реєстрів речових прав, договори користування землею (тобто договори оренди, сервітути тощо).

До розрахунку податку включаються всі землі, право власності чи користування якими зареєстровано в установленому порядку та використовуються у сфері господарської діяльності.

Не є об'єктом оподаткування лише землі, які перебувають в оренді в інших платників єдиного сільськогосподарського податку. Але згідно з абз. 295.9.6 ПКУ за таку землю сплачує орендодавець такої землі.

2. Площа земель сільськогосподарського призначення, що перебувають у користуванні недержавних організацій. Для розрахунку єдиного податку на різні категорії земель використовуються різні НГО. Так, якщо СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» володіє або користується:

- землі сільськогосподарського призначення (рілля, сіножаті, пасовища та багаторічні насадження), у тому числі один гектар НГО, проіндексовані станом на 1 січня базового податкового (звітного) року;

- землі водного фонду (водойми, озера, ставки, водосховища) - сільськогосподарські НГО в районі, проіндексовані станом на 1 січня базового податкового (звітного) року.

3. Ставка податку. При розрахунку суми податку застосовуються ставки ЄП, визначені п. 293.9 ПКУ (такі ставки діяли і минулого року).

Розмір ставки єдиного податку для четвертої групи платників наведено на рисунку 3.3.

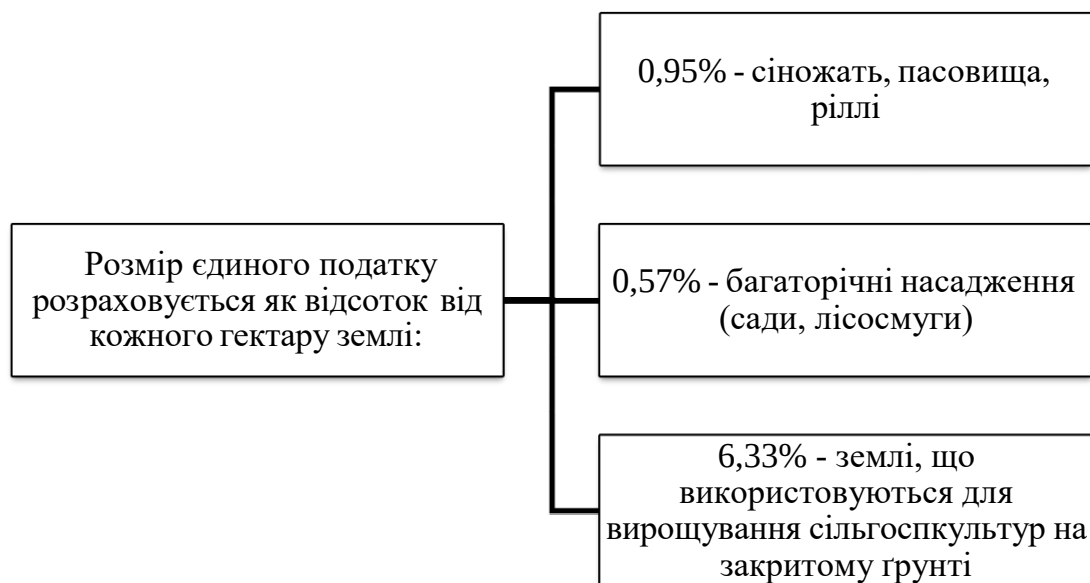

Рисунок 3.3 - Розмір єдиного податку розраховується як відсоток від нормативно грошової оцінки гектару землі СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

Джерело: розроблено автором за інформацією [2]

На ставку податку не впливає розмір доходу або прибутку платників єдиного податку 4 групи. Базою оподаткування по четвертій групі СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» є нормативна грошова оцінка одного гектара сільськогосподарських угідь (культурних угідь, сіножатей, пасовищ і багаторічних насаджень) з урахуванням індексних коефіцієнтів. Визначається з 1 січня базового податкового (звітного) року.

СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» як четверта група платника єдиного податку обчислює податки самостійно з 1 січня по 20 лютого відповідного року. Подачу податкової декларації СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» здійснює до відповідних контролюючих органів за місцезнаходженням та місцем розташування земельної ділянки. Податковий (звітний) період - один рік. Якщо протягом звітного року відбувається зміна площі земельної ділянки, внаслідок якої відбувається її зменшення або збільшення у зв'язку з набуттям або втратою права власності чи права користування, СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» необхідно:

- визначити податкове зобов'язання з дня зміни до останнього дня року;
- подати уточнюючу декларацію платника єдиного податку.

СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» звільнено від сплати таких податків (рис. 3.4).

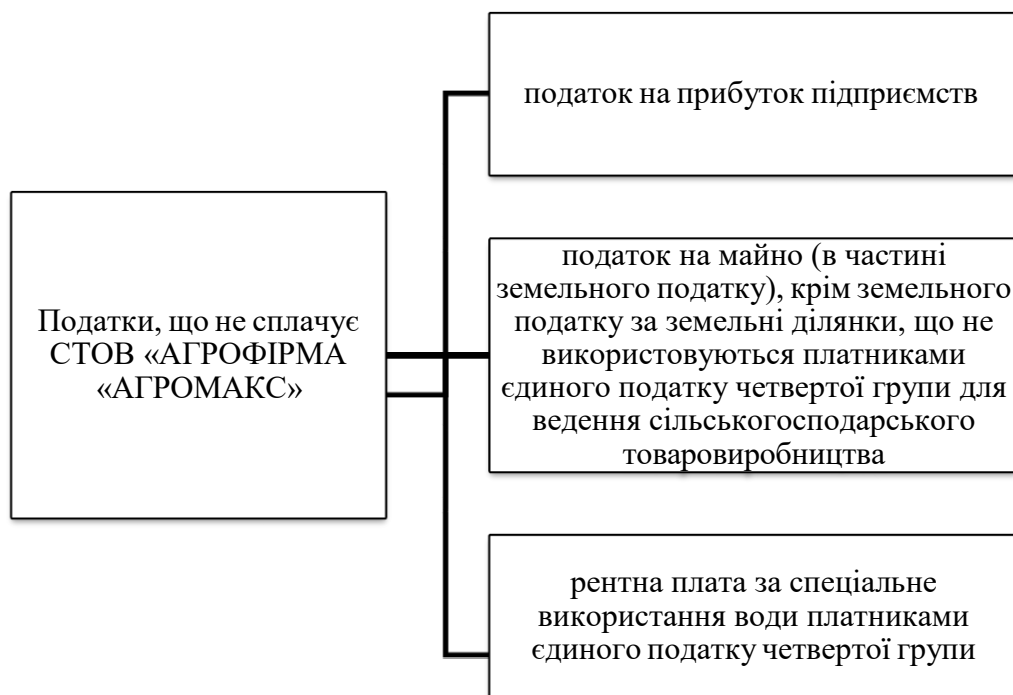

Рисунок 3.4 - Податки, що не сплачує СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

Джерело: розроблено автором

Податки сплачуються щокварталу протягом 30 календарних днів після останнього числа звітного кварталу (рис. 3.5).

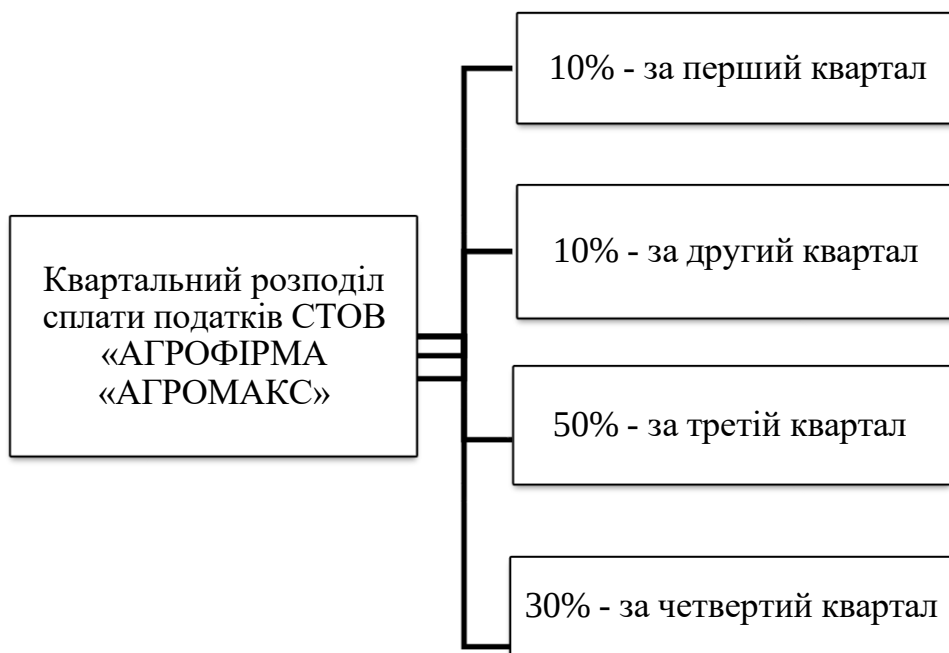

Рисунок 3.5 - Квартальний розподіл сплати податків СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

Джерело: розроблено автором

Базою нарахування єдиного податку (ЄП) 4 групи є нормативна грошова оцінка (НГО) 1 гектара сільськогосподарських угідь, у тому числі полів, сіножатей, пасовищ та багаторічних насаджень. Таке нарахування буде індексуватися на 1 січня базового податкового (звітного) року в порядку, визначеному статтею 289 Податкового кодексу України (ПКУ) та статтею 292-1.2 ПКУ.

Варто зазначити, що для розрахунку ЄП для 4 групи у 2020-2022 рр. не змінювався коефіцієнт індексації НГО сільськогосподарських угідь, який дорівнював 1. У 2023 році коефіцієнт також не змінювався (категорія 111,02 за ЗІР).

Для земель водного фонду, у тому числі внутрішніх водосховищ, озер, ставків і водосховищ, базою розрахунку ЄВ групи 4 є НГО з обробленими землями в області. Оцінка також підлягає індексації в порядку, встановленому Податковим кодексом України, на 1 січня базового податкового (звітного) року.

Якщо для такої землі не існує нормативно грошової оцінки, використовується та сама НГО сільськогосподарських угідь, які використовуються.

Для індексації земель водного фонду (внутрішніх водойм, озер, ставків, водосховищ) використовується коефіцієнт 1 за 2020-2021 роки. Отже, з 1 січня 2022 року база оподаткування ЄП 4 групи земель водного фонду визначається із застосуванням коефіцієнта індексації, визначеного згідно з нормами статті 289 Податкового кодексу України. Згідно з повідомленням Державної служби геодезії, картографії та кадастру України від 11 січня 2022 року (№ 6 -28-0.222-275/2-22) коефіцієнт становить 1,1. В 2023 році цей коефіцієнт становитиме 1,15, згідно з Державним кадастром.

Виняток становлять землі, що не підлягають оподаткування (рис. 3.6).

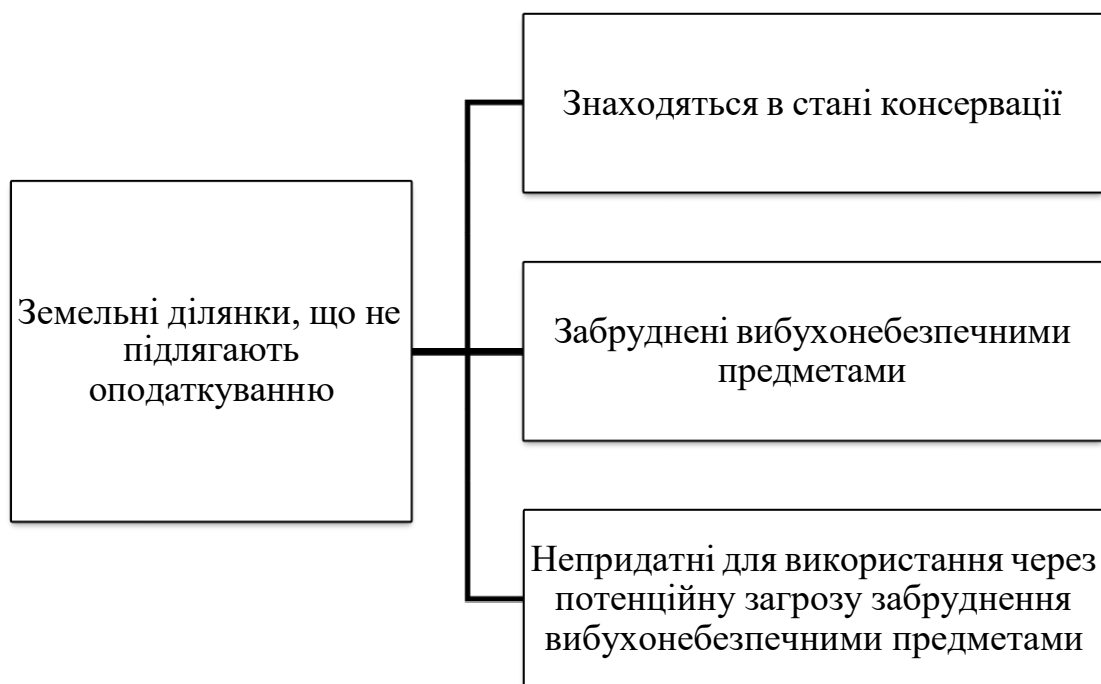

Рисунок 3.6 - Земельні ділянки, що не підлягають оподаткуванню

Джерело: розроблено автором за інформацією [2]

Щодо сплати інших податків, то СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» сплачують ПДФО з доходів фізичних осіб, які перебувають з підприємством у трудових або цивільно-правових відносинах, а також військовий збір з доходів фізичних осіб, які перебувають з підприємством у трудових або цивільно-правових відносинах. СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» також сплачують ПДФО з доходів за договорами оренди та військовий збір з доходів за договорами оренди.

Отже, СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» як представник четвертої групи платників єдиного податку обчислює податки самостійно. Подачу податкової декларації СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» здійснює до відповідних контролюючих органів за місцезнаходженням та місцем розташування земельної ділянки. Податковий (звітний) період - один рік. Якщо протягом звітного року відбувається зміна площі земельної ділянки, внаслідок якої відбувається її зменшення або збільшення у зв'язку з набуттям або втратою права власності чи права користування, СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» необхідно: визначити податкове зобов'язання з дня зміни до останнього дня рік; подати уточнюючу заяву. Податки сплачуються щокварталу протягом 30 календарних днів після останнього числа звітного кварталу.

3.2 Порядок формування податкової звітності СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

Платники єдиного податку четвертої групи можуть займатися лише сільськогосподарською діяльністю, тобто продавати продукцію, вирощену власноруч або отриману з власної землі. Для отримання доходу СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» використовує власні та орендовані землі. Останній пункт значно розширює можливості для СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС».

Найбільш очевидними видами діяльності є обробка землі та продаж врожаю. Крім того, СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» як платник єдиного податку 4 групи займається вирощуванням свиней для подальшої реалізації м'яса та м'ясопродуктів.

Платники єдиного податку четвертої групи можуть мати не тільки поля для вирощування сільгосппродукції. Отримавши землю в оренду, він мав право використовувати землю для обробки сіна з подальшим продажем сіна, або надання третім особам права випасу тварин на визначеній земельній ділянці за умови сплати відповідної винагороди.

СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» як платник єдиного податку 4 групи повинен самостійно вести облік та розраховувати податки. Їх звітність обмежується податковими деклараціями.

Щороку подається інформація за попередній рік. Кінцевий термін подання звітності – 20 лютого наступного за звітним періодом року. Декларацію СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» подає до місцевого фіскального органу за територією реєстрації підприємства та розміщення ділянки.

Розрахунок податку здійснюється на підставі даних поданої декларації. Сама оплата ділиться на кілька частин. Частина загальної суми вноситься кожного нового кварталу. Так за перші 2 квартали СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

повинні заплатити лише 20% від загальної суми, а в 3 кварталі вам потрібно буде заплатити 50%. Остаточний платіж 30%.

Отже, СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» як платники ПКУ відповідно до п. 295.9.2 ЄП групи 4 сплачує податок щоквартально протягом 30 календарних днів після останнього календарного дня податкового (звітного) кварталу в таких розмірах:

- 1 – 10%;
- 2 – 10%;
- 3 - 50%;
- 4 – 30%.

Календар сплат виглядає так:

- перший квартал - до 29 квітня;
- другий - до 29 липня;
- третій - до 28 жовтня;
- четвертий - до 30 січня.

Податок у зазначений строк перераховується на відповідний рахунок місцевого бюджету за місцезнаходженням ділянки (п. 8 ст. 295 ЦПК).

Умови подання декларації визначені пунктом 1 статті 120 Податкового кодексу України, який передбачає штрафні санкції (штрафи). Перше порушення каратиметься штрафом у розмірі 170 гривень. Якщо декларація знову не подана вчасно, то штраф становить уже 1020 гривень. Але є нюанс: розглядатимуться лише повторні порушення протягом року. Наприклад, підприємці 4 групи єдиного податку подають звітність лише раз на рік. Навіть якщо умови порушують вдруге, все одно платитимуть по 170 грн.

Відповідно до положень підпункту “і” пункту 2.21 Методичних рекомендацій № 132 (Методичні рекомендації щодо планування, обліку та розрахунку собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств, затверджених наказом Міністерства агрополітики України від 18 травня 2001 року № 132), сума нарахованого (сплаченого) єдиного податку з групи 4 податків включається до загальних виробничих витрат.

Іншими словами, оподаткування відображається через наступний проводки: Дебет 91 Кредит 641.

Під кінець звітного періоду (року) цю суму розподіляють між об'єктами обліку витрат на виробництво рослинництва пропорційно до площі сільськогосподарських ділянок (орних земель, сінокосів, пасовищ, багаторічних посадок та зон відгодівлі тварин), що використовуються для відповідних культур.

Податковим кодексом України визначено, що для щорічного підтвердження статусу платника єдиного податку сільськогосподарське підприємство має подати до 20 лютого пакет документів, визначений пп. 298.8.1 ПКУ, а саме:

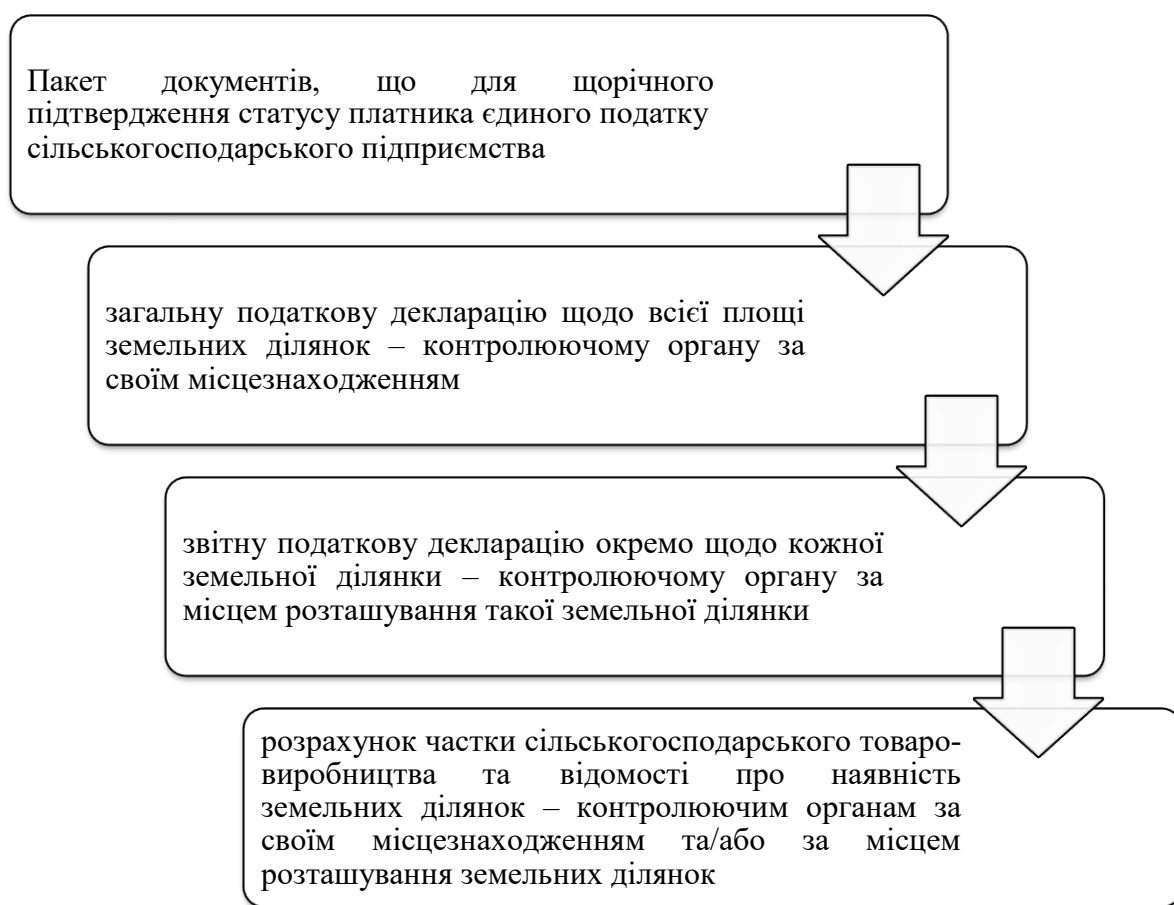

Рисунок 3.7 - Пакет документів, що для щорічного підтвердження статусу платника єдиного податку сільськогосподарського підприємства

Джерело: розроблено автором за інформацією [2]

Проте слід пам'ятати, що реєстрація платника єдиного податку є безстроковою та може бути знята шляхом виключення з реєстру платників єдиного податку, якщо протягом податкового (звітного) року частка сільськогосподарського виробництва платника єдиного податку перевищує

рішення контролюючого органу та може призвести до скасування реєстрації. Питома вага юридичних осіб платників єдиного податку четвертої групи становить менше 75 %, якщо платники єдиного податку четвертої групи не подають декларацію (п. 299.10.5 ПКУ), передбачену пп. 295.9.1 та пп. 298.8.1 ПКУ.

Відповідно до пункту 298.8.8 Податкового кодексу України сільськогосподарські товаровиробники можуть бути переведені на четверту групу платників єдиного податку протягом двох календарних років після переходу на застосування ставки єдиного податку, визначеної для іншої групи. Платники єдиного податку, або четверта група платників єдиного податку анулює первинну реєстрацію. Положення цього пункту не поширюються на зняття з обліку юридичних осіб платників єдиного податку четвертої групи за ініціативою уповноваженого органу.

Крім випадків, визначених пунктом 291.5-1.3 Податкового кодексу України, платником єдиного податку четвертої групи не може бути, зокрема юридична особа, яка має податковий борг на 1 січня базового (звітного) року, але виникла безнадійна податкова заборгованість звільняється від оподаткування (форс-мажорних обставин).

З 1 січня 2022 року набрали чинності норми закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості доходів бюджету». Значна частина цього використовується для оподаткування виробників сільськогосподарської продукції, зокрема, пунктом 297.1.1 ПКУ СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» зобов'язані включити додаток із розрахунком загального мінімального податкового зобов'язання у свої податкові декларації за податковий (звітний) рік.

Розмір МПЗ визначається нормативною грошовою оцінкою (НГО) земельних ділянок сільськогосподарського призначення (в середньому приблизно 28 000 гривень). Правила Податкового кодексу України передбачають, що НГО не будуть включені в індекс до 2024 року, і, відповідно, кількість МПЗ залишиться незмінною в 2022-2023 роках.

При розрахунку МПЗ використовується коефіцієнт 0,05, замість нього для платників єдиного податку (ЄП) четвертої групи податкового органу передбачено коефіцієнт 0,025. Враховуючи середню вартість землі сільськогосподарського призначення в Україні для НГО, загалом розмір МПЗ складає в середньому близько 1400 грн/га, а для юридичних осіб близько 700 грн/га - платник ЄП 4 групи.

МПЗ встановлюватиметься для будь-яких земель сільськогосподарського призначення незалежно від розміру та приналежності, крім ділянок, розташованих у межах населених пунктів, які використовуються дачними/садівничими кооперативами (товариствами); у вигляді невитребуваних земельних часток (паїв), що перебувають у власності управління місцевого самоврядування та в органів державного управління (крім орендованих).

Будь-яка фізична особа, яка володіє та/або користується земельною ділянкою сільськогосподарського призначення, повинна сплачувати МПЗ – незалежно від способу використання землі. Якщо ділянка перебуває в оренді (і така передача здійснюється в офіційному реєстрі), обов'язок зі сплати МПЗ покладається на орендаря незалежно від його податкового статусу.

МПЗ розраховується виходячи із зменшення його розміру на суму виплаченої орендної плати та заробітної плати та податкового зобов'язання з єдиного податку або земельного податку. З огляду на це зменшено розрахунковий розмір МПЗ для СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» як платника IV групи ЄП (2022 р. – 0,95% НГО) – 270 грн/га.

По суті, МПЗ є своєрідним аналогом податку на активи (капітал), який підлягає сплаті незалежно від фактичних фінансових результатів його використання, або якщо актив взагалі не використовується в господарських цілях – податкове зобов'язання вже виникло внаслідок наявності активу. Відповідним активом тут є ділянка землі, класифікована як земля сільськогосподарського призначення.

№ з/п	Категорія земель	Площа земельної ділянки ¹⁰
1	2	3
1	Землі сільськогосподарського призначення (сільське (вироснування) та переробці продукції рослинництва н	
1.1.1 ¹²	Рілля, всього	153,2072
1.1.2 ¹²	Рілля, всього	45,7316
1.1.3 ¹²	Рілля, всього	2,2954
1.1.4 ¹²	Рілля, всього	2,8361
1.1.5 ¹²	Рілля, всього	2,4668
1.1.6 ¹²	Рілля, всього	2,1602
1.1.7 ¹²	Рілля, всього	2,0000
1.1.8 ¹²	Рілля, всього	2,1408

Рисунок 3.9 – Відображення площі земельних ділянок в податковій декларації СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

Джерело: розроблено автором за інформацією СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

Загальна декларація подається до контролюючого органу за основним місцем податкового обліку, що відображається у рядку 7 загального розділу декларації.

1	Податкова декларація платника єдиного податку четвертої групи										Порядковий номер за рік ¹										2									
											Тип декларації ²																			
											01	-	Загальна																	
											02	-	Загальна нова																	
											03	-	Уточнююча загальна																	
											04	X	Звітна																	
											05	-	Звітна нова																	
											06	-	Уточнююча																	
07		Довідково ³																												
за	2	0	2	2	рік	починаючи з ⁴										з урахуванням уточнень з ⁵														
за	місяць ³																													
2	Платник: СТОВ "АГРОФІРМА "АГРОМАКС" (повне найменування, прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) платника податків згідно з реєстраційними документами)																													
3	Код за ЄДРПОУ/ реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта ⁶										3	2	5	0	6	7	1	3												
4	Код виду економічної діяльності (КВЕД)										0	1	.	1	1															
5	Код організаційно-правової форми господарювання																2	4	0											
6	Податкова адреса вулиця Колгоспна, буд. 9, с. ВЕЛИКИЙ ХУТІР, ДРАБІВСЬКИЙ РАЙОН, ЧЕРКАСЬКА обл., 19854										Поштовий індекс 1 9 8 5 4																			
											Міжміський код 0 4 7 3																			
	Електронна адреса ⁷ agromakc@ukr.net										Телефон 9 6 4 4 3																			
											Факс ⁷																			
7	Найменування контролюючого органу за основним місцем обліку платника ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДПС У ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ, ДРАБІВСЬКА ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА ІНСПЕКЦІЯ (ДРАБІВСЬКИЙ Р-Н)																													

Рисунок 3.10 – Відображення контролюючого органу в податковій декларації СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

Джерело: розроблено автором за інформацією СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

Декларація платників єдиного податку четвертої групи подається окремо до кожного контролюючого органу, до повноважень якого входить територія

територіальної громади, у власності чи користуванні якої перебуває земля (у тому числі на умовах оренди сільськогосподарських товаровиробників), і загальна частина податкової декларації складається заповнюється відповідно рядок 8 р.

1	Податкова декларація платника єдиного податку четвертої групи										Порядковий номер за рік ¹										2					
											Тип декларації ²															
											01	-	Загальна													
											02	-	Загальна нова													
											03	-	Уточнююча загальна													
											04	X	Звітна													
											05	-	Звітна нова													
											06	-	Уточнююча													
07		Довідково ³																								
за	2	0	2	2	рік	починаючи з ⁴					з урахуванням уточнень з ⁵															
за	місяць ³																									
2	Платник: СТОВ "АГРОФІРМА "АГРОМАКС" (повне найменування, прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) платника податків згідно з реєстраційними документами)																									
3	Код за ЄДРПОУ/ реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта ⁶															3	2	5	0	6	7	1	3			
4	Код виду економічної діяльності (КВЕД)															0	1	.	1	1						
5	Код організаційно-правової форми господарювання																					2	4	0		
6	Податкова адреса															Поштовий індекс					1	9	8	5	4	
	вулиця Колгоспна, буд. 9, с. ВЕЛИКИЙ ХУТІР, ДРАБІВСЬКИЙ РАЙОН, ЧЕРКАСЬКА обл., 19854															Міжміський код					0	4	7	3		
																Телефон					9	6	4	4	3	
	Електронна адреса ⁷ agromakc@ukr.net															Факс ⁷										
7	Найменування контролюючого органу за основним місцем обліку платника ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДПС У ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ, ДРАБІВСЬКА ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА ІНСПЕКЦІЯ (ДРАБІВСЬКИЙ Р-Н)																									
8	Найменування контролюючого органу за місцем розташування земельної(их) ділянки(ок), до якого подається декларація ⁸ ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДПС У ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ, ДРАБІВСЬКА ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА ІНСПЕКЦІЯ (ДРАБІВСЬКИЙ Р-Н)																									

Рисунок 3.11 – Відображення контролюючого органу, до повноважень якого входить територія територіальної громади в податкової декларації СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

Джерело: розроблено автором за інформацією СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

Відомості про наявність земельної ділянки є невід'ємною частиною загальної податкової декларації та звітної податкової декларації для платників єдиного податку 4 групи.

Площа земельної ділянки, зазначена у відомостях, має відповідати площі, зазначеній у податковій декларації платника податків 4 групи, що додається до неї.

Відомості про наявність земель містять інформацію про кожну земельну ділянку, з якої нараховуються податки.

Такі відомості повинні містити площу ділянки, місце розташування, кадастровий номер, відомості про документи, що підтверджують право власності чи користування ділянкою та державну реєстрацію таких прав.

Єдиний податок четвертої групи справляється з площі земель сільськогосподарського призначення, що перебувають у власності сільськогосподарського товаровиробника або надаються йому у користування, у тому числі на умовах оренди.

Тим часом статтями 125, 126 Земельного кодексу встановлено, що право власності на земельні ділянки, а також право постійного користування та права оренди виникають з моменту державної реєстрації цих прав, а це згідно із Законом України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» (далі – «Закон № 1952»).

Відповідно до Закону № 1952 права оренди землі підлягають державній реєстрації та виникають з моменту державної реєстрації таких прав.[

Законом України «Про оренду землі» встановлено, що орендар землі зобов'язаний розпочати користування земельною ділянкою у строк, визначений договором оренди землі, але не раніше державного погодження. Також здійснюється реєстрація відповідних прав оренди.

Відповідно до ст. 211 Земельного кодексу встановлено, що користування земельною ділянкою без належного оформлення прав, у тому числі права оренди, є порушенням норм земельного законодавства.

Враховуючи зазначене, виробники сільськогосподарської продукції мають віднести до об'єктів єдиного податку четвертої групи сільськогосподарську продукцію, зареєстровану відповідно до вимог Закону № 1952, а також сільськогосподарську продукцію, вирощену або виготовлену на сільськогосподарські угіддя, від продажу яких отримано дохід, а також розмір доходу виробників сільськогосподарської продукції, право власності чи користування (у тому числі на умовах оренди) яких зареєстровано відповідно до вимог чинного законодавства.

Відомості про наявність земельних ділянок

Одиниці виміру: гектари - з чотирма десятковими знаками,
грині - з двома десятковими знаками

№ з/п	Категорія земельних ділянок	Документи, які засвідчують/підтверджують право власності та/або користування земельними ділянками			Державна реєстрація		Кадастровий номер земельної ділянки (у разі наявності)	Місце розташування земельної(их) ділянки(ок)		Площа земельної ділянки
		право користування, у т.ч. на умовах оренди		право власності (серія та номер документа)	дата (д.мм.рррр)	номер		код регіону	код органу місцевого самоврядування за КОАТУУ	
		номер документа	дата укладання (д.мм.рррр)							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Сільськогосподарські угіддя:									
1.1	рілля									
1.1.1	рілля	б/н	30.08.2021	-	13.09.2021	32301800	7120686500-04-002-0616	23	7120686501	2,2420
1.1.2	рілля	б/н	20.12.2018	-	19.06.2019	32089345	7120686500-04-002-0882	23	7120686501	2,2694
1.1.3	рілля	б/н	20.12.2018	-	10.07.2019	32363307	7120686500-04-002-0685	23	7120686501	2,2533
1.1.4	рілля	б/н	17.12.2018	-	03.04.2019	31035176	7120686500-04-002-0706	23	7120686501	2,2115
1.1.5	рілля	б/н	20.12.2018	-	10.06.2019	31973019	7120686500-04-002-0124	23	7120686501	4,8126
1.1.6	рілля	б/н	21.10.2021	-	02.12.2021	31701851	7120686500-04-002-0149	23	7120686501	2,3808
1.1.7	рілля	б/н	20.10.2021	-	01.11.2021	31546552	7120686500-04-002-0716	23	7120686501	2,2120
1.1.8	рілля	б/н	20.10.2021	-	01.11.2021	32292663	7120686500-04-002-0717	23	7120686501	2,2118
1.1.9	рілля	б/н	20.10.2021	-	01.11.2021	31594428	7120686500-04-002-0801	23	7120686501	2,1653
1.1.10	рілля	б/н	20.12.2018	-	10.07.2019	32362856	7120686500-04-002-0104	23	7120686501	2,2954
1.1.11	рілля	б/н	20.10.2021	-	02.12.2021	31702430	7120686500-04-002-0715	23	7120686501	2,2118
1.1.12	рілля	б/н	10.09.2021	-	30.09.2021	33019499	7120686500-04-002-0615	23	7120686501	2,2418
1.1.13	рілля	б/н	09.09.2021	-	17.09.2021	31516763	7120686500-04-002-0709	23	7120686501	2,8361
1.1.14	рілля	б/н	28.09.2021	-	06.10.2021	32036948	7120686500-04-002-0708	23	7120686501	2,4668

1.1.93	рілля	б/н	26.08.2021	-	13.09.2021	32088911	7120686500-04-002-0120	23	7120686501	2,4077
1.1.94	рілля	б/н	26.08.2021	-	13.09.2021	32088459	7120686500-04-002-0119	23	7120686501	2,4064
1.1.95	рілля	б/н	30.11.2020	-	14.12.2020	39770180	7120686500-04-002-0660	23	7120686501	2,2329
1.1.96	рілля	б/н	30.11.2020	-	14.12.2020	39771093	7120686500-04-002-0661	23	7120686501	2,2327
1.1.97	рілля	б/н	20.12.2018	-	15.05.2019	31592879	7120686500-04-002-0128	23	7120686501	2,4115
1.1.98	рілля	б/н	20.02.2020	-	03.03.2020	35811194	7120686500-04-002-0886	23	7120686501	1,0826
1.1.99	рілля	б/н	20.02.2020	-	03.03.2020	35811524	7120686500-04-002-0885	23	7120686501	1,0825
1.1.100	рілля	б/н	18.10.2021	-	27.10.2021	44726073	7120686500-04-001-0204	23	7120686501	2,0000
1.1.101	рілля	б/н	18.10.2021	-	27.10.2021	44725297	7120686500-04-001-0205	23	7120686501	2,0000
1.1.0	Всього	X	X	X	X	X	X	X	X	237,8482

Рисунок 3.12 – Відображення площі земельної ділянки в Відомостях про наявність земельних ділянок СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

Джерело: розроблено автором за інформацією СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

Аналогічна інформація повинна бути відображена і в податковій декларації платника єдиного податку 01 - Загальна податку четвертої групи.

Також серед відомостей про наявність земельної ділянки необхідно заповнити вид податкової декларації та зазначити відповідні позначки.

Відмітка про одержання
(штамп контролюючого органу)

Додаток 1¹
до Податкової декларації платника
єдиного податку четвертої групи

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

№	Порядковий номер декларації
	2

Додаток № 2	2	до	- Загальної
			- Загальної нової
			- Уточнюючої загальної
			X Звітної
			- Звітної нової
			- Уточнюючої
			Довідкової ³

Відомості про наявність земельних ділянок

Рисунок 3.13 – Заповнення типу податкової декларації СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

Джерело: розроблено автором за інформацією СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

До четвертої групи можуть бути обрані сільськогосподарські товаровиробники, частка яких у виробництві сільськогосподарської продукції за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 %.

Площі земельної ділянки повинні бути відображені у відомостях про наявність земельних ділянок які подаються до контролюючого органу разом із податковою декларацією платників єдиного податку четвертої групи у встановлений законодавством строк, тобто не пізніше 20 лютого поточного року. У 2022 році, оскільки кінцевий термін припадає на вихідний день, останній день подання – 21 лютого 2022 року.

Під час розрахунку частки сільськогосподарського виробництва СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» повинен заповнити всі необхідні позиції та провести достовірні розрахунки за встановленою формулою. Необхідно заповнити наступні рядки:

до рядка 1 «Дохід, отриманий сільськогосподарськими товаровиробниками від реалізації власно виробленої сільськогосподарської продукції, продуктів її переробки та надання пов'язаних з цим послуг» (далі – дохід) включається сума таких рядків 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8;

N з/п	Назва показника	Джерело інформації	Сума
1	2	3	4
1	Сума доходу сільськогосподарського товаровиробника, отриманого від реалізації сільськогосподарської продукції власного виробництва, продуктів її переробки (крім підкацизних товарів, за винятком виноматеріалів виноградних (коди згідно з УКТ ЗЕД 2204 29 - 2204 30), вироблених на підприємствах первинного виноробства для підприємств вторинного виноробства, які використовують такі виноматеріали для виробництва готової продукції, а також за винятком електричної енергії, виробленої кваліфікованими когенераційними установками та/або з відновлювальних джерел енергії (за умови, що дохід від реалізації такої енергії не перевищує 25 відсотків доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) такого суб'єкта господарювання) та від надання супутніх послуг	Розрахунково: $p. 1.1 + p. 1.2 + p. 1.3 + p. 1.4 + p. 1.5 + p. 1.6 + p. 1.7 + p. 1.8$	

Рисунок 3.14 – Сума доходу сільськогосподарського товаровиробника, отриманого від реалізації сільськогосподарської продукції власного виробництва

Джерело: розроблено автором за інформацією СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

рядок 2 «Загальна сума доходу сільськогосподарського товаровиробника»;

2	Загальна сума доходу сільськогосподарського товаровиробника	Кредитові обороти за субрахунками: 791 "Результат операційної діяльності"; 792 "Результат фінансових операцій"; 793 "Результат іншої звичайної діяльності";	

Рисунок 3.15 - Загальна сума доходу сільськогосподарського товаровиробника

Джерело: розроблено автором за інформацією СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

рядок 3 «Величина, на яку зменшують загальну суму доходу сільськогосподарського товаровиробника», до складу якого входить сума показників рядків 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6;

3	Величина, на яку зменшують загальну суму доходу сільськогосподарського товаровиробника	Розрахунково: $p. 3.1 + p. 3.2 + p. 3.3 + p. 3.4 + p. 3.5 + p. 3.6$	

Рисунок 3.16 - Величина, на яку зменшують загальну суму доходу сільськогосподарського товаровиробника

Джерело: розроблено автором за інформацією СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

рядок 4 «Скоригований дохід сільськогосподарського товаровиробника» (далі – Скоригований дохід), який визначається як різниця між Загальною сумою доходу сільськогосподарського товаровиробника та Великою, на яку зменшують загальну суму доходу;

4	Скоригований дохід сільськогосподарського товаровиробника	Розрахунково: $p. 2 - p. 3$	

Рисунок 3.17 - Скоригований дохід

Джерело: розроблено автором за інформацією СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

рядок 5 «Частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік», який визначається шляхом співвідношення Суми доходу до Скоригованого доходу.

5	Частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік, %	Розрахунково: $p. 1 / p. 4 \times 100$	

Рисунок 3.18 – Частка сільськогосподарського товаровиробництва

Джерело: розроблено автором за інформацією СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

Відповідно до вимог податкового законодавства України не можуть бути платниками єдиного податку четвертої групи юридичні особи, які мають податковий борг станом на 1 січня базового (звітного) року, за винятком безнадійної податкової заборгованості у таких випадках, як форс-мажорні ситуації.

3.3 Аналіз ефективності податкової політики СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» та напрями оптимізації його податкових платежів

Існуюча наразі система оподаткування сільськогосподарських підприємств є недостатньо ефективною (обсяг наданих пільг збільшувався значно швидше, ніж темпи розвитку галузі) і потребує вдосконалення.

Цей напрямок реформ є неминучим, але занадто рішуче урізання пільг призведе до масових збитків сільськогосподарських підприємств, збільшення збиткових підприємств, особливо дрібних виробників, і скорочення виробництва сільськогосподарської продукції. У реформуванні системи оподаткування сільськогосподарських підприємств значну увагу необхідно приділити подоланню впливу погіршення фінансового стану сільськогосподарських підприємств, особливо шляхом вдосконалення механізму бюджетного дотування. Також має бути встановлено контроль за цільовим використанням коштів державної підтримки.

У більшості економічно розвинутих країн застосування податкових пільг обмежене, оскільки законодавчо закріплений принцип нейтральності податкової системи. Іншими словами, вплив інструментів податкового регулювання на розподіл і перерозподіл ресурсів усередині та між підрозділами має бути мінімальним. Таким чином, використання податкових пільг у певних галузях обмежено, а компанії взагалі не мають права користуватися податковими пільгами. З цієї причини використання податкових пільг, спрямованих на підвищення ефективності в окремих галузях, обмежено, а законодавство взагалі забороняє надання пільг певним підприємствам. Насправді режим податкового регулювання в Україні лягає на плечі

законослухняних платників податків значно більшою мірою, ніж це визначено офіційно.

Можна зробити висновок, що основні причини цієї різниці наступні:

1. Не вистачає стабільної та узгодженої податкової політики та науково-обґрунтованих реформаторських рішень. Податкове законодавство постійно змінюється, його важко відслідковувати та виконувати.

2. Відповідно до вимог Конституції України та Податкового кодексу України різні платники податків користуються численними податковими пільгами, які в багатьох випадках надаються лише додатковими нормативно-правовими актами, а не спеціальними законами.

3. Існування незаконних тіньових механізмів оподаткування створює проблеми для підприємств. Хабарництво та корупція з боку податкових та митних органів дає можливість багатьом сільськогосподарським підприємцям ухилятися від сплати податків у повному обсязі.

Українська податкова система дуже асиметрична. Податкове навантаження займає значну частку (понад 46% ВВП у 2022 році) у структурі ВВП так званої «бартерної» економіки, яка майже не має надходжень до бюджету, та «пільгової» економіки, де сплачуються лише деякі непрямі податки, ПДВ і податок на споживання (табл. 3.2).

Таблиця 3.2 - Рівень податкового навантаження в Україні за останні роки, в тому числі за різними складовими податкової системи в 2018-2022 рр.

Показники	2018	2019	2020	2021	2022
Рівень бюджетного податкового навантаження, %	32	29,1	29,8	33,3	34,75
ВВП реальний (в цінах попереднього року)	3083,4	3675,7	3818,4	4363,5	3865,78
Податкові надходження до зведеного Держбюджету, млрд грн	986,3	1070,3	1136,6	1453,8	1343,225
Рівень податкового навантаження на працю, %	15	15,6	16,7	17,2	21,77
ПДФО, млрд грн	229,9	297,8	319	378,3	420,673
ЄСВ, млрд грн	202	241,7	281,7	327	373,546
Єдиний податок, млрд грн	29,5	35,2	38	46,2	47,226
Коефіцієнт податкового навантаження загальний, %	38,50%	35,70%	37,10%	40,80%	46,81%

Джерело: розроблено автором за інформацією СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

Ці та інші причини ускладнюють проблему надмірного податкового регулювання. У результаті вся податкова система ослаблює економіку, порушує принципи оподаткування, а важкий податковий тягар змушує сільськогосподарські підприємства порушувати закон.

Удосконалення пріоритетних напрямів організаційно-правового забезпечення оподаткування сільськогосподарських підприємств можливо шляхом:

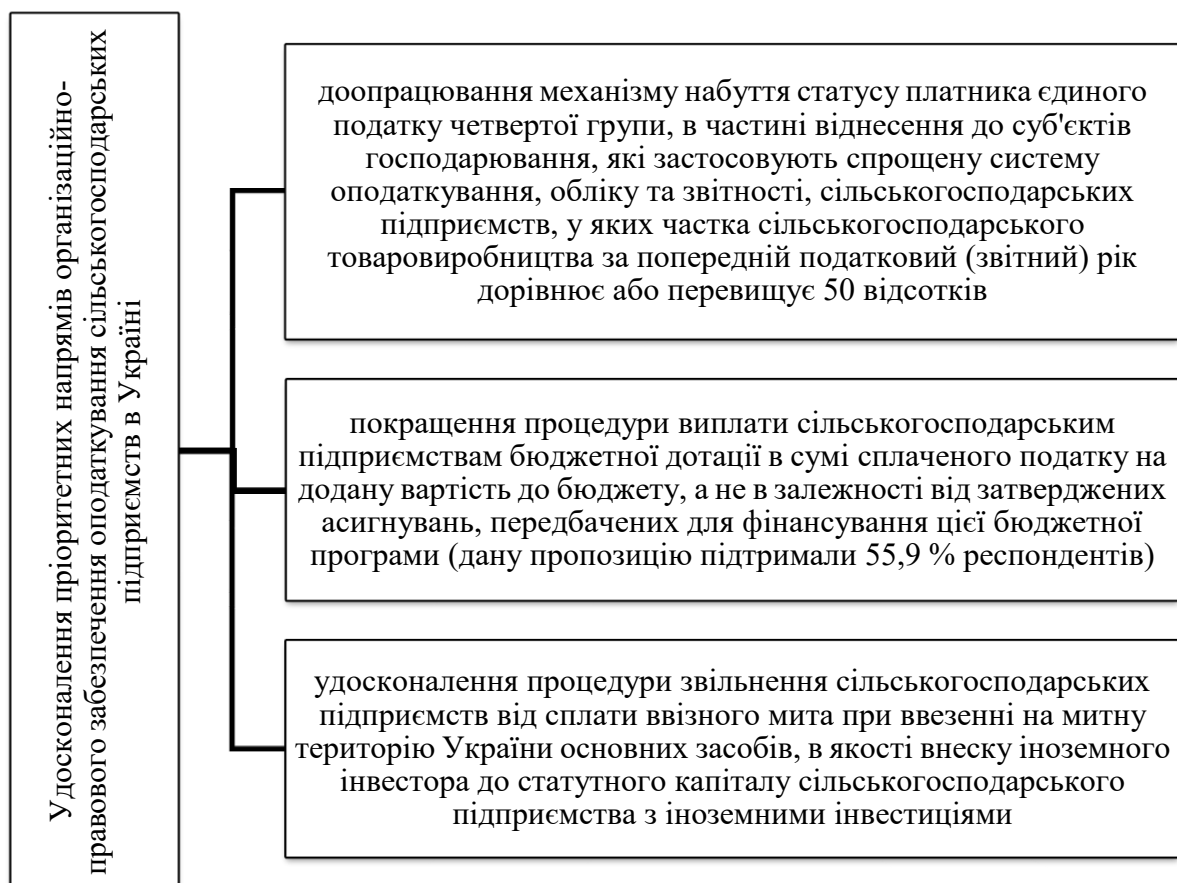

Рисунок 3.19 - Удосконалення пріоритетних напрямів організаційно-правового забезпечення оподаткування сільськогосподарських підприємств в Україні

Джерело: розроблено автором

Використання певних методів або окремих процедур податкового планування СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» має бути спрямоване на законодавчу мінімізацію податкових платежів, що дуже важливо для управління корпоративною діяльністю. Це в свою чергу дозволяє більш ефективно використовувати кошти і збільшувати прибуток, тим самим збільшуючи швидкість

розвитку виробничої діяльності. Проблема оптимізації податкових платежів для збільшення прибутку вирішується шляхом формування ефективної системи податкової політики СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС», яка має стати невід’ємною частиною загальної політики фінансів, бухгалтерського обліку та управління сільськогосподарським підприємством.

Для визначення рівня податкового навантаження на підприємстві доцільно проаналізувати площу земельної ділянки, визначити обсяг податків, що сплачувало підприємство та розрахувати рівень податкового навантаження по відношенню до чистого доходу підприємства.

Динаміка площі земельної ділянки СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» в 2020-2022 рр. відображена на рис. 3.20.

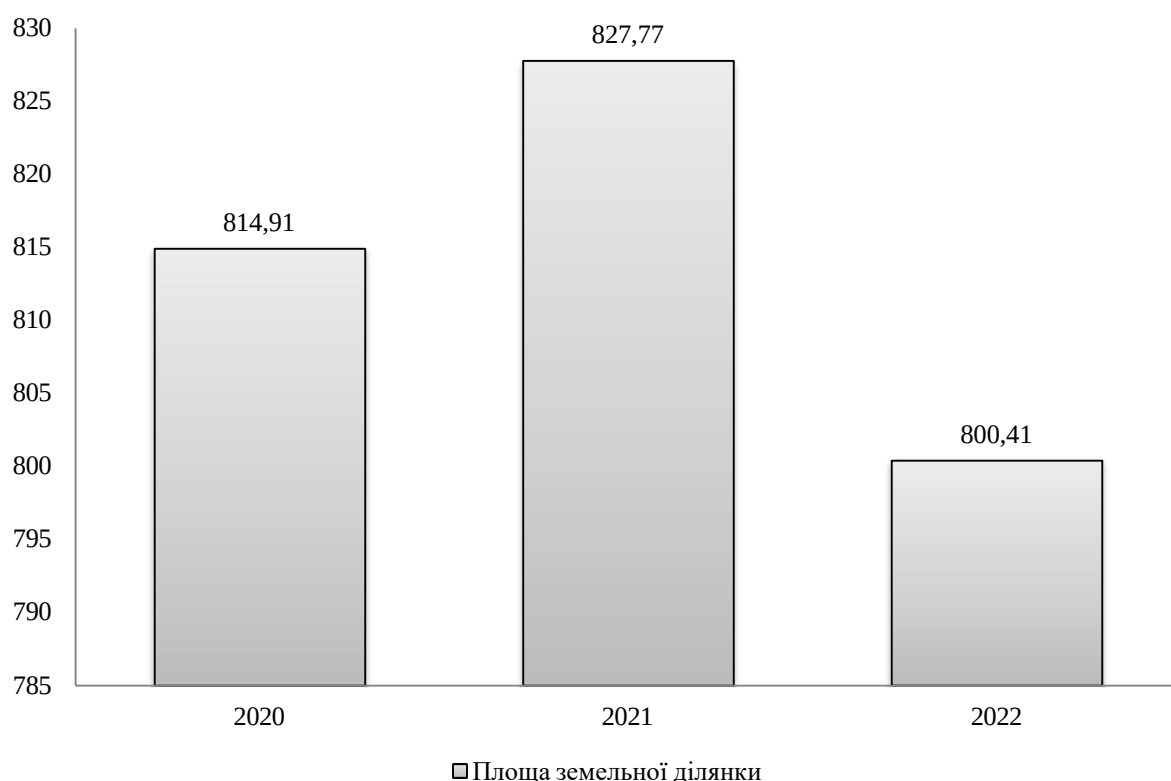

Рисунок 3.20 – Динаміка площі земельної ділянки СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» в 2020-2022 рр., га

Джерело: розроблено автором за інформацією СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

Площа земельної ділянки підприємства за досліджуваний період скоротилася із рівня в 814,91 га в 2020 році до 800,41 га в 2022 році.

Динаміка обсягу сплачених податків СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» в 2020-2022 рр., що наведено на рис. 3.21.

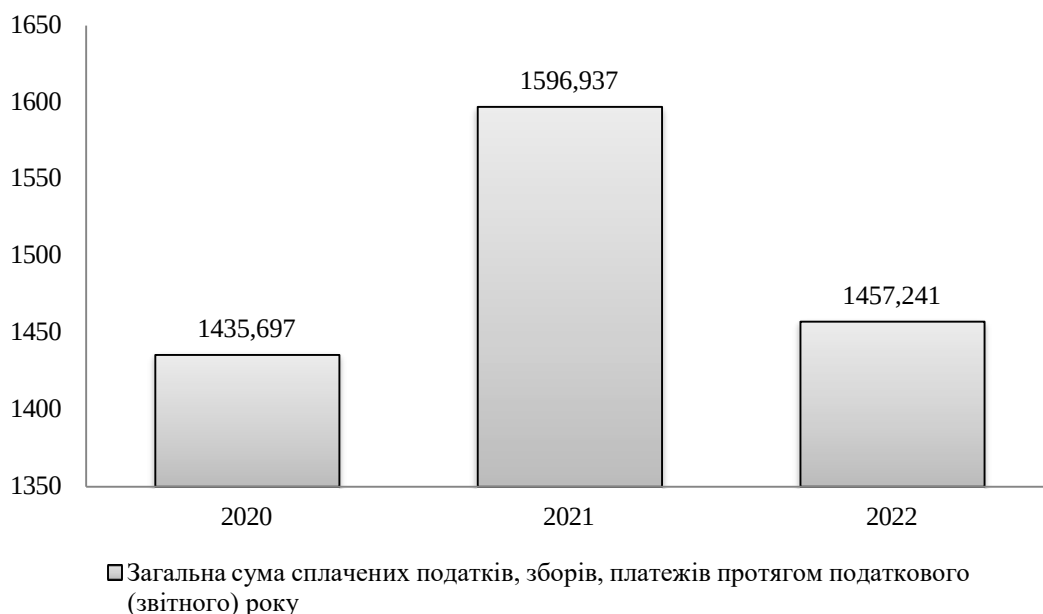

Рисунок 3.21 – Динаміка обсягу сплачених податків СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» в 2020-2022 рр., тис. грн.

Джерело: розроблено автором за інформацією СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

Динаміка обсягу сплачених податків СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» мала тенденцію до зростання із рівня в 1435,697 тис. грн. в 2020 році до 1457,241 тис. грн. в 2022 році. Динаміка складових податків та їх структура наведено в табл. 3.3.

Таблиця 3.3 – Динаміка обсягів сплачених податків СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» в 2020-2022 рр.

Показники	Роки, тис. грн.			Темп приросту, %		
	2020	2021	2022	2021/2020	2022/2021	2022/2020
Загальна сума сплачених податків, зборів, платежів протягом податкового (звітного) року	1435,697	1596,937	1457,241	11,23	-8,75	1,50
єдиний податок	255,631	274,84	29,727	7,51	-89,18	-88,37
ПДФО з доходів фізичних осіб, які перебувають з платником єдиного податку у трудових або цивільно-правових відносинах	311,243	403,254	524,701	29,56	30,12	68,58
військовий збір з доходів фізичних осіб, які перебувають з платником єдиного податку у трудових або цивільно-правових відносинах	25,936	33,604	43,725	29,57	30,12	68,59

Продовження таблиці 3.3

ПДФО з доходів за договорами оренди	609,367	626,681	598,549	2,84	-4,49	-1,78
військовий збір з доходів за договорами оренди	50,78	52,223	49,879	2,84	-4,49	-1,77
20 відсотків витрат на сплату орендної плати	182,74	206,335	210,66	12,91	2,10	15,28

Джерело: розроблено автором за інформацією СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

Таблиця 3.4 – Структура обсягів сплачених податків СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» в 2020-2022 рр.

Структура	Роки, %			Абсолютний приріст, %		
	2020	2021	2022	2021-2020	2022-2021	2022-2020
Загальна сума сплачених податків, зборів, платежів протягом податкового (звітного) року	100,00	100,00	100,00	0,00	0,00	0,00
єдиний податок	17,81	17,21	2,04	-0,59	-15,17	-15,77
ПДФО з доходів фізичних осіб, які перебувають з платником єдиного податку у трудових або цивільно-правових відносинах	21,68	25,25	36,01	3,57	10,75	14,33
військовий збір з доходів фізичних осіб, які перебувають з платником єдиного податку у трудових або цивільно-правових відносинах	1,81	2,10	3,00	0,30	0,90	1,19
ПДФО з доходів за договорами оренди	42,44	39,24	41,07	-3,20	1,83	-1,37
військовий збір з доходів за договорами оренди	3,54	3,27	3,42	-0,27	0,15	-0,11
20 відсотків витрат на сплату орендної плати	12,73	12,92	14,46	0,19	1,54	1,73

Джерело: розроблено автором за інформацією СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

За досліджуваний період обсяг сплаченого єдиного податку зменшився із 255,631 тис. грн. в 2020 році до 29,727 тис. грн. в 2022 році, або на 88,4%. В структурі сплачених податків єдиний податок зменшився на 15,8% із питомої ваги в 17,81% в 2020 році до 2,04% за результатом 2022 року.

Обсяг сплаченого ПДФО з доходів фізичних осіб, які перебувають з платником єдиного податку у трудових або цивільно-правових відносинах в динаміці збільшився на 68,58% із обсягу в 311,243 тис. грн. в 2020 році до 524,701 тис. грн. в 2022 році. В структурі сплачених податків ПДФО з доходів фізичних

осіб, які перебувають з платником єдиного податку у трудових або цивільно-правових відносинах зріс на 14,3% із рівня в 21,68% до 36,01% в 2022 році.

Наступним кроком розрахуємо рівень податкового навантаження за формулою:

$$P = \frac{\Pi}{\text{ЧД}} * 100\% \quad (3.1)$$

де Π – загальна сума сплачених податків та зборів;

ЧД – чистий дохід підприємства.

$$P_{2020} = 1435,697 / 15939,8 * 100\% = 9,007\%$$

$$P_{2021} = 1596,937 / 32255,4 * 100\% = 4,951\%$$

$$P_{2022} = 1457,241 / 35606,9 * 100\% = 4,093\%$$

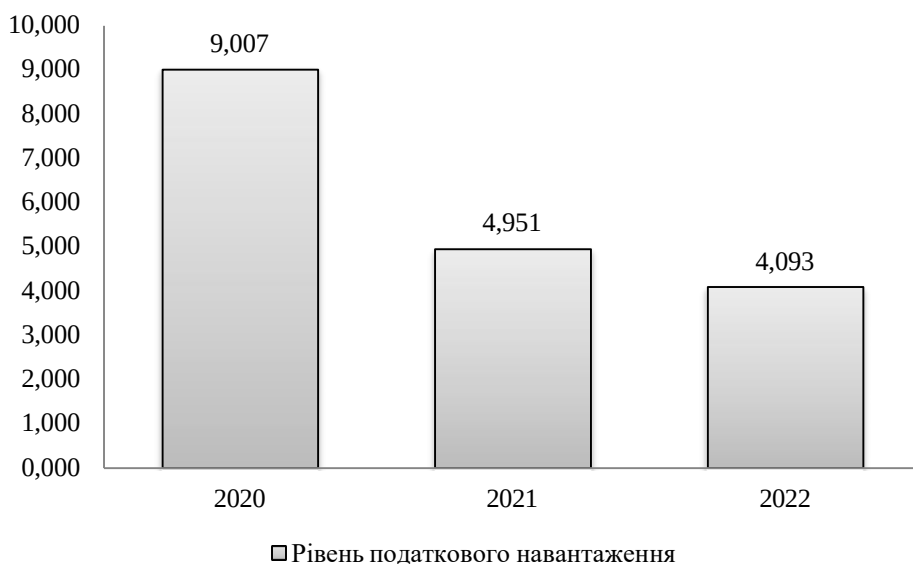

Рисунок 3.22 – Динаміка рівня податкового навантаження СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» в 2020-2022 рр., %

Джерело: розроблено автором за інформацією СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС»

Рівень податкового навантаження на підприємстві мав динаміку до скорочення із рівня в 9,007 % в 2020 році до 4,093% в 2022 році.

Ефективна податкова політика підприємства СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» може значною мірою сприяти вдосконаленню методів його діяльності, збільшенню виробничих прибутків, зміцненню господарських

розрахунків, є основою фінансового стану підприємства, стабільної роботи та виконання податкових зобов'язань перед контрагентами та бюджетом.

Завдяки ефективному податковому менеджменту підприємств СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» значною мірою можна вирішити проблему оптимізації податкових платежів для збільшення власних фінансових ресурсів. Ефективна податкова політика СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» може істотно сприяти вдосконаленню методів господарювання та підвищенню рентабельності виробництва.

Основною метою податкового менеджменту підприємства СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» є вибір найефективнішого способу сплати податків за різними напрямками їх господарської діяльності. Формування ефективної корпоративної податкової політики потребує якісних виконавців та повної участі всіх корпоративних служб, особливо планової, фінансової, юридичної, бухгалтерської тощо.

Посадовим особам підприємства СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» (керівнику, головному бухгалтеру), які беруть безпосередню участь у формуванні податкової політики сільськогосподарського підприємства, дуже важливо не втратити контроль на етапі податкової оптимізації та враховувати наступні принципи та процедури:

1. Суворо дотримуватись чинного податкового законодавства. Реалізація цього принципу передбачає усунення можливостей для ухилення від сплати податків. Компанії, які піклуються про свою репутацію, не повинні використовувати будь-які форми ухилення від сплати податків.

2. Знайти та використовувати найбільш ефективні економічні рішення для забезпечення мінімізації податкової бази. У процесі реалізації загальної стратегії економічного розвитку підприємствам у своїх тактичних господарських рішеннях необхідно широко використовувати можливості мінімізації бази оподаткування відповідно до чинного законодавства і, насамперед, запроваджених систем пільг і преференцій.

3. Здійснювати цілеспрямовані дії щодо різних елементів податкової бази відповідно до категорії податку, з якої сплачується податок. Це зумовлює необхідність впровадження диференційованих методів оподаткування підприємств на основі цін на сільськогосподарську продукцію, собівартості та прибутку.

4. Облік змін у діючій податковій системі. Податкова політика, яку формує підприємство СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС», повинна своєчасно коригуватися відповідно до останніх змін у податковій системі (поява нових податків, зміна податкових ставок, надання підприємствам нового пільгового режиму або скасування існуючого пільгового режиму тощо).

5. Планувати суму податку. Базою для такого планування на СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» має бути величина чистого прибутку, необхідна для реалізації встановленої політики, що генерує власні фінансові ресурси підприємства, і прогнозований обсяг господарської діяльності.

У процесі формування податкової політики СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» рекомендується проходити в такі етапи:

1. Визначити сфери господарської діяльності, які мінімізують податкові платежі. З метою стимулювання розвитку окремих видів діяльності держава диференціює ставки. Формування напряму та обсягу господарської діяльності може мінімізувати майбутні податкові платежі на цьому етапі.

2. Визначити можливості зменшення податкової бази за рахунок прямих податкових пільг. Податкові пільги зазвичай надаються в таких основних формах:

- а) зменшити податкові ставки;
- б) надавати податкові кредити;
- в) часткове або повне звільнення від певних податків.

3. Розглянути переваги непрямого оподаткування. Склад непрямих податкових пільг залежить від загальної ймовірності того, що відповідна податкова категорія частково зменшить податкову базу. Для податкової групи, застосовної до витрат виробництва, ця можливість реалізується в основному за рахунок скорочення фондів споживання.

4. Планувати суму податку. Плануючи податкові платежі, попередньо доцільно розрахувати такі показники:

- а) площа земель сільськогосподарського призначення (єдиний податок);
- б) фонд оплати праці (при сплаті ЄСВ).

Формування ефективної податкової політики СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» може зробити суттєвий внесок у вдосконалення методів управління, збільшення прибутку від виробництва, зміцнення бухгалтерського обліку, є основою стабільного фінансового стану, стабільної діяльності та реалізації бізнес-цілей.

Отже, для оптимального функціонування підприємства СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» необхідно залучати висококваліфікованих спеціалістів, а для підприємства це не під силу. У цьому випадку доцільно запозичити досвід розвинених країн. Тому в більшості країн світу сільськогосподарські дорадчі служби («extension») широко використовуються малими сільськогосподарськими підприємствами.

Співробітники дорадчої служби надають консультації шляхом надання необхідної інформації для аналізу та вирішення проблем, вжиття дій щодо сприяння впровадженню інновацій тощо. Слід зазначити, що в сучасних умовах у розвинених країнах дорадчі послуги приділяють велику увагу забезпеченню довгострокового добробуту. Істотна відмінність дорадчих послуг від інших консалтингових послуг полягає в тому, що: по-перше, вони надають широкий спектр консультацій, по-друге, більшість цих консультацій є безкоштовними для клієнтів.

Штат цих служб складається з висококваліфікованих співробітників різного профілю. В Україні також створено сільськогосподарські дорадчі служби, але наразі малі сільськогосподарські підприємства здебільшого не користуються їхніми послугами. Тому, вважаємо, вигідним співпрацювати СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» з регіональною дорадчою службою щодо оптимізації податкових процедур.

Передача складних і мінливих завдань значно оптимізує податкову політику сільськогосподарських підприємств. Одним із напрямів оптимізації оподаткування на рівні корпоративного суб'єкта, СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС», є податкове планування, яке є частиною корпоративного планування. Податкове планування передбачає використання податкових пільг, цифрових технологій, планування форм договірних відносин, цінової політики, угод тощо. Крім того, шляхи оптимізації податкового тягаря також включають: створення імітаційних фінансових моделей, формування ефективного податкового контролю тощо.

Сучасний етап розвитку характеризується активним впровадженням цифрових технологій у всі сфери життя, включно з процесами адміністрування податків. Це створює можливості для оптимізації процесів збору та аналізу податкової інформації, створення моделей оцінки податкових ризиків, покращення податкового планування та ефективнішого формування та подання податкової звітності.

Отже, з метою оптимізації оподаткування СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» в умовах використання цифрових технологій рекомендовано залучати агроконсультантів з бухгалтерсько-економічних питань та інформаційно-комунікаційних технологій. Делегування складних та динамічних завдань консультантам дозволить суттєво оптимізувати податкову політику агробізнесу, покращити співпрацю з фіскальними органами та повніше використовувати можливості цифрових технологій.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволяє сформулювати наступні висновки та пропозиції:

1. Визначено, що під системою економічної безпеки розуміється комплекс заходів: організаційно-управлінських, технічних, технічної профілактики та маркетингу, спрямованих на реалізацію взаємопов'язаних заходів захисту інтересів підприємства від зовнішніх і внутрішніх загроз або організаційно-правового характеру, що складається зі спеціалізованих установ, служб суб'єктів господарювання та здійснюються з метою захисту життєво важливих інтересів громадян, суб'єктів господарювання та держави. Ефективна система економічної безпеки сільськогосподарського підприємства є визначальним фактором його успішного функціонування та стійкості. Дане поняття включає в себе заходи, спрямовані на забезпечення фінансової стійкості та захист від ризиків. Облік виявляється ключовим елементом в цьому процесі, забезпечуючи його необхідною інформацією. В свою чергу, оподаткування впливає на фінансові потоки підприємства. У цілому, інтеграція економічної безпеки, обліку та оподаткування створює цілісний підхід до управління сільськогосподарським підприємством, сприяючи його стабільності та розвитку в умовах сучасного економічного середовища.

2. Нормативно-правове регулювання обліку та оподаткування діяльності сільськогосподарських підприємств здійснюється на п'яти рівнях: Податковий кодекс України, Господарський кодекс України; Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996, План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій суб'єктів малого підприємництва від 19.04.2001 р. № 186; національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку; методичні рекомендації, що розкривають питання методики та організації бухгалтерського обліку на сільськогосподарських підприємствах; наказ про облікову політику підприємства.

3. Розгляд систем обліку та оподаткування дозволяє визначити оптимальні методи та інструменти, які сприяють ефективному управлінню фінансовою діяльністю сільськогосподарських підприємств. Зокрема, встановлено, що українські сільськогосподарські підприємства мають право обрати для своєї діяльності одну з двох можливих систем оподаткування: загальну (передбачає сплату відсотку від свого загального доходу) або спрощену (передбачає встановлення фіксованого податку або відсоткової ставки на прибуток).

4. Встановлено, що СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» зареєстровано 24.07.2003 р. за юридичною адресою Черкаська обл., село Великий Хутір. Дане підприємство спеціалізується на вирощуванні, переробці та реалізації сільськогосподарської продукції в галузі рослинництва та тваринництва. Структура управління СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» – лінійно-функціональна. Облік на підприємстві здійснює відділ бухгалтерії на чолі з головним бухгалтером, якому підпорядковується заступник бухгалтера та бухгалтер. На головного бухгалтера СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» покладається керівництво роботою бухгалтерії підприємства, розподіл робочих завдань і обов'язків між бухгалтерами, ознайомлення цих працівників з нормативно-методичними документами та інформаційними матеріалами, що стосуються їх діяльності, а також змінами чинного законодавства. Формою обліку є комп'ютерна. Зокрема, СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» використовує програмний пакет «BAS: АГРО».

5. Облік діяльності СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» відбувається відповідно до законодавства України та здійснюється на первинному (відображення у первинних документах відповідних даних про об'єкти обліку), поточному (фіксація даних, що містяться у первинних документах, на рахунках бухгалтерського обліку та узагальнення даної інформації в облікових регістрах) та підсумковому (складання фінансової та статистичної звітності) етапах.

6. У результаті вивчення особливостей складання фінансової (зокрема, Балансу (форма №1-м) та Звіту про фінансові результати (Форма 2-м)) та статистичної (зокрема, форми 4-сг «Посівні площі сільськогосподарських культур

під урожай 20__року»; 9-б-сг «Внесення мінеральних, органічних добрив, гіпсування та вапнування ґрунтів під урожай 20__ р»; 16-сг «Баланс сільськогосподарської продукції за 20__ рік»; 29-сг «Підсумки збору врожаю сільськогосподарських культур, плодів, ягід та винограду на 1 грудня 20__року»; 29-сг (меліорація) «Збір врожаю сільськогосподарських культур на 1 грудня 20__року»; 50-сг «Основні економічні показники роботи сільськогосподарських підприємств за 20 __ рік»; 21-заг (річна) «Реалізація сільськогосподарської продукції за 20 __ рік»; 37-сг «Сівба та збирання врожаю сільськогосподарських культур, проведення інших польових робіт»; 21-заг (місячна) «Реалізація сільськогосподарської продукції»; 24-сг «Звіт про виробництво продукції тваринництва та кількість сільськогосподарських тварин») звітності на сільськогосподарських підприємствах виявлено, що цей процес є складним та вимагає урахування специфіки галузі. Забезпечення точності та відповідності вимогам законодавства є ключовим для успішного функціонування сільськогосподарських підприємств.

7. Встановлено, що СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» належить до четвертої групи платників єдиного податку. Об'єктами оподаткування є землі сільськогосподарського призначення (орні землі, сіножаті, пасовища та багаторічні насадження) та/або землі водного фонду (у власності або користуванні сільськогосподарських товаровиробників (у тому числі водойми, озера, ставки, водосховища, надані на умовах оренди). Базою оподаткування для платників єдиного податку сільськогосподарських товаровиробників четвертої групи є один гектар сільськогосподарських угідь (культурних угідь, сіножатей, пасовищ та багаторічних насаджень) у грошовому унормованому виразі з урахуванням індексного коефіцієнта. Крім того, підприємство є платником ПДФО, ЄСВ, ПДВ, земельного податку, податку на майно, екологічного податку та рентної плати.

8. Виявлено, що СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» систематично подає наступні податкові звіти: Податкова декларація платника єдиного податку четвертої групи; Податкова декларація з податку на додану вартість; Податкова декларація з плати за землю; Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого

(сплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску; Податкова декларація екологічного податку; Податкова декларація з рентної плати; Податкова декларація з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

9. Встановлено, що рівень податкового навантаження на СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» мав динаміку до скорочення із рівня в 9,007 % в 2020 році до 4,093% в 2022 році. З метою оптимізації податкових платежів СТОВ «АГРОФІРМА «АГРОМАКС» рекомендовано залучати консультантів з обліково-економічних питань та питань інформаційно-комунікаційних технологій. Делегування складних та динамічних завдань таким консультантам дозволить суттєво оптимізувати податкову політику підприємства та покращити співпрацю з фіскальними органами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Основи економічної безпеки : підручник / О.М. Бандурка та ін. Харків : Нац. ун-т внутр. справ, 2003. 236 с.
2. Податковий кодекс України, прийнятий Верховною Радою України від 02.12.2010 р. № 2755-VI: текст із змін. станом на 10.10.2023 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
3. Заблодська І.В. Доцільність дослідження проблем економічної безпеки. URL : kneu.edu.ua/userfiles/ec_pidpr_th_pr_4/5/Zablodska.doc
4. Біла Л.М. Спільні і відмінні риси податкових систем країн Європейського Союзу та України. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. № 5. С. 656-661.
5. Іванова Н.С. Сучасні принципи забезпечення ефективної системи економічної безпеки підприємства. URL: : [http://www.pu.if.ua/depart/Finances/resource/file/ 36./2011-2/Іванова.pdf](http://www.pu.if.ua/depart/Finances/resource/file/36./2011-2/Іванова.pdf)
6. Камлик М.І. Економічна безпека підприємницької діяльності. Економіко-правовий аспект : навчальний посібник. Київ : Атіка, 2005. 432 с.
7. Колесник Н.В. Особливості подання фінансової звітності фізичними особами підприємцями на спрощеній системі оподаткування. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2015. № 1. С. 144–147
8. Давидов Г. М., Шалімова Н. С., Лисенко А. М., Магонець О. А. Оподаткування та державна підтримка сільськогосподарських товаровиробників: регіональні пріоритети та євроінтеграційні процеси : монографія. Кропивницький : ФОП Александрова М. В., 2017. 208 с.
9. Коробчинский А.Л. Методика формування системи економічної безпеки підприємства. URL: : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/APE/2009_4/41-45.pdf

10. Лисенко М.С. Бенчмаркетинг як один із методів забезпечення економічної безпеки підприємства. *Економіка, управління, фінанси: теорія та практика* : зб. наук. праць. Хмельницький, 2013. С. 53–54.
11. Лупенко Ю. О., Тулуш Л. Д. Оподаткування сільського господарства в умовах трансформації спеціальних податкових режимів. *Економіка АПК*. 2016. № 1. С. 5–17. URL: <http://eapk.org.ua/sites/default/files/eapk/2016/1/1.pdf>
12. Моделирование экономической безопасности: держава, регион, предприятие : монография / за ред. В.М. Геєць та ін. Харків : ІНЖЕК, 2006. 240 с.
13. Пономаренко А.І. Система економічної безпеки фірми. Шлях України до економічної безпеки : матер. наук.-практ. конф., м. Харків, 14 квітня 2006 р. Харків, 2006. 302 с.
14. Судакова О.І. Формування системи управління економічною безпекою підприємництва. *Економіка: проблеми теорії та практики*. 2007. Т. 8. Вип. 231. С. 1652–1661.
15. Сухоруков А.І., Мошенський З.С., Петрук О.М. Національна економічна безпека. Житомир : Рута, 2010. 384 с.
16. Ткач С.М. Система економічної безпеки: регіональний аспект. URL:: www.rusnauka.com/4_SND_2012/4_100344.doc.htm
17. Шарий Л.В. Напрями забезпечення та основні складові економічної безпеки. *Європейський вектор економічного розвитку*. 2011. № 2(11). С. 263–270.
18. Синчак В. П. Податкова політика в сільському господарстві: від фіксованого сільськогосподарського до єдиного податку. *Актуальні проблеми аграрної економіки: теорія, практика, стратегія* : збірник тез міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 45-річчю економічного факультету Подільського державного аграрно-технічного університету (м. Кам'янецьПодільський, 12–13 жовтня 2017 р.). Кам'янецьПодільський : Аксіома, 2017. С. 295–300.
19. Тулуш Л. Д. Концептуальні засади реформування та розвитку системи оподаткування сільгосптоваровиробників. *Економіка АПК*. 2017. № 7. С. 62–75. URL: http://www.eapk.org.ua/sites/default/files/eapk/2017/7/e_apk_2017_7_10.pdf

20. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.1999 р .№ 996-14. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
21. Закон України «Про державну підтримку та розвиток малого і середнього підприємництва в Україні» від 22.03.2012 р. № 4618 –VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>
22. Господарський кодекс України / Кодекс України від 16.01.2003 року № 436-IV [зі змін. та доп.]:. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
23. НП(С)БО 25 “Фінансовий звіт суб’єкта малого підприємництва”, затверджений наказом МФУ від 25.02.2000 р. №39 із змінами.
24. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності» від 04.11.11р. № 4014-6
25. Міжнародний стандарт фінансової звітності для малих і середніх підприємств (МСФЗ для МСП). Міжнародний стандарт від 01.01.2013 року [зі змін. та доп.]. URL: <http://www.ifrs.org/IFRS-for-SMEs/Documents/IFRS-forSMEs-UKR.pdf>.
26. План рахунків бухгалтерського обліку, затверджений наказом Мінфіну України від 30.11.1999 р. №291.
27. План рахунків бухгалтерського обліку суб’єктів малого підприємництва, затверджений наказом Мінфіну України від 19.04.2001 р. №186.
28. Методичні рекомендації із застосування регістрів бухгалтерського обліку малими підприємствами, затверджені наказом МФУ від 15.06.2011 N 720
29. Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку малими підприємствами, затверджені наказом МФУ від 26.06.2003 р. № 442
30. Шепель Т.П. Конспект лекцій, Львів, НУ «Львівська Політехніка», 2020.
31. Облік і аудит витрат на сільськогосподарських підприємствах. URL: https://vuzlit.com/114814/oblik_audit_vitrat_silskogospodarskih_pidpriyemstvah

32. Ратинський В.В. Бухгалтерський облік і аналіз: перспективи для малого бізнесу. Економіка та суспільство, 2021. №25
33. Ратинський В.В. Бухгалтерський облік у процесі управління підприємством Агросвіт, Дніпровський державний аграрно-економічний університет, ТОВ ДКС Центр, 2021. №7-8. С. 79-84.
34. Ратинський В.В. Інформаційні технології в бухгалтерському обліку. перспективи та проблеми, Інформаційно-аналітичний наукометричний журнал «Економіка. Фінанси. Право», 2021. № 4/1. С.17-21.
35. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку № 41 (МСБО 41) «Сільське господарство» від 01.01.2012 р. № 929_027 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_027
36. Біологічні активи: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.11.05 №790.
37. Запаси: Національне положення бухгалтерського обліку 9, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 20.10.99 №246 зі змінами та доповненнями.
38. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 10.01.07 №2.
39. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 29.12.06 №1315.
40. Жмудінський В. П. Недосконалість механізму справляння єдиного податку четвертої групи. *Юридичний вісник України*. 2016. № 11. С. 14.
41. Жмудінський В. П. Вдосконалення механізму справляння єдиного податку четвертої групи у процесі здійснення реорганізації сільськогосподарських підприємств. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2017. № 1. С. 111–114.
42. Жмудінський В. П. Відшкодування ПДВ сільгоспвиробникам. *Юридичний вісник України*. 2014. № 18–19. С. 16–17.

43. Жмудінський В. П. Деякі проблемні аспекти, пов'язані із поданням податкової звітності сільськогосподарськими підприємствами. *Право і суспільство*. 2018. № 1, ч. 2. С. 199–203.
44. Жмудінський В. П. Єдиний податок для сільськогосподарських підприємств: окремі проблемні аспекти. *Пріоритети розвитку юридичних наук XXI століття : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 7–8 квіт. 2017 р.)*. Одеса : Причорномор. фундація права, 2017. С. 96–99.
45. Оліховський В.Я. Методи та інструменти податкового планування в системі управління підприємства : дис. ... докт. економ. наук: 08.00.04. Львів, 2018. 236 с.
46. Kononenko L., Atamas O., Nazarova H., Selishcheva E., Kononenko S. (2022). Optimization of small agricultural producer's taxation by creating innovative-integrated structures. *Scientific Horizons*, vol. 25(6), pp. 100–110. URL: <https://sciencehorizon.com.ua/uk/journals/tom-25-6-2022/optimizatsiya-opodatkovannya-dribnotovarnogo-silskogospodarskogo-virobnika-shlyakhom-stvorenniyainnovatsiyno-integrovanikh-struktur>
47. Савченко В.М., Пальчук О.В., Кононенко Л.В. Інформаційне забезпечення податкового менеджменту. *Центрально-український науковий вісник. Економічні науки*. 2018. Вип. 1. С. 214–220. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkntu_e_2018_1_25
48. Сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
49. Дані макроекономічних показників України. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/gdp/>
50. Сарапіна О., Єремян О. Оподаткування вітчизняних сільськогосподарських товаровиробників: особливості, проблеми і перспективи. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. 2021. № 2 (37). С. 116–122. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v2i37.229941>.

51. Мельник А.О., Колесник А.О. Податковий складник економічної безпеки підприємства. *Науковий погляд: економіка та управління*, №1 (67) / 2020. с. 83-88

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

ЗАТВЕРДЖУЮ
штат у кількості штатних одиниць
СТОВ «Агрофірма АгроМакс»
Виконавчий директор: **Іван КУНИЦЯ**
30.09.2022 р.
(наказ № 31.1 від 30.09.2022 р.)

ШТАТНИЙ РОЗПИС вводиться в дію з 1.10.2022 р.

	Назва структурного підрозділу	Посада	Код класифікатора професій	Кількість штатних одиниць	№ з/п	Надбавки, грн.	Місячний фонд заробітної плати, грн.
	Адміністрація	Ген.директор	1210.1	1	18800		18800
2	Адміністрація	Директор	1210.1	1	15290		15290
3	Адміністрація	Гол.бухгалтер	1231	1	12090		12090
4	Адміністрація	Заст.гол.бухгалтер	3433	0,8	10198		10198
5	Адміністрація	адміністратор	4211	1	6790		6790
6	Адміністрація	Інспектор з кадрів	3423	0,2	3192		3192
7	Адміністрація	Прибиральник контори	9132	1	6 790		6 790
	УСЬОГО по підрозділу			6	73150		73150
8	Комора	Гол.агроном	1221.1	1	12790		12790
9	Комора	Пом.агронома	2213.2	1	12590		12590
10	Комора	Зав.складом	1226.2	1	6 700		6 700
11	Комора	Водій вантажного автомобіля	8322.2	1	Відрядна форма оплати праці		-
12	Комора	Водій вантажного автомобіля	8322.2	1	Відрядна форма оплати праці		-
13	Комора	Оператор оброблення зерна	8261	1	Відрядна форма оплати праці		-
	УСЬОГО по підрозділу			6			
14	СТФ	Зав.фермою	1239	0,5	3 395		3 395
15	СТФ	Вет.лікар	2223.2	0,5	3 395		3 395
16	СТФ	свинарка	6121	1	6 790		6790
	УСЬОГО по підрозділу			2	13580		13580
17	Тракторна бригада	Медична сестра	3231	1	6 790		6 790
18	Тракторна бригада	Інженер по охороні праці	2149.20	0,4	2680		2680
19	Тракторна бригада	Головний інженер	1223.1	0,6	4 020		4 020
20	Тракторна бригада	Інженер енергетик	2443.2	1	6 700		6 700
21	Тракторна бригада	Оператор АЗС	8155	1	6 700		6 700
22	Тракторна бригада	обліковець	4190	1	6 700		6 700
23	Тракторна бригада	обліковець	4190	1	6 790		6700
24	Тракторна бригада	Тракторист-машиніст	8331	1	Відрядна форма оплати праці		6790
25	Тракторна бригада	Тракторист-машиніст	8331	1	Відрядна форма оплати праці		-
26	Тракторна бригада	Тракторист-машиніст	8331	4	Відрядна форма оплати праці		-
27	Тракторна бригада	Тракторист-машиніст	8331	4	Відрядна форма оплати праці		-
28	Тракторна бригада	Слюсар по ремонту с/г техніки	7233	1	Почасова форма оплати праці		-
29	Тракторна бригада	охоронці	5169	2	6700		-
	УСЬОГО по підрозділу			13			13400
	УСЬОГО:			27			

Інспектор відділу кадрів

Наталія ОМЕЛЮХ

ПОГОДЖЕНО:

Головний бухгалтер:

Тетяна СЕРЕЖКА

ДОДАТОК Б

Таблиця Б 1 - Типові господарські операції та кореспонденція рахунків
(субрахунків) з обліку витрат сільськогосподарських підприємств

№	Зміст господарських операцій	Кореспонденція рахунків	
		дебет	кредит
Віднесено витрати на біологічні перетворення біологічних активів:			
1	- покупні насіння, посадковий матеріал, корми	23	20
2	- насіння, посадковий матеріал, корми власного виробництва	23	27
3	- покупні добрива, засоби захисту рослин і тварин, інші виробничі запаси	23	20
4	- органічні добрива власного виробництва	23	27
5	- роботи та послуги власних допоміжних виробництв	23	23
6	- оплата праці працівників, зайнятих у рослинництві і тваринництві	23	66
7	- відрахування на соціальні заходи	23	65
8	- амортизація необоротних активів	23	13
9	- загальновиробничі витрати	23	91
Облік поточних біологічних активів рослинництва, які обліковуються за справедливою вартістю			
10	Визнано поточні біологічні активи рослинництва, які оцінюються за справедливою вартістю, та збільшено вартість таких біологічних активів на дату балансу	211	23
11	Визнано дохід від первісного визнання приросту біологічних активів на дату балансу	23	710
12	Списано поточні біологічні активи рослинництва на початок збирання врожаю	23	211
Облік первісного визнання сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів			
12	Первісне визнання сільськогосподарської продукції	27	23
13	Первісне визнання приросту живої маси	21	23
Первісне визнання додаткового біологічного активу:			
14	- рослинництва	27	23
15	- тваринництва	21	23
Облік доходів (витрат) від первісного визнання сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів			
16	Визнано дохід від первісного визнання сільськогосподарської продукції і додаткових біологічних активів	23	71
17	Коригування суми доходів:		
17.1	- на суму перевищення фактичних доходів, визначених у кінці року, над сумою доходів, віднесеною протягом року	23	71
17.2	- на суму перевищення доходів, віднесених протягом року, над сумою фактичних доходів, визначених у кінці року (методом «червоне сторно»)	23	71
18	Визнано витрати від первісного визнання сільськогосподарської продукції і додаткових біологічних активів	94	23
19	Коригування суми витрат:		
19.1	- на суму перевищення фактичних витрат, визначених у кінці року, над сумою витрат, віднесених протягом року	94	23
19.2	- на суму перевищення витрат, віднесених протягом року, над сумою фактичних витрат, визначених у кінці року (методом «червоне сторно»)	94	23

СТАТУТ

сільськогосподарського товариства з
обмеженою відповідальністю
(в новій редакції)

"Агрофірма "Аполлак"

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Повна назва – **Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю "Агрофірма "АгроМакс"**, надалі - "Товариство".
2. Товариство являє собою організаційно-правову форму об'єднання майна і коштів фізичних осіб, надалі "Учасники" або "Засновники", з метою досягнення цілей зазначених в цьому Статуті.
3. Товариство є юридичною особою за законодавством України. Правове положення Товариства визначається законодавством України, Установчим договором та цим Статутом.
4. Товариство для досягнення статутних цілей своєї діяльності та в порядку, встановленому законодавством України, несе обов'язки та використовує всі права, які не заборонені законодавством України і передбачені Статутом Товариства.
5. Товариство володіє, користується та розпоряджається своїм майном у відповідності до цілей своєї діяльності та призначення майна.
6. Товариство має самостійний баланс та здійснює свою діяльність на основі повного господарського розрахунку, самофінансування та самокупності.
7. Товариство несе відповідальність по своїх зобов'язаннях в межах належного йому майна, на яке за законодавством України може бути звернено стягнення.
8. Учасники Товариства несуть відповідальність в межах своїх вкладів.
9. Товариство має розрахункові та валютний рахунок у банківських установах, круглу печатку із своєю повною назвою, штампи, фірмові бланки та інші реквізити.
10. Місцезнаходження Товариства (юридична адреса): Україна, Черкаська область, Драбівський район, с. Великий Хутір, вул. Колгоспна, будинок 9.
11. Товариство для досягнення мети своєї статутної діяльності має право від свого імені укладати угоди, набувати майнових і немайнових прав, нести обов'язки, бути позивачем і відповідачем у суді.
12. Товариство не відповідає за зобов'язаннями своїх Учасників.
13. Товариство є правонаступником сільськогосподарського виробничого кооперативу "Агрополіс", припиненого 2009 року, який було створено на базі майнових паїв та зобов'язань прийняти на збереження частину архівних документів після реорганізації сільськогосподарського підприємства "Росія" села Великий Хутір Драбівського району Черкаської області. Частина архівних документів та майно передано Товариству згідно актів № 002 від 12.12.2009 та № 001 від 10.12.2009 відповідно. Передане майно знаходиться на позабалансовому рахунку Товариства.

ІІ. УЧАСНИКИ ТОВАРИСТВА

1. Учасниками Товариства виступають:
Орел Іван Анатолійович, зареєстрований за адресою: Черкаська область, Драбівський район, с. Великий Хутір, вулиця Леніна, будинок 56, паспорт серії НЕ №374948, виданий Драбівським РВУМВС України в Черкаській області 06 серпня 2004 року. РНОКПП 2283109390.
Орел Олег Іванович, зареєстрований за адресою: Черкаська область, Драбівський район, Великий Хутір, вулиця Молодіжна, будинок 7, паспорт серії НЕ 414351, виданий Драбівським РВУМВС України в Черкаській області 01 грудня 2005 року. РНОКПП 3281714032.
2. Учасником Товариства може бути будь-яка фізична або юридична особа, що визнає установчі документи товариства і придбала частку у статутному фонді.

ІІІ. ЦІЛІ ТА ПРЕДМЕТ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВАРИСТВА

1. Товариство створюється з метою задоволення потреб в його продукції (роботах, послугах) також одержання прибутку від господарської діяльності.
2. Основним видом діяльності Товариства є: вирощування, переробка та реалізація сільськогосподарської продукції рослинництва та тваринництва:
 - розведення великої рогатої худоби;

- розведення свиней;
  - надання послуг у тваринництві;
  - рибальство; надання послуг у рибальстві;
  - рибництво; надання послуг у рибництві;
  - виробництво м'ясних продуктів;
  - виробництво рибних продуктів.
3. Товариство має право також здійснювати інші види діяльності у відповідності з діючим законодавством, а саме:
- діяльність у галузі птахівництва;
  - торгівельна діяльність у сфері оптової, роздрібною торгівлі та громадського харчування щодо реалізації продовольчих і непродовольчих товарів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів;
  - закупівля продукції сільського господарства у населення;
  - розробка, виробництво та впровадження техніки, технології в галузі переробки та упаковки сільськогосподарської продукції;
  - надання різного виду послуг населенню, підприємствам, установам;
  - продаж авто-мото техніки та сільськогосподарської техніки вітчизняного та зарубіжного виробництва;
  - надання послуг по обслуговуванню і ремонту транспортних засобів;
  - виробництво та реалізація продукції виробничого призначення;
  - виробництво та реалізація виробів народних промислів;
  - виготовлення та ремонт меблів;
  - заготівля та переробка сировини та її збут;
  - виробництво будматеріалів всіх видів і з усіх видів сировини;
  - переробка штучних органічних та інших матеріалів;
  - ведення комісійної торгівлі;
  - організація діяльності по навчанню та видавництву;
  - проведення, ремонту, сервісу, транспортування машин і запасних частин до них на території України та інших держав;
  - виробництво сільськогосподарських машин і механізмів;
  - проведення заготівлі сировини для сільськогосподарського, промислового виробництва і відходів для подальшої переробки або перепродажу;
  - виробництво товарів і продукції з деревини і її відходів;
  - відкриття власних магазинів, оптових баз та складів;
  - лісопилне та стругальне виробництво;
  - виробництво дерев'яних будівельних конструкцій та столярних виробів;
  - виробництво дерев'яної тари;
  - страхування життя та накопичення;
  - недержавне пенсійне забезпечення;
  - інші послуги у сфері страхування.
- Види діяльності які потребують ліцензування або спеціального дозволу, здійснюються тільки при їх наявності.
4. Для виконання статутних цілей Товариство, в обумовленому законодавством порядку має право:
- придбавати, створювати, відчужувати, брати та здавати в оренду, надавати безоплатно в тимчасове користування або у позику всілякого роду рухоме і нерухоме майно, а також списувати його з балансу;
  - укладати договори та угоди з підприємствами, іншими юридичними і фізичними особами як в самій Україні, так і за її межами;
  - отримувати в установленому порядку довгострокові та короткострокові кредити і позики;
  - встановлювати договірні ціни (тарифи, розцінки) на виконані роботи та послуги;
  - в межах діючого законодавства бути засновником спільних підприємств, підприємницьких структур створювати дочірні підприємства, філії, представництва;

- проводити та приймати участь в ярмарках, виставках, семінарах;
- відкривати фірмові магазини, салони, секції, відділи;
- виступати на ринку цінних паперів для їх придбання та продажу;
- залучати необхідних спеціалістів по трудовим угодам, договорам, контрактам, наймати працівників;
- виконувати будівництво будівель, споруд, об'єктів виробничого, соціально-побутового та культурного призначення;
- надавати благодійну фінансову та іншу допомогу;
- брати участь в будь-якій формі, в тому числі у формі заснування та участі, у діяльності українських, іноземних або міжнародних підприємств, організацій, компаній, господарських товариств та інших юридичних осіб;
- виробляти та реалізовувати продукцію, товари, надавати різні види послуг по договірним цінам.

IV. МАЙНО. ПРИБУТОК ТОВАРИСТВА

1. Статутний фонд Товариства становить 50 000 (п'ятдесят тисяч) гривень.
2. Частка кожного Учасника у статутному фонді становить:
Орел Іван Анатолійович – 45 000 (сорок п'ять тисяч) гривень, що становить 90 відсотків від статутного фонду;
Орел Олег Іванович – 5 000 (п'ять тисяч) гривень, що становить 10 відсотків від статутного фонду;
3. Загальні збори Учасників в подальшому можуть збільшувати статутний фонд Товариства.
4. Вклад Учасників у створення Товариства в коштах та майні або в іншій формі відображається на балансі Товариства.
5. Майно та кошти Товариства утворюються за рахунок грошових та матеріальних вкладів Учасників а також:
  - доходів, отриманих від всіх видів діяльності, кредитів банків та інших кредиторів;
  - доходів від придбаних цінних паперів;
  - безповоротних та благодійних внесків підприємств, організацій, установ, кооперативів, громадян, іноземних юридичних та фізичних осіб;
6. Чистий прибуток від діяльності Товариства є власністю Учасників і розподіляється загальними зборами Учасників, як правило щоквартально, пропорційно внесеного капіталу до статутного фонду.
7. Товариство формує такі фонди: накопичення, споживання, резервний та інші фонди.
8. Товариство утворює резервний фонд у розмірі 25 відсотків статутного фонду. Резервний фонд утворюється за рахунок щорічних відрахувань 5 відсотків від чистого прибутку Товариства.
9. Кошти фонду знаходяться у повному розпорядженні Товариства. Можливі збитки Товариства покриваються за рахунок резервного фонду. Якщо коштів резервного фонду недостатньо, учасники приймають рішення про джерела їх покриття.

V. УПРАВЛІННЯ ТОВАРИСТВОМ

1. Вищим органом управління Товариства є Збори учасників. Вони складаються з учасників або призначених ними представників. Представники учасників можуть бути постійними або призначатися на певний строк. Учасник має право в будь-який час замінити свого представника, сповістивши про це іншим учасникам. Збори Учасників вибирають Голову товариства, який за посадою є Генеральним Директором Товариства.
2. Генеральний Директор Товариства здійснює загальне управління діяльністю Товариства. До його компетенції відносяться всі повноваження, не віднесені цим Статутом та чинним законодавством, до повноважень інших органів управління Товариства.
3. Учасники мають право передати свої повноваження на Зборах іншому учаснику або його представникові.
4. Кількість голосів кожного з учасників у Зборах визначається пропорційно розміру частки

- учасника у статутному фонді.
5. Для організації і ведення Зборів учасники обирають голову Зборів.
  6. Збори розпочинає голова товариства. Позачергові збори скликаються та проводяться головою товариства.
  7. Збори можуть приймати рішення з будь-яких питань діяльності товариства. Виключною компетенцією зборів є:
    - а) визначення основних напрямків діяльності товариства, затвердження його планів та звітів про їх виконання;
    - б) зміни і доповнення до Статуту товариства;
    - в) призначення та звільнення Виконавчого Директора, вибори та відкликання членів ревізійної комісії, Генерального Директора Товариства;
    - г) затвердження річних результатів діяльності товариства або його дочірніх підприємств, затвердження звітів ревізійної комісії, порядок розподілу прибутку, визначення порядку покриття збитків;
    - д) утворення, реорганізація і ліквідація дочірніх підприємств, філій та представництв, затвердження статутів та положень про них, приймання участі в створенні об'єднань (асоціацій консорціумів, концернів і інших);
    - е) винесення рішення про притягнення до майнової відповідальності службових осіб товариства;
    - є) затвердження правил процедури та інших внутрішніх документів товариства, визначення його внутрішньої структури;
    - ж) визначення умов оплати праці службових осіб товариства та його дочірніх підприємств філій та представництв;
    - з) встановлення розмірів та порядку внесення додаткових вкладів;
    - і) вирішення питання про придбання товариством частки учасника;
    - й) приймання та виключення учасника з товариства;
    - к) прийняття рішення про припинення діяльності товариства, призначення ліквідаційної комісії, затвердження ліквідаційного балансу;

З питань, зазначених в п. п. "а", "б", "й", рішення приймаються одногласно, з решти питань - простою більшістю голосів.
  8. Збори Учасників можуть передати на вирішення Генерального Директора окремі питання, крім тих, що входять у виключну компетенцію Зборів.
  9. Збори вважаються повноважними, якщо на них присутні учасники, що володіють у сукупності більш як 60 відсотками голосів, а з питань що потребують одностайності всі Учасники.
  10. Відповідно до діючого законодавства, голова товариства може провести опитування учасників товариства з питань, що входять до виключної компетенції Зборів у письмовій формі.
  11. Опитування проводяться у випадках, передбачених правилами процедури.
  12. Збори учасників товариства скликаються не менше двох разів на рік.
  13. Генеральний Директор Товариства має право скликати позачергові збори, якщо це необхідно в інтересах товариства в цілому, а також у випадках виникнення необхідності вирішення питань, які відносяться до виключної компетенції зборів учасників у відповідності з чинним статутом.
  14. Учасники товариства, що володіють у сукупності більше ніж 20% голосів, мають право вимагати скликання позачергових зборів Учасників у будь-який час і з будь-якого приводу. Якщо протягом 25 днів Генеральний Директор Товариства не виконав зазначеної вимоги, вони мають право самостійно скликати збори Учасників.
  15. Збори Учасників мають право приймати рішення тільки з питань, включених до порядку денного, який повинен бути розісланий учасникам, не менше, ніж за 30 днів до початку зборів.
  16. Управління поточною діяльністю товариства здійснюється виконавчим органом - виконавчим Директором.

17. Виконавчий Директор призначається зборами Учасників.
18. Виконавчий апарат товариства формується виконавчим Директором.
19. Виконавчий Директор вирішує питання діяльності товариства, які не перевищують загальну суму 400 000 (чотириста тисяч) гривень, крім тих, які відносяться до виключної компетенції зборів Учасників та Генерального Директора Товариства.
20. Виконавчий Директор Товариства не має повноважень щодо вирішення питань Товариства, пов'язаних із діяльністю юридичних осіб, участь у яких або засновником яких, є Товариство.
21. Виконавчий Директор підзвітний зборам Учасників, несе перед ними відповідальність за виконання їх рішень. Директор не має права приймати рішення, обов'язкові для Учасників товариства.
22. Виконавчий Директор має право підпису від імені Товариства без окремого доручення.
23. Виконавчий Директор не може бути головою зборів Учасників товариства.
24. Контроль за фінансовою і господарською діяльністю директора товариства здійснюється ревізійною комісією. Голова та члени ревізійної комісії призначаються зборами Учасників товариства з їх числа (представників) в кількості трьох осіб. Виконавчий Директор та головний бухгалтер не можуть бути членами ревізійної комісії.
25. Товариство проводить ревізію своєї господарської діяльності не менше одного разу на рік.
26. Здійснення позачергових ревізій господарської діяльності проводиться ревізійною комісією за вимогою Учасників або за власною ініціативою.
27. Ревізійна комісія робить висновки з річних звітів та балансів. Без висновку ревізійної комісії збори Учасників товариства не мають права затверджувати баланс товариства.
28. Ревізійна комісія має право ставити питання про скликання позачергових зборів Учасників, якщо виникла загроза суттєвим інтересам товариства або виявлені зловживання службовими особами товариства.
29. Перевірка діяльності директора товариства проводиться ревізійною комісією за дорученням зборів та/ або з власної ініціативи, а також за вимогою Учасників товариства.

VI. ОБЛІК. ЗВІТНІСТЬ. КОНТРОЛЬ

1. Товариство здійснює оперативний та бухгалтерський облік результатів своєї діяльності, веде статистичну звітність, яка подається у встановленому порядку і несе відповідальність за її достовірність.
2. Фінансовий рік Товариства збігається з календарним.
3. Контроль за фінансовою і господарською діяльністю Виконавчого Директора та перевірку діяльності товариства здійснює ревізійна комісія або аудиторська служба по рішенням загальних зборів Учасників.
4. За порушення договірних обов'язків, кредитно-розрахункової та податкової дисципліни товариство несе відповідальність в межах передбачених чинним законодавством.

VII. ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

1. Товариство самостійно визначає перспективи розвитку, планує та здійснює свою діяльність, виходячи з попиту на продукцію, що воно виробляє, роботи, послуги та необхідності забезпечення виробничого та соціального розвитку товариства.
2. Матеріально-технічне забезпечення товариства здійснюється через систему прямих угод або через біржу та інші організації.
3. Товариство реалізує свою продукцію майно за цінами і тарифами що встановлюються самостійно або на договірній основі а у випадках передбачених діючим законодавством - за державними цінами і тарифами.
4. Товариство самостійно встановлює форми, системи, та розміри оплати праці, а також інші види доходів працівників Самостійно визначає фонд оплати праці без обмежень його зростання з боку державних органів.

VIII. ТРУДОВИЙ КОЛЕКТИВ, СОЦІАЛЬНІ ГАРАНТІЇ

1. Усі громадяни які своєю працею беруть участь в господарській діяльності товариства на основі трудового договору, контракту, угоди, а також інших форм, що регулюють трудові

- відносини, становлять трудовий колектив товариства.
2. Соціальні та трудові права працівників товариства гарантуються чинним законодавством. Товариство зобов'язується впроваджувати у виробництво сучасні засоби техніки безпеки, які запобігають виробничому травматизму і забезпечують санітарно-гігієнічні умови праці, дотримуватися правил протипожежної безпеки. Трудовий колектив Товариства обговорює та схвалює комплексний план покращання умов праці, охорони здоров'я і контролює їх виконання.
  3. Виконавчий Директор забезпечує належне технічне обладнання всіх робочих місць і створює на них умови роботи, які відповідають правилам по охороні праці (правилам по техніці безпеки, протипожежної безпеки, санітарним нормам та ін.) розробляє та затверджує Інструкції по правилам виконання робіт і поведінки працівників товариства у виробничих приміщеннях та на будівельних майданчиках. Для проведення заходів по охороні праці, Виконавчий Директор виділяє кошти і необхідні матеріали.
  4. Працівники Товариства підлягають соціальному, медичному страхуванню та соціальному забезпеченню у порядку та на умовах, передбачених діючим законодавством.
  5. Товариство відраховує внески для соціального та медичного страхування, соціального забезпечення відповідно до діючого законодавства.
  6. Локальними нормативними актами Товариство може встановлювати додаткові, порівняно до чинного законодавства, трудові та соціально-побутові пільги для своїх робітників або окремих їх категорій.
  7. Сума заробітної плати, з урахуванням преміальних виплат, залежить від кінцевого результату праці, виконання договірних обов'язків та максимальними розмірами не обмежується.
  8. Товариство гарантує найманим працівникам мінімальну заробітну плату, передбачену законодавством України.
  9. Права трудового колективу реалізуються через загальні збори трудового колективу. Між Директором товариства та трудовим колективом укладається колективний договір.

ІХ. ПРИПИНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВАРИСТВА ТА ЙОГО РЕОРГАНІЗАЦІЯ

1. Припинення діяльності товариства відбувається шляхом його реорганізації (злиття, приєднання, поділу, виділення, перетворення) або ліквідації з дотриманням вимог законодавства.
2. Реорганізація Товариства відбувається за рішенням загальних зборів Учасників. При реорганізації товариства вся сукупність прав та обов'язків товариства переходить до його правонаступника(ків).
3. Товариство ліквідується:
  - а) за рішенням вищого органу товариства;
  - б) на підставі рішення суду або господарського суду за поданням органів, що контролюють діяльність товариства у разі систематичного або грубого порушення ним законодавства;
  - в) на підставі рішення господарського суду в порядку, встановленому Законом України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом".
4. Ліквідація Товариства провадиться призначеною ним ліквідаційною комісією, а у випадках банкрутства та припинення діяльності товариства за рішенням суду або господарського суду - ліквідаційною комісією що призначається цими органами. З дня призначення ліквідаційної комісії до неї переходять повноваження по управлінню справами товариства.
5. Грошові кошти, що належать Товариству, включаючи виручку від розпродажу його майна при ліквідації, після проведення всіх розрахунків, передбачених законодавством, розподіляються між Учасниками Товариства.
6. Ліквідація товариства вважається завершеною, а Товариство таким, що припинило свою діяльність, з моменту внесення запису про це до державного реєстру.

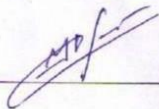
Х. ВНЕСЕННЯ ЗМІН ТА ДОПОВНЕНЬ ДО УСТАНОВЧИХ ДОКУМЕНТІВ ТОВАРИСТВА

1. Внесення змін та доповнень до установчих документів Товариства є виключною

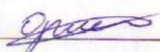

компетенцією Загальних зборів Учасників. Внесення змін та доповнень до Установчих документів приймається всіма Учасниками одногосно та оформлюється шляхом їх викладення у новій редакції з додержанням вимог діючого законодавства.

2. У разі внесення до установчих документів змін, пов'язаних із зміною назви, форми власності або організаційної форми Товариства, Учасники проводять його перереєстрацію в порядку, передбаченому законодавством.

I.A. Орел

O.I. Орел

Селище Драбів, Черкаської області, Україна, тридцять листопада, дві тисячі шістнадцятий рік.

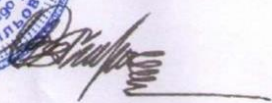
Я, Бірюк О.В., приватний нотаріус Драбівського районного нотаріального округу Черкаської області, засвідчую справжність підпису Орла Івана Анатолійовича та Орла Олега Івановича, які зроблено у моєї присутності.

Особу Орла Івана Анатолійовича та Орла Олега Івановича, які підписали документ, встановлено, їх дієздатність не підлягає сумніву.

Приватний нотаріус

Зареєстровано в реєстрі за № 4854, 4865
Стягнуто плати згідно ст. 31
Закону України "Про Нотаріат".

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди
СТОВ "АГРОФІРМА "АГРОМАКС"	за ЄДРПОУ	2023 01 01
Територія ЧЕРКАСЬКА	за КАТОТТГ 1	32506713
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	UA71040010010045435
Вид економічної діяльності Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	за КВЕД	240
Середня кількість працівників, осіб 27		01.11
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком		
Адреса, телефон вулиця Колоспна, буд. 9, с. ВЕЛИКИЙ ХУТІР, ДРАБІВСЬКИЙ РАЙОН, ЧЕРКАСЬКА обл., 19854		96443

1.Баланс на 31 грудня 2022 р.

Форма № 1-м		Код за ДКУД		1801006
Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	2,1	0,7	
Первісна вартість	1001	8,8	8,8	
Накопичена амортизація	1002	(6,7)	(8,1)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	424,6	1 679,8	
Основні засоби :	1010	32 929,6	31 430,0	
первісна вартість	1011	57 852,6	66 483,3	
знос	1012	(24 923,0)	(35 053,3)	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	2 500,1	2 500,1	
Інші необоротні активи	1090	-	-	
Усього за розділом I	1095	35 856,4	35 610,6	
II. Оборотні активи				
Запаси :	1100	20 527,7	30 102,5	
у тому числі готова продукція	1103	13 019,3	17 264,1	
Поточні біологічні активи	1110	545,3	922,0	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 589,9	916,9	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	7,7	77,8	
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	6 804,7	5 568,1	
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	
Гроші та їх еквіваленти	1165	149,4	47,5	
Витрати майбутніх періодів	1170	8,3	8,5	
Інші оборотні активи	1190	-	-	
Усього за розділом II	1195	29 633,0	37 643,3	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-	
Баланс	1300	65 489,4	73 253,9	

Пасив	Код рядка	На початок звітної року	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	50,0	50,0
Додатковий капітал	1410	1 920,0	1 920,0
Резервний капітал	1415	10 018,0	10 018,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	41 368,2	49 227,7
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	53 356,2	61 215,7
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	817,9	4 513,6
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	4 500,0	5 000,0
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	4 542,7	354,8
розрахунками з бюджетом	1620	6,5	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	75,5	96,6
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	2 190,6	2 073,2
Усього за розділом III	1695	11 315,3	7 524,6
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	65 489,4	73 253,9

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2022 р.

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	35 606,9	32 255,4
Інші операційні доходи	2120	3 597,4	680,5
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	39 204,3	32 935,9
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(25 212,7)	(21 905,4)
Інші операційні витрати	2180	(4 994,3)	(4 178,4)
Інші витрати	2270	(1 137,8)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(31 344,8)	(26 083,8)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	7 859,5	6 852,1
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	7 859,5	6 852,1

Керівник _____ (підпис)
Головний бухгалтер _____ (підпис)

ЕП Куниця Іван
Іванович
Тетяна Сережка
Григорівна
Куниця Іван Іванович
(ініціали, прізвище)
Сережка Тетяна Григорівна
(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад